

مجاهدينو ته د اسلامي امارت دزعيم اميرالمؤمنين

ملا اختر محمد منصور (حفظه الله) لومړنۍ مخابروي وينا

محرک

ديارلسم کال ، لومړۍ شمارة، پرلپسې ۹۰ یمه گڼه میزان ۱۳۹۴ل، محرم ۱۴۳۷هـ، نومبر ۲۰۱۵م

✓ اعداد یو شرعي مسؤولیت او جهادي ضرورت

✓ گام په گام فتحې او بریاوې

✓ تعلیم او تربیه د ژوندانه اړتیا!

✓ د میانمار (برما) نوې ټاکنې! او دیوشمېر مسلمانانو هیلې...

✓ او نن طالبان د سولې د پروسې د مهم لورې په توگه !!!

✓ هغه عالم چې رحلت یې په رښتیا د عالم مرگ و!

✓ لاف است و گزاف بی مایه است و پوچ

✓ د دریو اتلانو یاد او کارنامې

✓ راځی! له مفکر یې واوړو، چې رژیم یې له امریکایي مرستو پرته، خو ورځې

دوام کولای شي؟

علمي، فرهنگي، ټولنيزه اسلامي خپرونه

لړليك

مخ	عنوان	گڼه
۱	سرليکنه.....	۱
۲	مجاهدينو ته د اسلامي امارت زعيم امير المؤمنين...	۲
۶	د اسلامي امارت زعيم، مجاهدين، خير، تقدير او....	۳
۸	هغه عالم چې رحلت يې په رښتيا د عالم مرگ و	۴
۱۱	اعداد يو شرعي مسئوليت او جهادي ضرورت	۵
۱۷	په يوه ډېره درې کاله زندان	۶
۱۸	د کابل له مفسدو واکمنو د خير تمه نشي کيدلای	۷
۱۹	...او لن طالبان، د سولې د پروسې دمهم لوري.....	۸
۲۱	تعليم او تربيه د ژوند اړتيا!	۹
۲۶	د ميانمار (برما) نوې ټاکنې او د يوشمېر مسلمانانو هيلې..	۱۰
۲۸	لاف است وگراف، بې مایه است وپوچ	۱۱
۲۹	گام په گام فتحې او برياوې	۱۲
۴۱	د روحانيت دنگ منار مولانا عبدالستار جان رح.....	۱۳
۳۶	کلنگڅونه	۱۴
۳۸	تاريخي حقايق.....	۱۵
۴۲	مصاحبه باعالم ومؤلف مولانا عبداللطيف اخوندزاده	۱۶
۴۷	د يوه درويش د آخرت سفر	۱۷
۴۹	د جبر په خلاف د اسلامي امارت هوډمن دريځ.....	۱۸
۵۰	برخورد ورفتار حضرت محمد صلى الله عليه وسلم...	۱۹
۵۴	د شهيد عبدالسلام مجروح ژوند او کارنامو ته کتنه	۲۰
۵۹	د دريو اتلانو کارنامې	۲۱
۶۳	غښتلی مجاهد شهيد مولوي حبيب الرحمن متقي ژوند او	۲۲
۶۶	شاه شجاع په شاه شجاع پسې گرځي	۲۳
۶۷	د بې پيلوټه الوتکو څخه پټيدل	۲۴
۶۹	د پاسپورت پرسرچنې له ۴۰۰ ډالرو پيلېږي	۲۵
۷۱	چهره زشت کابل	۲۶

ديارلسم کال لومړۍ شماره، پرلپسې ۹۰ یمه گڼه، میزان
۱۳۹۴ ل محرم ۱۴۳۷ هـ، نومبر ۲۰۱۵ م

امتیاز :

د استازي خاوند : د افغانستان اسلامي امارت
د فرهنگي چارو کميسيون

مسؤل مدير : عبيد تنوير

ليکوال پلاوی : ډاکټر صابر ، حميد ، جميل مېرني
او افضل محمد تراب

گډون :

۱۸۰ افغانۍ	افغانستان
۲۴۰ ګلدارې	پاکستان
۶۰ ډالره	امريکا
۶۰ يورو	اروپا
۱۵ افغانۍ	يوه گڼه :
۲۵ ګلدارې	

يادونه

حتمي نه ده چې په څرک کې خپرې شوي مقالې
د ادارې د پاليسي ترجماني وکړي هر د ليکنه د ليکوال
خپل نظر دی.

تخنيکي چارې: تخنيکي خانگه

پتې :

sarak_111@yahoo.com

چې رژیم یې له خارجي مرستي پرته خو ورځې پایښت لري ؟

د کابل رژیم د پخواني مشر (کرزي) په اړه دا خبره مشهوره ده چې په کومه ورځ به هغه چرس او ټنگ وهلې وو ، نو سختي سیده اوسپنې خبرې به یې کولې ، لکه یو ځل یې چې دلویی جرگې په خیمه کې په ډیرو خلاصو ټکو وویل چې او په حکومت کې راټولو خلکو : سم شی ، خیانتونه او جفا وي له ولس سره مکی او فرصتونه له لاسه مه ورکوی ، کنه سره پوهیږو چې که خارجي قواوې نه وای مونږ اوتاسې به اوس چیرته گرځیدو ، طالبانو په کومو سوږو ننویستلي وو او کومو هیوادونو ته به یې پسې اخیستي وو ، که داخل راپسې راغلل اوسره په مخه یې کړو پوه شی چې نه به هغه سوږي وي او نه هغه هیوادونه چې سره موساتي !!!

خو د کرزي د ځای ناستی او دنړۍ دوهم مفکر اشرف غني په باب بیا داسې ویل کیږي چې کله هغه کوم جام او بوتل ! په سرواړي او په عین حال کې یې د مصنوعي معدې جوش هم نور مال نه وي ، بیا ښه حقایق وایی .

خو ورځې مخکې یې په ارگ کې د معترضو هزارگانو دیولې غوښتنو په ځواب کې چې استازو یې دخپلو نورو مطالبو ترڅنګ په غزني کې دیوې مجهزې قول اردو د تاسیس مطالبه هم وکړه ترڅو یې په مټ د کابل - کندهار لویه لار د دوی په مخ کې خطر او مصونه وي ، مفکر په ځواب کې ورته وویل : مهربانان به صراحت میگویم که خارجي هادرابطه اردو و قول اردو های ما معیار و چوکات را مشخص ساخته ، یک نفر هم را زیاد قبول نمیکنند ، معاشات و تجهیزات اردو و ما مورین دولت را خارجی ها میدهد ، اگر یک هفته کمک و همبستگی خارجی ها نباشد دولت ما دوام کرده نمیتواند !!!

په همدې مجلس کې بیا د مفکر اجرایوي ریس او د پخوانی ټلوالې وارث (عبدالله) هڅه وکړه چې د هزاره گانو استازو سترگو ته ځاورې وروشیندي چې گواکې په زابل کې د داعشیانو له پنځونه چې کوم ۸ تنه هزارگان را خلاص شول هغه داردو او امنیتي قطعاتو کارنامه او ابتکار وو ، خو ۲۴ ساعته ورسته د عبدالله اونیرو سوږونو دولتي چارواکو دغه ادعاوې هغه وخت رسوا او شرمنده وگرځیدې ، چې خپله هغو خلاصو شوو هزارگانو رسنیو ته وویل چې دولت دروغ وایی ، د داعشیانو له منگلو څخه دوی طالبانو ازاد کړل .

له بل لوري د کابل رژیم د جنرالانو خبرې هم چې کله کله یې راباسي دارگ له مفکرینو او ډاکټرانو څخه په شرمندګي اوسوایي کې کمي نه وي ، د دفاع وزارت مهمي سټي جنرال (وزیري) څو ورځې وړاندې دخبرو په یوه گردۍ میز کې تر ډیره حده کوشش وویست چې د هلمند په سنگین کې دخپلو قواوو مورال پیاوړي وښی ، خو چې کله خبریال مستند شواهد دهغه مخ ته کیښودل چې سنگین کې دولتي قواوو درنه ماتې لیدلې او زیاتي سیمې اویزونه طالبانو نیولي نو وزیري په ټیټو او ځوړنده شونو منله چې هغه په سنگین کې یې امنیتي ځواکونو له ډیر بد حالت سره مخ وو نږدې لس ورځې هغوی ته خوراکي مواد او تجهیزات مونږ ونشو رسولای ، نو بیا مونږ هغوی ته اجازه ورکړه چې طالبانو ته وسلې کیږدي او تسلیم شي .

په هر صورت ، یو چا چې کلونه کلونه امریکایي روزنه او تربیه لیدلې وي ، خپل هویت او ضمیر یې د امریکا او غربي هیوادونو د پناه تر لاسه کولو په خاطر پلورلې وي ، نو هغوی ته بیا کټ مټ هغه څه مهم دي چې امریکا او بادارانو ته یې مهم وي ، داسې کره معلومات شته چې په ارگ او دفاع وزارت کې ۲۴ ساعته امریکایی ټیم او مشاورین موجود وي ، هغوی چې څه ورته لیکي او قومنده ورکوي ، د کابل رژیم گوډاګۍ څېرې پرې کټ مټ هماغسې شخوند وهي ، یعنی دوی دا حق نلري چې امریکایی مشاورینو ته ووايي چې په دغو خبرو او اعترافاتو زموږ سپکاوی کیږي او په یوه پیسه کیږو .

همدا علت دی ، که داشرف غني خوښه وي کنه اړومرو به هغه څه وایی چې د امریکایانو تسلط او باداري پکې ښه تمثیلېږي . لکه د اورستۍ اعتراف یې چې په خبره یې که یوه اونۍ هم په دوی ډالرو فوځي تجهیزات ودریږي ، دوی له سقوط او نابودۍ سره مخ دي ، چې رښتیا هم همدا سې ده !!

مجاهدينو ته د اسلامي امارت د زعيم

حفظه الله

امير المؤمنين ملا اختر محمد منصور

يادونه:

لومړنۍ مخابروي وينا

ستري شوي دي او زحمت يې كړې او تكليف يې كړې وي او يا كومو خلكو همكاري ورسره كړې وي، چا ډوډۍ وركړې وي، شپه يې وركړې وي او چا د تجهيزاتو په برخه كې كومك او مرسته ورسره كړې وي، ټولو ته دې الله پاك په دنيا او آخرت كې ښه بدله وركړي او الله پاك دې د دوى دا خدمتونه په خپل دربار كې قبول وگرځوي، او هغه بنديان مجاهدين او عام مومنان مسلمانان او مظلوم اولس چې بنديان دي هغو ته د خلاصون دعا كوو، الله تعالى دې له بنده څخه ازاد كړي، الله تعالى دې د دې دښمنانو له منگلو څخه نجات وركړي او الله جل جلاله دې په خیر سره خپلو ځايو ته په عافيت او سلامتيا سره راولي.

مجاهدينو وروڼو مشرانو او كشرانو!

يو څو خبرې درته كوم، تاسي بايد په دې خبرو باندې عمل وكړئ او غوږ ورته ونيسئ.

اولنۍ خبره مو دا ده چې له اولس سره د مجاهدينو ښه چلند ضروري دى، مجاهدين وروڼه بايد له اولس سره ښه سلوك وكړي، اود دوى احترام وكړي اود دوى د همكاريو اود دوى د كومكونو شكر گزاره واوسي، اود دوى د تحفظ او حفاظت اود مال او ځان د حفاظت كوشش وكړي، له دوى

د روان ۱۳۹۴ هـ ش كال د عقرب د مياشتې په شپږمه نيټه د اسلامي امارت زعيم امير المؤمنين ملا اختر محمد منصور صاحب د افغانستان په لراوړ كې په سنگر كې ناستو مجاهدينو ته د مخابري له لارې وينا وكړه، دغه وينا چې د يوه عمومي نمبر په توسط په درست افغانستان كې پخش كيدله له وړاندې ورته مجاهدين خبر كړاى شوي وو تر څو يې په ټاكل شوي وخت واوري، د دې ليكنيز متن په لاندې توگه لوستلاى شى. اداره

نحمده ونصلی علی رسولہ الکریم، اما بعد
اعوذ بالله من الشیطن الرجیم
بسم الله الرحمن الرحيم

اذا جاء نصر الله والفتح ورأيت الناس يدخولون في دين الله افواجا، فسبح بحمد ربك واستغفره انه كان توابا. صدق الله العلي العظيم.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

تر هر څه د مخه محترمو مجاهدينو وروڼو، مشرانو او كشرانو! تاسو ته او ټول ولس ته د دې نويو فتوحاتو مباركې وايم، الله پاك لره دي شكروي، حمد او ثنا دې وي چې الله تعالى دا فتوحات د مجاهدينو اود مسلمانانو په نصيب كړل، اود هغو مجاهدينو قرباني دې الله تعالى په خپل دربار كې قبولې كړي چې په شهادت رسېدلي، زخميان شوي او يا نور په دې خدمت كې د جهاد اود دې فتوحاتو

سره همکار و اوسي، د دوی زړونه وساتل شي، ترحم ورباندي وشي او د شفقت لاس ورباندې راتير شي. دا هغه غيور اولس دی چې په دغه مسکنه کې او په دغسې تکليفونو کې يې تاسي ته د همکارۍ اوږه درکړې ده او تاسي ته رهنمايي کوي، تاسي ته شپه درکوي، تاسي ته ډوډۍ درکوي او ستاسي سره اوږه په اوږه ولاړ دي، نو د دې اولس همکاري مجاهدينو ته زيات اهميت لري، موږ او تاسي بايد د دې اولس د همکاري او د دې اولس د کومکونو شگر گزاره واورسو او موږ بايد د دوی سره ښه سلوک او ښه چلند وکړو، نو دا به زموږ اوستاسي لپاره د کاميابۍ او پرمختګ ښه ذريعه وگرځي.

دا اولس په موږ او تاسې باندې حق لري، د دې اولس بېچيان په دې لاره کې شهيدا شوي، زخميان شوي او د دې اولس بېچيان بنديان شوي او کورونه يې د دښمنانو په بمبارۍ باندې له منځه تللي، دوی په داسې حالاتو کې ستاسي سره درېدلي چې د سر او مال تاوان ورته رسېدلی دی. دا داسي غيور اولس دی او داسي متدين او ديانت داره خلک دي چې نه د خلکو ډالرو ته گوري او نه يې د خلکو نورو سهولتونو ته کتلې دي، په داسې وخت کې ستاسي سره اوږه په اوږه ولاړ دي چې تاسي يې اوس په خپلو سترگو باندې وينئ او په عمل کې يې هم ثابته کړې ده. له دې اولس سره ستاسي سلوک بايد د شريعت موافق وي او د دې خلکو سره ښه اخلاق بايد وشي، د دې خلکو زړونه بايد د ځان شي او د دې اولس سره په غم او درد کې ځان شريک وبولو.

تاسي د علماؤ او د وطن د قومي مخورو او مشرانو او مخلصو انسانانو سره ښه چلند کوئ، د هغو احترام کوئ، ښه سلوک ورسره وکړئ، له هغو څخه مشورې واخلئ او له هغو سره خپل نظريات او مشورې شريکي کړئ، دا به ستاسې د کاميابۍ علامه وي.

د اولس چې کوم عام المنفعه ځايونه دي، هغو ته ضرر ونه رسيږي او زيانمن نه شي، هغه د اولس په گټه دي، اولس

ته يې فايده رسيږي، لکه بندونه، پولچکان، کلينک يا مدرسه او ښونځی چې عام المنفعه ځايونه دي، او اولس ترې استفاده کوي، که مو په وسه وي او هرڅومره چې ستاسې وس او طاقت وي په عام المنفعه کارونو کې کومک ورسره وکړئ، او زمينه ورته برابره کړئ، چې دوی د هغو څخه استفاده وکړي، او د دوی د هوسايي سبب وگرځي، د دوی د صحت سبب وگرځي، او د دوی د علم او تدريس او تعليم سبب وگرځي، هغو کارونو ته يې متوجه شئ چې هغه د اسلامي شريعت او د اسلامي قانون سره برابر وي، په هغو کې ورسره همکاري وکړئ، زمينه ورته برابره کړئ چې له داسې سهولتونو څخه برخمن شي، چې هغه د دوی د زندگۍ د سهولت لپاره ښه ذريعه وگرځي.

د دښمن هغو دسيسو او هغو فريبونو او هغو کسانو ته اجازه مه ورکوئ چې دوی په وطن کې تخريب کوي يا په يوه اوبل نامه د جهاد له نوم نه غلطه استفاده کوي.

مجاهدينو وروڼو! تاسي دې خبرې ته متوجه شئ چې د دښمن صفونه بې نظمه دي، او وارخطا دي، تاسي بايد له دې څخه په استفادې سره خپلو جهادي کارونو ته ښه متوجه شئ، ښه استفاده وکړئ او داسي ښه سنجيده عمليات بايد ترسره شي چې هغه د کاميابۍ سبب وي، دښمن مو وارخطا دی، رعب يې په زړه ننوتلی دی، تاسي وگورئ چې په ډلو ډلو عسکر تسليمېږي، هغه لاريې پرېښې چې د يرغلگرو او د دوی د گواښانو سره په څنگ کې ولاړ وو، هغه که د پوهاوي په سبب تسليمېږي او يا په جهاد کې په مخامخ جگړه کې مجاهدينو ته تسليمېږي.

تاسي نيتونه سم کړئ او تواضع الله پاک ته وکړئ او د دې فتوحاتو د شکريې لپاره عاجزي وکړئ، چې نور هم ستاسي لپاره د کاميابۍ ذريعه برابره شي.

د دښمن په تبليغاتو باندې مه خطا وژئ، خپل جهادي بهير ته متوجه شئ او خپلې جهادي تگلارې ته متوجه شئ،

که تاسو د الله تعالى په لاره باندې برابر یاست او تاسې د الله پاک لاره مستقیمه نیولې وي نو تاسې به وینئ چې ستاسې د دښمنانو سنگرونه به ستاسې په لاس کې وي، ستاسې د دښمنانو مراکز به ستاسې په لاس کې وي او تاسې به وینئ چې د اسلامي امارت بیرغ به د هر دښمن په سنگرو او د دښمن په هر مرکز باندې رپېږي، دا د خوشحالی ځای دی او دا بیرغ د مسلمانانو له شعایرو یوه علامه ده چې تاسو په خپل لاس کې اخیستې وي. دا سپین رپانده بیرغ چې د دښمنانو په سنگرو باندې یې تاسې په خپلو لاسو جگړه او د ډیر شکر ځای دی او دا د الله تعالی یو نعمت دی چې موږ او تاسې ته یې په نصیب کړی دی، دا چې تاسې دا د اسلامي امارت بیرغ په خپلو لاسو باندې را اخلئ او د دښمن په مراکزو باندې یې د فتحې په وخت کې دروئ، دا د الله تعالی نصرت دی چې له تاسې سره یې کړی دی، نو د الله تعالی څخه به شکر گزاره اوسېږئ او الله تعالی ته به نور راجع کیږئ، موږ ته به دعا کوئ او موږ به تاسې ته دعا کوو، ستاسې دښمنان به ناکامه او سرنگونه تاسې وینئ، تاسې به کامیابه او سرلوړې گرځئ، داسې اطاعت وکړئ چې هغه د الله په دربار کې منظور وي او د جهاد ثمره موږې ځایه ولاړه نه شي، نو به تاسې کامیابه یاست، ستاسې په لاس کې به د دښمن غنیمتونه وي، ستاسې په لاس کې به د دښمن اسلحې وي، دښمنان به مو ژوندي په لاس کې وي.

قومندانان او نور ډلگۍ مشران باید د خپلو مجاهدینو اخلاقي تربیې ته نور هم متوجه شي، د دوی دیانتداری ته متوجه شي، د دوی روزانه اعمالو ته متوجه شي، له اولس سره د دوی کړو وړو او له هغو سره چلند ته متوجه شي، د هغو په گرځېدو را گرځېدو باندې نظارت وکړي، او د سهار او ماښام اذکارو ته یې متوجه کړي، د جماعت د لمانځه پابند یې وگرځوي، او نور داسې اخلاق چې له انسانه سره مناسب وي، بنسټ اخلاقو ته یې متوجه کړي. دا دیني او اخلاقي

تربیه چې ده، دا د انسان لپاره یو غټ کمال دی او د کامیابۍ لپاره یوه ښه ذریعه ده.

لغړزني (کم عمره) باید په دې صف کې نه وي، هغسې لغړزني، مجاهدین پرې پوهیږي، دوی ته دا اندازه لگيږي چې دغه څوک په گروپ کې د اوسېدو لپاره مناسب دی او یا دغسې څوک په مجاهدینو کې د اوسېدو لپاره مناسب نه دی، نو هغه خلک هغه کشران مجاهدین چې ږیره ونه لري هغه باید په مدرسه کې خپل سبقان ووايي او یا د خپل مور او پلار خدمت وکړي.

مجاهدینو وروڼو! تاسو مطمئن اوسئ، چې زه اوزموږ نور ټول مشران او مسؤولین، ټول خپلو کارو ته ښه متوجه دي، او نور به هم ان شاء الله په دې کارونو کې کوشش کوو چې کارونو ته متوجه شو، ترڅو دا کارونه نور هم پرمخ ولاړ شي او آینده به هم توجه کوو، هم به تاسې ته توجه کوو او هم به د امارت نورو کارونو ته، هغه که سیاسي برخه کې وي که په اقتصادي برخه کې او که په نظامي برخه کې وي، په هراړخ کې چې وي موږ او نور مشران به ان شاء الله دې ته متوجه یو.

الحمد لله صف متحد دی، او نور به هم د اتحاد او متحدوالي کوشش کوو، هغه اوازې او کومې خبرې چې د دښمنانو له خوا کېدلې، چې صف به سره جلا جلا شي، سره ټوټې ټوټې به شي، لله الحمد هغې اندازې ته نه ورسېده، صف متحد دی، صف یو دی، دا چې صف متحد پاتې شو، دا د الله تعالی لوی احسان دی، او چې زموږ سره یې دا احسان کړی دی موږ دې شکر نشو ادا کولی. د دښمنانو هغه تبلیغات او هغه مصارف چې د دې لپاره یې کړي وو چې دا صف ټوټه ټوټه شي، لله الحمد الله پاک د دې څخه نجات ورکړ، اوس صف متحد دی، او نور به یې هم په متحدوالي او یووالي کې کوشش کوو، تاسې مطمئن اوسئ.

مجاهدینو وروڼو! مشرتابه ټول ستاسې د دې کړنو څخه خوشحاله دي، او دا فتوحات چې حاصل شوي دي، دا

ښې تعفې

۱ =	پلار ته ښه تعفه	عزت دی
۲ =	مور ته ښه تعفه	احترام دی
۳ =	استاد ته ښه تعفه	اخلاق دي
۴ =	مهرمن ته ښه تعفه	الفت دی
۵ =	کورچنې ته ښه تعفه	تربیه ده
۶ =	کشر ته ښه تعفه	مهرباني
۷ =	ملګري ته ښه تعفه	وفاده
۸ =	ګاونډي ته ښه تعفه	همدردی ده
۹ =	ټولنې ته ښه تعفه	خدمت دی
۱۰ =	آخرت ته ښه تعفه	لمونځ دی

مشالونه

“ډاکړه”

د غرونو پر لمنو پر هواره مشالونه
 دې کلي کې بليږي تر سهاره مشالونه
 نه خپله شوه ليل، نه دمجنون اروا مړه شوه
 لا څو يې څمار ساتې انتظاره مشالونه
 پروڼ د زلفو سيوري پر لمبو باندې خواره وو
 نن ځکه پر ګودر ښکاري بې شماره مشالونه
 د ميني د پټنگ سينه لانه ده پخه شوي
 لا اوس يې هم راخيژي له پرهاره مشالونه
 نري نري لوګي دي څوک ویده دي پرسکروټو
 شيرينې! سپېلني شول ستا لپاره مشالونه
 شفقه پر ګرېوان دې لا ډېر غشي دي ټومبلي
 په غېږ کې دي ځنگليږي بې ازاره مشالونه
 ترسوي چنار لاندې غلي غلي سترګونه
 انځور وولکه ستا دسترګو ياره مشالونه
 د ميني ليوني لکه چې تېروو پدې پلونو
 ډاکړه! لګېدل پردغه لاره مشالونه

ستاسې د کاميابۍ نښه ده او ستاسې د اطاعت نښه ده او
 ستاسې د صبر او استقامت نښه ده، له دې څخه داسې
 معلومېږي چې تاسې اطاعت کړی دی، تاسې صبر او
 استقامت کړی دی او تاسې دا تکليفونه ګاللي دي. مشران
 ټول خوشحاله دي، او دعا درته کوي، چې دا فتوحات
 ستاسې په لاس الله تعالی حاصل کړي دي او په تاسې کې
 اصلاحات راغلي دي، خپلو اعمالو ته متوجه شوي ياست،
 او د دې ښکارندويي کوي چې الله تعالی مونږت کړی
 دی، الله تعالی ته مو رجوع کړې وي، او عاجزي ښکاره شوې
 وي، او دريا او کبر څخه مو ځان ساتلی وي، له غروره څخه مو
 ځان ساتلی وي، او له ظلم څخه مو ځان ساتلی وي، نو د
 امارت مشران او کشران ټول خوشحاله دي، نور به هم تاسې
 ته دعا کوي، له خپلو دعاګانو څخه به مونه هېروي اوله
 خپلې توجه څخه به مونه هېروي.

اصلي هدف اعلاء کلمة الله ده، او اسلامي نظام
 قائمېدل دي، نو موږ به دا جهاد تر هغه پورې جاري ساتو
 چې اعلاء د کلمة الله راځي او اسلامي نظام قائمېږي، نو ان
 شاء الله دا جهاد به جاري وي، د دېمن تبليغاتو ته غوږ مه
 نيسئ، خپلو کارو ته متوجه شئ، کارونه الله پاک سموي،
 موږ او تاسې به خپلو کارونو ته متوجه يو، ان شاء الله نصرت
 به الله تعالی راولي.

دعا به کوو، ټولو مجاهدينو او مسلمانانو ته دعاوي
 کوئ، ټولو مؤمنانو ته دعاوي کوئ، ستاسې دعاګانې
 قبلېږي. تاسې د دېمن په مقابل کې په سنگر کې ناست
 ياست، تاسو خپل سر نذرانه ورکړی دی، تاسې تکليفونه
 ګاللي دي، ستاسې دعا به الله جل جلاله قبلوي، ټولو
 مسلمانانو ته چې په هر ځای کې وي، د نصرت او فتحې دعا
 کوئ، او خپل مشران له دعاوو څخه مه هېروئ.

نور مو الله تعالی ته سپارم.

السلام عليكم ورحمة الله وبرکاته

داسلامي امارت زعيم

مجاهدين ، خير ، تقدير او ولس په وياړه !

تواضع به کار اخلو ، غرور او تکبر به نکوو ، خپل اعمال او کردار به د شريعت د احکامو مطابق برابر وو .

داسلامي امارت زعيم دخپلې جامعي وينا په يوې برخه کې په مجاهدينو غږ وکړ چې دفتحو او سوبمنو عملياتو لړۍ جاري وساتي ، ځکه دښمن وارخطا ، صفوف يې گډوډ او مورال يې بایللی دی ، تاسې بايد له دې فرصت نه په استفادې په دښمن کاري بریدونو زيات کړئ ، ترڅو په جهادي ډگر کې لا ډیر فتوحات ترلاسه او وطن مو د اشغال او فساد له بدمرغۍ څخه نجات ومومي .

د عاليقدر منصور صاحب دورستی تاریخي وينا بل مهم اړخ ، دافغان ولس د جهادي کارنامو او قهرمانیو وياړنه اوله اسلامي امارت سره دهغوئ د اخلاص او مرستو تمجید وو ، نوځکه دمحترم زعيم د وينا زياتره ټکي په دې راڅرخیدل او مجاهدينو ته يې په بار بار داتلقين ورکاوه چې ددغه غيور او ميړني ولس قدراو عزت وکړئ ، نیک چلند ورسره کوئ ، غوره مشورته يې غورږېږئ او ددوئ دسهولت ، سوکالۍ او ارامي لپاره سعی او کوششونه کوئ .

ښاغلي منصور صاحب په دې برخه کې داسې مشفقانه او لوړونکي توري درلودل : دا ولس غيور ، مجاهد او متدين اولس دی چې ددين لپاره يې ډیرې

پرون دافغانستان داسلامي امارت زعيم محترم ملا اختر محمد منصور حفظه الله ، د هیواد په لراوېر کې ټولو مجاهدينو ته د مخابرې له لارې ديوې ارزښتناکې او هراړخيزې وينا په ترڅ کې چې شاوخوا ۱۳ دقيقې يې دربر واخيست ، په تودو سنگرونو کې يې ناست مجاهدين تقدير ، خپلو مهمو دندو ته خير او ترڅنگ يې افغان غيور ولس دخپلو اتلوليو ، رشادتونو او په روان جهاد کې دهغوئ دسترو فداکاريو له امله ووياره .

دمحترم منصور صاحب د وينا مهم ټکي د هیواد په سطحه دورستیو تاریخي فتوحاتو ، جهادي لاسته راوړنو او په دې لار کې دمجاهدينو د اتلوليو او قهرمانیو قدرداني ، دروان سپیڅلي جهاد پاکو شهیدانو ته د عقیدت نذراني ډالۍ کول او د راتلونکي لپاره مجاهدين خپلو درنو مکلفیتونو ته ځیرول او تنبيه کول وو

په دې برخه کې دمشفق او مجاهد منصور صاحب توري مجاهدينو ته داسې وو :

نن چې ستاسې په لاس د دښمن په مراکزو او سنگرونو سپین بیرغونه رپانده او رپیژني او کوم فتوحات چې حاصل او ترلاسه شوي دادالله تعالی د احسان او نصرت ترڅنگ ستاسې د صبر ، استقامت او اطاعت نښه ده ، نو ددې لپاره چې ددغو فتوحاتو سلسله روانه او دغه الهی نصرت نور هم زموږ اوستاسي شامل حال ووسي ، له

دردمند، په کړاويي کړيدلی او په غم او خوښي کې ځان ورسره شریک بولي .

افغان ولس به هیچري هم دخپل مشفق امیر دومره اخلاص او پاملرنه چې د وینا زیاتره جملې او کرښې یې د ولس په قدرداني او ستاینه بنا او خپل مجاهدین باربار له هغوسره غوره چال چلند ته رابولي او دهغوئ د هوسایي فکر او سوچ ورسره دي هیر او له یاده به یې ونه باسي .

تل اوسرلوړی دي وي ، دافغانستان اسلامي امارت اوژوندي دي وي دالله دلاري هغه ستر مجاهدین او داسلام رښیتني خادمین ، چې تگلاره او سرچینه یې دالله تعالی دغه فرمان دی چې (محمد رسول الله والذین معه) : أي أصحابه رضوان الله علیهم . {أشداء علی الکفار } : أي غلاظ لا یرحمونهم رحماء بینهم } : أي متعاطفون متوادون کالوالد مع الولد .

یعني ، محمد رسول الله ، او دهغه مبارک ملګري اصحابان رض ،

دالله ددین ددښمنانو په مقابل کې سخت ، قاطع ، خو دمؤمنانو په مقابل کې مهربانه ، حلیم او داسې چلند لري لکه پلاری چې له خپل زوی سره لري .

والسلام علیکم ورحمت الله وبرکاته !

قربانی ورکړې ، دا اولس په موږ او تاسو حق لري او په حقیقت کې زموږ ټولو لاسته راوړنې د همدې مجاهد اولس د همکارۍ نتیجه ده ، د اولس مشرانو ، سپین ږیرو ، علماء کرامو او مخورو ته باید ډیر زیات احترام ولرو ، هر ځای او هر وخت د هغوی قدرداني وکړو ، له هغوی څخه مشورې وغواړو ، عام المنفعه تاسیساتو لکه د اوبو بندونه ، مدرسې ، ښوونځي ، پلونه ، کلینکونه او دغسې نورو تاسیساتو ته هیڅ نوع زیان ونه رسوي بلکې د ساتنې لپاره یې لاس په کار شي ، هر هغه ځای چې ګټه یې اولس ته رسیږي باید حفاظت یې وشي ، او د هغو کسانو مخه ونیول شي چې ددغسې تخریبي اعمالو په ترسره کولو سره د مجاهدین رنګ بدوي

هو ! درنولو ستوالو !

اسلامي امارت دښاغلي زعيم ورستی وينا او زرين توري له شک پرته چې هم داسلامي امارت مجاهدينو ، مسئولينو او عامو افرادو ته داصلاح ، اطمینان او افتخار پیغام لاره او دا حقیقت یې په ډاګه کړ چې عالیقدر منصور صاحب څومره د مجاهدينو کړو وړو ، ته متوجه او دهغوئ ګام په ګام کړنې څاري او په عین حال کې څومره لوړیني او مهرباني پري لري ، دهغه ترڅنګ خپل افغان مېرني ولس ته تر کومې اندازي معتقد په دردنو یې

دغه عالم

چې رحلت يې په رښتيا

د عالم مرگ و

حسن مومند

د شاکر دى شرف په برخه شوى و؛ د شيخ القرآن مولانا غلام الله خان، حافظ الحديث حضرت مولانا عبد الله در خواستى اوشیخ التفسیر حضرت مولانا احمد علی لاهورى رحمهم الله په خبر د لویو جبالونه يې هم د قرآن عظیم الشان ترجمه او تفسیر وېلى و خود هغه د عربى ژبې، در رسول الله دا حادېث او قرآني علومو سره دومره زياته مينه وه چې ورپسې تر مدینې منورې ولاړ اود کليې نه پس يې چې ماجستير او بيا په تفسیر کې د کتورا واخسته نو ايله ترې راستون شو.

هغه دنړۍ د گډوډ گډوډ نه دراغلو جدا جدا کلتورونو، ژبو، رنگونو، لباسونو او مزاجونو لرونکو محصلينو اود مختلفو مزاجونو او نظرياتو او په فروعو کې د جلا جلا رايو لرونکو استاذانو سره د مدینې منورې په جامعه اسلاميه کې دکلي، ماسترۍ، اود کتورا دادومره اوږده زمانه تېره کړه خو هغه پدې ټولې اوږدې زمانې کې مثالي استقامت وښود او په يولحاظ دهغه تجدد او په فروعې مسائلو کې د تشدد ښکار نه شو د کوم تجدد او تشدد چې دلته زياتره تلونکي ښکار کېږي؛ هغه رحمه الله تعالى د طالبۍ دا ټوله زمانه صوره اوسيره دخپلو استاذانو او اسلافو په اتباع او دفاع کې تېره کړه؛ نه يې د ځينو ناپوهانو په خبر تصوف گمراهي وگڼله؛ نه يې د سلوک سمه لار پرېښوده؛ نه يې دخپل مذهب او خپلې فقهې اتباع ترک کړه؛ نه يې د ساداتو او کرامو امامانو او حقو مذهبونو په اړه د چاپې ادبي وزغمله اونه يې هورې پدې اړه ادنی مدهانت وکړ بلکې په جامعه اسلاميه کې به يې ښه په مېړانې دخلور وار و فقهې مذهبونو؛ د ټولو اسلافو او خصوصاً امام ابو حنيفه رحمه الله تعالى نه دفاع کوله؛ داسې دفاع چې نه له هغه وړاندې چا کړې وه اونه چاوروسته وکړاى شوه چې دهغه مهال د جامعې استاذان او محصلين ددې خبرې عيني شاهدان وو.

له نړۍ نه دهر ديني عالم رحلت او ترې دټولنې بې برخې کېدل د مسلمانانو لپاره د غم اود ټولنې لپاره د تاوان خبره وي خو په ديني عالمانو کې ځينوته بيا الله تعالى دومره لوړ مقام، لوى علم، د اسلام او مسلمانانو لپاره د خدمتونو کولو وسيع ميدان، د ديني علومو دا شاعت لويه موکه د مسلمانانو د قيادت لوړ استعداد او په اسلامي ټولنې کې ستر محبوبيت ورکړى وي چې وفات يې هر چاته عملاً د عالم مرگ ښکاري او ټول علماء، مدارس، مذهبي مراکز، ديني تحريکونه او اسلامي نهضتونه ورباندې يتيمان شي.

شيخ القرآن والحديث دکتور شېر علی شاه المديني رحمه الله تعالى داسلامي نړۍ همداسې يو ستر علمي شخصيت و نو وفات يې په رښتيا چې د عالم مرگ دی.

هغه د دارالعلوم حقانيه اکوړه خټک په نوم داسلامي نړۍ دهغې سترې جامعې شيخ الحديث او تر ټولو مشر استاذ و چې يواځې د دوره حديث په يو صنف کې يې د طالبانو شمېر کابو يونيم زرو ته رسېږي چې دابه دټولې نړۍ په سطحه په يوې درسگاه يعنې يو صنف کې تر ټولو لويه شمېره وي.

هغه ته الله تعالى له پيله دومره لوړ علمي مقام ورکړى و چې په ډېرې کم عمرۍ کې چې لايې پرېره هم نه وه راغلى د حقاني نه د فراغت سره سم همدلته دستر محدث حضرت مولانا عبدالحق رحمه الله په حکم په همدې جامعې کې استاذ شوى و چې زياتره شاگردان به دده نه په عمر کې مشران وو.

سره له دې چې د متحده هندوستان په سطحه د لوى عالم، عظيم مربې، کامل ولي او ستر محدث حضرت مولانا عبدالحق د شفقت تر سيوري لاندې ورته دهېواد په مقبولې مشهورې اولويې جامعې کې استاذي نصيب شوى وه چې دا دهغه لپاره دسترې خوښۍ اولوى افتخار خبره وه؛ دمفتي محمد حسن اومولانا محمد ادریس کاندھلوي رحمهما الله تعالى په خبر د لویو محدثينو نه يې هم په لاهور کې احاديث ويلي او ورته ددوى

حضرت مولانا صيب په جامعه اسلاميه کې د دکتوران په پس په ډېرې اسانۍ د هېواد او اسلامي نړۍ په دولتي پوهنتونونو کې استاذي کولای اوله دې لارې هره مياشت په سونوزره روپۍ تر لاسه کولای شوې خو هغه رحمه الله تعالى چې ټول ژوند يې د دين په خدمت کې تېر شو او تل به يې معنويت ته په مادياتو ترجيح ورکوله يو پوهنتون ته هم نه ولاړ؛ بېرته دخپل طالب دروزني او د علم په ډگر کې يې د خدمتونو لپاره خپلې مدرسې ته راغلو نو الله تعالى هم دومره لوړ مقام ورکړ چې د هېواد هرې لويې مدرسې دعوت ورکولو او هڅې يې کولې چې د تدريس لپاره يې راوړي. هغه چې د مدينې منورې مبعوث و نو په کراچۍ کې د يوې مدرسې مهتمم د پاکستان دهغه مهال ولسمشر غلام اسحاق خان نه غوښتي وو چې د سعودي دولت له لارې دې د عمر تر پايه د دکتور صيب شتون دده په مدرسې کې حتمي کړي.

دا چې کراچۍ نړيوال شهرت لري او د پاکستان تر ټولو ستر صنعتي او تجارتي ښار دی نو تر څنګ يې د علم په ډگر کې هم تر ټولو وړاندې دی؛ دلته ډېرې سترې سترې مدرسې او علمي مراکز دي؛ پکې د علم او علماء و ډېر قدر دی او په ډېرې اسانۍ پکې با استعداد علماء ښه شهرت مومي او لوړ مقام ورپه برخه کېږي نو يو څل چې ورته څوک راشي بيا ترې د تلونه وي خو کله چې د شيخ رحمه الله تعالى نه د جهاد سنگرونو ته خبر مه سرحدي ښار گوټي ميرانشاه کې د مولوي جلال الدين حقاني حفظه الله په منبع العلوم مدرسې کې د تدريس غوښتنه وشوه نو د جهاد او مجاهدينو سره د ډېرې زياتې مينې له امله شيخ رحمه الله په ډېرې خوشالۍ د کراچۍ پر بښو د لو اوڅر پر ميرانشاه را تللو ته تيار شو او تر هغې يې پکې تدريس وکړ تر څو چې په دارالعلوم حقانيه کې د ستر فقيه مفتي محمد فريد رحمه الله تعالى په تلويوه لويه تشه رامنځته شوه او د دې تشې د ډکېدو لپاره له دکتور صيب پرته بل څوک ونه موندل شو.

هغه د تدريس او تقرير د ميدان ډېر لوی شهسوار و؛ د ژبې فصاحت يې په ټول هېواد او سيمې کې مشهور و په عوامي اجتماعاتو کې به په عام فهمه، ډېرې ساده او ولسي ژبې غږېدلو او د پښتو سوچه اصطلاحاتو؛ امثالو؛ متلونو او شعرونو به يې وينا ته ډېر حسن وربښلو؛ د عربي، فارسي، پښتو او اردو ژبو د شعر سره يې هم ډېره مينه وه او د ياد او ژبو په زړونو شعرونه ورته ياد و او په يو يو مجلس کې به يې غونډې غونډې قصيدې ويلای شوې.

سره له دې چې هغه د عاليه اوليه علومو سمندرو؛ د اسلامي نړۍ په تر ټولو مقبول پوهنتون کې يې لوړې زدکړې د دکتور تر هغه حده رسولې وې چې پورته ترې درسمياتو په نړۍ کې نورې زدکړې نشته؛ په يوې سترې جامعي کې تر ټولو مشر استاذ و؛ دخپل وخت اعلى مقرر او د جهادي گڼو حرکتونو خپل روحاني مشر گانېه خوسره د دې ټولو کمالاتو هم هغه يو منکسر المزاج شخصيت و؛ ډېر خاکسار انسان و؛ په طبيعت کې يې الله تعالى ستره عاجزي ايښي وه؛ د غرور او تکبر يوې هم پکې نه و؛ د ډېرو نرمو او عالي اخلاقو څښتن و؛ هر چا سره به په ورين تندي مخامخ کېدلو؛ د هر مسلمان په وړاندې يې تل دروازې خلاصې وې؛ غريب ملا، غريب طالب او غريب مجاهد به ورسره هروخت کتلاى او مشورې به يې ترې اخستلاى شوې.

جهادي مشرانو ته به يې تل دولس سره د ښه سلوک توصيه کوله؛ په جهاد کې د بې ځايه تشدد د سخت مخالف و؛ د بې گناه انسانانو د وژلو او زولو سره يې ډېر نفرت لاره او دابه يې د اسلام او جهاد د بدنامۍ لوی سبب گڼلو او د مسلمانانو او خصوصاً جهادي حرکتونو په خپلمنځي اختلافاتو په سخت خفه کېدلو او تل به يې ويل چې د سواد اعظم او د مسلمانانو د لويې ډلې نه مه جدا کېږئ گيني دنيا او آخرت به موبته شي.

د مسلمان ملت يووالی او د واحد قيادت لاندې راټولېدل يې لويه هيله وه او د دې لپاره به يې ډېرې دعاوې او هڅې کولې؛ اعلاء کلمه الله او د شريعت نفاذ يې د ژوند يو اخني ارمان و؛ داخلاص او وفا پيکرو؛ زهد، تقوى او د دين سره مينې کې يې څوک سيال نه و.

حق پالنه، د حقې لارې ملگرتيا، د هر جبر او ظلم په وړاندې په کامل جرأت د حق اظهار، په حقې خبرې ټينگ ودرېدل يې مثالي او پدې لار کې دهیچا اودنړۍ د يوطاقت نه وېرېدونکى نه و؛ دامريکايي اشغال په رومبو ورڅو کې به چې د جهاد او يو عام مجاهد نوم اخستل هم جرم گڼل کېدلو؛ داکتر صيب به امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد شيخ اسامه بن لادن رحمهما الله تعالى او مولوي جلال الدين حقاني حفظه الله تعالى ته په هرې جلسې او دبخاري شريف د هرې ورځې د درس په پای کې په لپولپو دعاگانې کولې؛ د زړونو يا لسگونو زړونو تر منځ په عامو لويو غونډو او اجتماعاتو کې به هغه په خپلې هرې ويناکې د جهاد د يادو درې وړو قاندينو، اسلامي امارت او طالبانو ستاينه او دمحبت او عقيدت نه په

ډکوتور وغوره يادونه کوله اوتل به يي داويل چې نه يواځې زموږ بلکې د ټولې نړۍ دامېد سترگې د طالبانو اسلامي تحريک ته دي .

رښتيا داده چې د جهاد سره د مولانا شېر علي شاه صيب مينه په بلې هرې مينې غالبه وه او دامينه تش په نامه مينه نه وه بلکې دروسانو پر ضد د افغانستان د جهاد پييل نه تر مرگه دهغه ټول ژوند ددې مينې ژوندۍ نمونه وه ؛ دهغه عوامو او خواصو ته يوه وينا اوبيان به هم د جهاد د تائيد او تر غيب نه خالي نه و ؛ خپل هر شاگرد به يې په جهادي روحيه روزلو او پخپله يې هم ځان

د افغانستان جهاد کې د عملي شرکت نه بې برخې کړی نه و .

هغه په کامل زړورتوب ځکه د حق اظهار کاوه اوله يو طاقت نه هم نه وېرېدلو چې ټول ژونديې د الله تعالی په طاعت کې تېر شوی او مرگ ته يې کامل چمتووالی نيولی و .

د اسلامي نړۍ پر اسلامي هېوادونو د شرعي نظام نفاذيې ډېر لوی ارمان و ، په کوم هېواد کې به که اسلامپالوته کوچنۍ برياليتوب هم په

برخه شو ډېر زيات به پرې خوشالېدلو او پر اسلامي نړۍ د مسلطو هغو حاکمانو نه يې سخت نفرت کاوه کومو چې اسلامي نړۍ سيکولرزم لور ته روانه کړېده او د امريکا د راضي کولو په موخه له شرعي حدودو او پرې او د دين احکام تر پېښولاندۍ کوي .

متأسفانه چې د اسلامي نړۍ ددې دومره ستر شخصيت په اړه د پاکستان رسنيو ډېره لويه جفاو کړه وفات د جمعې په ورځ رامنځته شوی و دهغې په ورځ چې جنازه وه د پاکستان په اخبارونو کې يې د وفات خبر په لويو ټکونو و خپور شوی اونه هم تلویزونونو دې لويې سانحې ته په خپلو خبرونو کې ځای ورکړی و ؛ دې رسنيو د جنازې دوخت د اعلانولو زحمت هم نه و کړی خو بيا هم دانسانانو داسې لوی سپلاډ و چې د اسلام آباد او پېښور تر منځ غزېدلي دواړه عمومي سرکونه تر پنځو شپږو کيلومترو پورې له انسانانو ډک شوي وو او د مسلمانانو دستر از د حام له امله تر ساعتونو پدې سرکونو د ترافيکو تلل را تلل بند وو ؛ دانسانانو يو داسې ستر سمندر و چې خلکو ته يې د عرفات ميدان رامنځ ته کړی و او ټول يې يوه خوله ويل چې دومره ستره جنازه نده ليدل شوې ؛ پدې هېواد کې ډېر ستر اشخاص وفات شوي خو په تېرو دوه درې لسيزو کې د يو شخص جنازې ته هم دومره مسلمانان نه وو راغلي خومره چې د شيخ صيب جنازې ته راغلل .

سره له دې چې دانسانانو يو عظيم ازدحام و خو بيا هم نه څوک د جنازې نه برخې شو اونه کومه کوچنۍ بدنظمي رامنځته شوه چې دا دخداي په نزد دهغه د لوی مقام او محبوبيت لويه نښه وه ؛ کله چې دفن شو د قبر خاورو هم فضا معطره کړی او دهغه د لوی مقام او ولايت شهادت يې ورکولو .

هو ! هغه دخداي محبوب بنده و ځکه يې د مسلمانانو په زړونو کې دهغه سره داسې بې کچه مينه اچولې وه چې نېرې دې سيمې خونېرې وې له کراچۍ ؛ بلوچستان او افغانستان نه يې هم جنازې ته هغه تان راغلي وو چې دده رحمه الله تعالی سره يې داستازۍ او شاگردۍ تړاونه و .

د الله تعالی نه دهغه لپاره په آخرت کې لوړې مرتبې او په حق پرستو علماء و دهغه د تشي ډکول غواړو .

يو شرعي مسؤوليت او جهادي ضرورت

که له یوې خوا مسلمانان انسانانو ته د الله تعالی د دین په ور رسولو مکلف دي او د دی کار لپاره له تېرو څه باندې څوارلس سوه کلونو په مسلسل جدوجهد کې راروان او له ډېرو لوړو او ژورو راتېر شوي او د عروج او تنزل پړاونه یې وهلي دي نو له بل لوري د شیطان پلویانو او له الله تعالی سره په دښمنۍ اخته خلکو هم د تل لپاره د اسلام د خپرېدو د مخنیوي او د مسلمانانو د له منځه وړلو او یا کمزوري کولو لپاره خپلې هر ډول هڅې کړې او په هره زمانه کې یې خپلې ټولې مادې او معنوي وړتیاوې او وسایل په کار اچولي او د حق په مقابل کې د قوي جبهې د جوړولو په مقصد یې یو بل ته سره په خپلو کې لاسونه ورکړي دي، او د مسلمانانو په خلاف یې لوبې او اوږدې جگړې کړې دي چې د فارسیانو، رومیانو، داروپا صلیبي او استعماري جگړې، د کمونیزم د خپراوي لپاره د شوروي اتحاد جگړې او بالاخره د دیموکراسۍ د کفری نظریې او نظام د خپرولو لپاره د امریکا او ټول غرب اوسنۍ روانه جگړه یې واضح مثالونه دي.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحابانو او د هغوی تابعینو هم د اسلام د خپرولو په لاره کې جهاد او اعداد ته دومره لویه توجه کړې وه چې د مادي وساتلو او د حمل او نقل د قوي او لویو ذرائعو له نه شتون سره سره یې بیا هم د اسلام پیغام له جزیره العرب څخه د اروپا تر غربه او د هند، چین، روسی او قوقاز تر هېوادونو ورساوه. هغوی د خپلې زمانې بهترین توره وهونکي، غره ختونکي، صحرا پیمایان، اسب سواره، نښه ویشتونکي، لامبو وهونکي او د نورو رزمي استعدادونو لرونکي ول. هغوی په اعداد او تمرین کې داسې رالوی شوي ول چې عسکریت او د رزمي وړتیاوو درلودل یې نور د ژوند بڼه ګرځېدلې وو.

صحابه کرامو رضي الله عنهم به له جهاد او اعداد څخه کښیناستل هلاکت ګانه، ځکه چې الله تعالی په قران کریم کې دې کښیناستلو ته (تهلکه) ويلي وو او هغوی یې ورڅخه منع کړي وو: (وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ) یعنې (د جهاد اعداد او رباط په

په اسلام کې چې د جهاد عبادت ته (ذوره سنم الاسلام) ویل شوي او د لوړې مرتبې عبادت ګڼل شوی دله دې امله ده چې په جهاد د اسلام ساتنه کېږي، د جهاد په وسیله هغه خنډونه لیرې کېږي چې د الله تعالی بنده ګانو ته د حق د دعوت د ورسېدلو مخنیوی کېږي، د هغه په وسیله د ظالمانو او مفسدینو د ظلم او فساد مخه نیول کېږي، او د همدې جهاد په وسیله د اسلامي امت معنوي ارزښتونه او زمکني سرحدونه خوندي کېږي.

خو جهاد په هغه وخت کې خپل پوره افادیت ښیي چې په شرعي ډول ترسره شي، او په پوځي، معنوي او روحي لحاظ د هغه لپاره پوره تیاري ونيول شي.

که له یوې خوا الله تعالی مسلمانانو ته د کفر او فتنې په مقابل کې د جهاد د کولو امر کړی او فرمایلي دي: (وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَتَّخِذُوا الدِّينَ كُلَّهُ لِلَّهِ) الأنفال/۳۹. (تر هغه د کفرانو په خلاف وځنګېږئ چې فتنه (شرک) له منځه ولاړ شي او یوازې د الله دین حاکم شي). نو له بل لوري یې مسلمانانو ته د جهاد لپاره د تیاري د نیولو او د اعداد د قریضې د ادا کولو امر هم کړی او فرمایلي یې دي: (وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَأَخْرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لِاتَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ) الأنفال/۶۰.

ترجمه: (خومره چې کولی شئ د کفرانو د مقابلې لپاره قوت او زین کړي اسونه تیار کړئ چې د الله دښمنان، خپل دښمنان او او نور هغه دښمنان پرې وپوړئ چې تاسې یې نه پېژنئ الله یې پېژني).

دا چې د اسلام دین د الله تعالی ورستی حق دین دی او مسلمانان یې د نړۍ خلکو ته پر رسولو او د هغه د رسولو پر لاره د پرتو خنډونو پر لیرې کولو مکلف دي نو ځکه خو باید دا امت د تل لپاره یو قوي، مستعد، او متحرک امت وي، او د دین د رسولو او له هغه څخه د دفاع په لاره کې باید د هر ډول مادي او معنوي وړتیاوو درلودونکی او د هغه لپاره د قربانۍ وړ کولو ته تیار وي.

پرېښودلو او د دنيا په کارونو د پوره مصروفېدلو له امله ځان په هلاکت کې مه غورځوئ). ابویوب انصاري رضي الله عنه هم صاحبوؤ او تابعینو ته د دې آیت همدغه تفسیر کړی وو.

د اعداد شرعي دلائل:

الله تعالی په سورة الأنفال کې مسلمانانو ته له دښمن سره د مقابلي لپاره د هر ډول اعداد او د مطلوب قوت د برابرولو امر کړی دی، الله تعالی فرمایلي: (وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّهُ وَعَدُوْكُمْ وَأَخْرَيْنَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ) الأنفال / ۶۰.

ترجمه: (خو مره چې کولی شئ د کافرانو د مقابلي لپاره قوت او زین کړي آسونه تیار کړئ چې د الله دښمنان، خپل دښمنان او نور هغه دښمنان پرې وپروئ چې تاسې یې نه پېژنئ الله یې پېژني).

د تفسیر علماء وایي چې پدې آیت کې د (قوة) لفظ نکره دی، او نکره عام وي او په هر ډول قوت باندې دلالت کوي.

د جهاد لپاره اعداد نه کول په قرآن کریم کې د منافقانو له صفاتو څخه گڼل شوي دی، الله تعالی د جهاد لپاره د منافقینو د اعداد د نه کولو په اړه فرمایي: (وَلَوْ أَنَّمَا الْخُرُوجُ لِأَعْدَا لَهُ عِدَّةٌ وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ) التوبة / ۴۶.

ترجمه: (که هغوئ (منافقانو جهاد) ته د وتلو اراده درلودی نو تیاری به یې ورته نیولی وو، خو د هغوئ راپورته کېدل د الله خوښ نه وو، نو ځکه یې سست کړل، او ورته وویل شول چې له کښېناستونکو سره کښېنئ).

رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپلو احادیثو کې مسلمانان د جهادي اعداد بېلابېلو ډولونو ته تشویق کړي دي او هغوئ یې اسپ، سوارۍ، ښه ویشتلو، لامبو زده کولو او د پوځي وسائو جوړولو ته هڅولي دي.

نن چې په نړۍ کې کافران د جنگ، سیاست، تعلیم او اقتصاد په ډگرونو کې برلاسي شوي او هره خوا یې په اسلامي نړۍ کې پر مسلمانانو او نورو ولسونو او مجاهدینو حملې دي سبب یې داندی چې هغوئ پر حقه دي، او یا دا چې د الله توفیق او نصرت یې په برخه دی. بلکه اصلي سبب یې دا دي چې هغوئ د جگړو لپاره پوره اعداد او منظم پلانونه لري، او د جگړه ییزو مهارتو او پوځي صنعت په ډگرونو کې یې پوره کار کړی دی، او لوی زمکنی، هوايي او

سمندري پوځونه او پوځي وسائو یې جوړ کړي دي، او هم هغوئ په رواني او فکري لحاظ خپلو پوځیانو ته پوره روزنه ورکوي.

کفار نه یوازې دا چې د بدني او فکري اعداد او د پوځي وسائو او وسلو په جوړولو کې د خپلې برلاسي لپاره مسلسلې او په خپلو منځونو کې هم آهنگې هلې ځلې کوي، بلکې په ټول توان او د هر ډول توطیو او فشارونو په استعمال د دې لپاره هم په سیمه ییزه او هم په نړیواله سطحه کوښښ کوي چې مسلمانان له عسکري وړتیاوو او د پوځي صنعت له درلودلو محروم کړي، ترڅو یا د خپلې کمزورۍ له امله له منځه ولاړ شي، او یا هم د کفارو قوت او د هغوئ شرطونو ته غاړه کېږدي.

د اسلام دښمنان او له مسلمانانو سره په جگړه کې اخته اوسنی نړیوال صلیبي ایټلاف او د هغه فکري او اقتصادي ملگري او پر اسلامي نړۍ د هغوئ له لوري تپل شوي حکومتونه او سیاسي احزاب ټول له یوې مخې د خپلې زورورې میډیا، تعلیمي نصابونو، فرهنگ او ادبیاتو، ټولنیزو رسنیو او نورو اجتماعي او فکري سازمانونو له لارې کوښښ کوي چې د اسلامي امت ځوانان او راتلونکي نسلونه له جهادي اعداد او د وسلې له استعمال څخه متنفر کړي، او د هنر، عدم تشدد د مبارزې، نړیوالتوب او نورو واردو شویو فکري گمراهیو له لارې یې د ذلت او بې غیرتۍ په ژوند او د کفارو د اهدافو لپاره په کار کولو قانع او مصروف کړي.

د دې لپاره چې له اسلام سره په جگړه کې اخته اوسنی نړیوال صلیبي ایټلاف او د هغه محلي ملگري د اسلامي نړۍ ځوانان د جهاد او دفاع له میدانونو لیرې وساتي او په بېهوده مصروفیتونو یې مصروف کړي، نو په منظم شکل یې هغوئ د جنون تر حده په بېلابېلو سپورټونو لکه کرکټ، فوټبال، د میراتون په منډو، د بادی، د ښکلا په کلیونو، موسیقۍ، گډاوو، د ښځو او نرو په اختلاط، په رومانټیکې شاعرۍ، عشق او عاشقۍ، غربي ډوله فیشنونو او نورو بېهوده مصروفیتونو اخته کړي دي، او غربي دولتونه او موسسې د هغوئ لپاره د ځوانانو کلیونه، د لوبو میدانونه، تیاترونه، خارجي سفرونه، تش په نامه د ځوانانو پارلمانونه او کنفرانسونه، ادبي بهیرونه او د خوشگذاړنۍ بندارونه او د ماډلنگ نندارتونونه جوړوي، او په ملیونونو ډالر ورباندې پدې مقصد مصروفوي چې د امت ځوانان له علم، دعوت، جهاد، صنعت، زراعت، مسؤولیت پېژندنې او له دین او وطن څخه د دفاع له کاره راوگرځوي، او د

ريښتني اتلولۍ له گټلو څخه يې د کر کټ، گډاوو، سندرو، او فلمونو په اتلولۍ تېرباسي.

د دې لپاره چې د پرديو لخوا تپل شويو حکومتونو له يوې خوا نور ځوانان هم د جهاد او دفاع له سنگرونو ليرې ساتلي وي، او د پرديو فرهنگونو په خپلولو يې مصروف کړي وي، او له بلې خوا يې له لويو ستونزو د ولسونو پام بل لوري ته اړولی وي په لويه پيمانه بيهوده مصروفيتونو ته د ځوانانو د ورتشويقولو پر پر وگرامونو درانه مصرفونه کوي او د داسې لوبغاړو او سندرغاړو استقبال ته ساده ولسي خلک له ډولونو او سوريو سره لويو لارو او بازارونو ته راوباسي چې له لاهو او لعب پرته يې بل څه نه وي تر سره کړي، خو د غرب پلوې مېډيا له لوري اتلان بلل کېږي.

د جهادی اعداد ډولونه :

لکه څنگه چې جهاد يو ايماني، عسکري، سياسي او اجتماعي عمل دی او نتايج يې هم د اسلامي ټولنې پر ايمان، پوځي غلبې او شکست او د ټولنې په سياسي او اجتماعي وضعيت مرتبېږي، نو همدارنگه بايد اعداد هم ورته پدې ټولو ډگرونو کې ونيول شي. او که چېرې په دې ټولو ډگرونو کې د جهاد لپاره اعداد ونه نيول شي نو هر وخت د دې وېره شته چې يا دې جهاد او مجاهدين د دښمن په مقابل کې مغلوب شي، يا دې جهاد په فساد او طغيان بدل شي، او په نتيجه کې دې يې يو فاسد او مستبد نظام رامنځته شي، او يا دې هم دښمن په دې وتوانېږي چې د جهاد د لارې لارويان د خپلو پټو او ښکاره دسيسو او توطيو په نتيجه کې په خپل صف کې ودروي، چې په تاسف سره دا ټول حالتونه زمونږ په جهادي بهيرونو کې وليدل شول.

نو د دې لپاره چې منفي تجربې بيا بيا تکرار نشي، د جهادي اعداد لپاره بايد په لاندې ډگرونو کې ډېر کار وشي.

۱ - ايماني او شرعي اعداد :

مخکې تر دې چې مجاهد ته ټوپک په لاس ورکړ شي هغه بايد د ايماني اعداد له مرحلې تېر شي. په ايماني اعداد کې بايد مجاهدين پدې معتقد شي چې :

الف : جهاد يو شرعي عبادت دی چې د الله له لوري پر مسلمانانو فرض شوی دی : (کتب عليكم القتال وهو کره لکم وعسى أن تکرهوا شيئا وهو خير لکم وعسى أن تحبوا شيئا وهو شر لکم والله يعلم وأنتم لا تعلمون) البقرة ۲۱۶.

ترجمه : (پر تاسې جنگ فرض کړای شوی دی که څه هم تاسې يې نه خوښوئ، شايد تاسې يو شی بد وگڼئ خو هغه به ستاسې لپاره غوره وي، او شايد تاسې به يو شی ښه وگڼئ خو هغه به ستاسې لپاره شر وي، الله ښه پوهېږي او تاسې نه پوهېږئ).

جهاد نه کومه سياسي مبارزه ده، نه د آزادۍ لپاره جنگېدل دي، نه کوم ولسي پاڅون دی، او نه هم د مال، تنخوا او يا نورو امتيازاتو په مقابل کې جنگېدل دي. بلکې جهاد يوازې د دې لپاره جنگېدل دي چې د الله تعالی کلمه دې لوړه شي، شريعت دې نافذ شي، مسلمانان دې نورو خلکو ته د اسلام پيغام او دعوت ورو رسولی شي او د ظالمانو او کافرانو له ظلم او تجاوز څخه دې خوندي وي.

ب : لکه څنگه چې په اسلام کې نور عبادتونه خپل شروط، آداب، او احکام لري همدارنگه جهاد هم خپل شروط، آداب، احکام او خپلې تقاضاوې لري چې بايد وپېژندل شي او مراعات شي. که چېرې په جهاد کې د جهاد خپل شروط، آداب، احکام، او د هغه تقاضاوې پوره نشي نو بيا جهاد يو شرعي عبادت نه پاتې کېږي، بلکې د يوې وړانوونکې جگړې حيثيت او شکل غوره کوي چې د الله تعالی د رضا کولو لپاره نه بلکې د نورو سياسي، قومي او يا اقتصادي مقاصدو لپاره تر سره کېږي.

نو په کار ده چې مجاهدين د جهاد پر فقه وپوهول شي، او د جهاد د مشروعيت او فرضيت له دلائلو خبر کړی شي، د قتال، فرار، غنيمت، شهادت، طاعت، رازساتنې او ولاء او براء احکام ورته معلوم شي. همدارنگه د نيت او عمل اصلاح ته متوجه کړای شي، له الله تعالی، د هغه پيغمبر صلی الله عليه وسلم او د اسلام له مبارک دين سره مينه يې په زړه کې ځای کړای شي، د دنيا او دنياوي خوندونو په اړه د زهد او بې رغبتې او د آخرت د نعمتونو په اړه تلقين او ترغيث ورته وشي. د ذکر، تلاوت، تزکيه النفس، توکل علی الله، ښکو اخلاقو، د مسؤليت د پېژندنې صفات ورکې پيدا کړل شي، او د امت د عليا مصالحو په خاطر له خپلو شخصي مصالحو د تېرېدنې احساس ورکې راوستل شي.

مجاهدينو ته د دې وړښوول هم ضروري دي چې د جهاد د ډگر کې له حلالو او حرامو خبر شي، د دعوت، امر بالمعروف او نهی عن المنکر او د الله تعالی د حدودو د ساتلو استعدادونه ورکې وروزل شي. که مجاهدينو ته دغه ډول ايماني اعداد ورکړ شي نو په هغه وخت کې به بيا يو مجاهد په حقيقي معنی مجاهد وي، او هغه صفات به ورکې راځي چې الله يې د مجاهدينو په هکله يادونه کړې ده چې فرمايي : (الضَّالُّونَ الْعَالِيَهُ مِنَ الْخَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ

السَّاجِدُونَ لِلْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَنَشْرِ الْمُؤْمِنِينَ) التوبة ١١٢. ترجمه: (هغوئ توبه کوونکي، عبادت کوونکي، ثناوونکي، دالله په لار کې وتونکي، رکوع او سجده کوونکي، پر نېکیو امر کوونکي او له بدیو منع کوونکي او دالله د حدودو ساتونکي دي، او (ای پیغمبره) مؤمنانو ته د خوښۍ زېږی ورکړه).

ج: دایماني اعداد په لږ کې داهم ضروري ده چې مجاهدین د خپلې قضیې په حقانیت وپوهولی شي، د دښمنانو او مرجفینو له لوري پر راپورته کړل شویو شبهاتو وپوهول شي او د هغو پر شرعي او معقولو ځوابونو آگاه کړل شي. ځکه چې شبهې، وسوسې او تشویشونه هغه څه دي چې د مجاهد عزم سستوی، د خپلې قضیې په حقانیت یې شکمن کوي، او بالاخره یې له جهاده منصرف کوي، چې په عسکري اصطلاح کې همدې ته رواني (روحي) جگړه ویل کېږي.

همدارنگه باید مجاهدین د جهاد په خلاف له پتواو ښکاره توطیو خبر کړل شي، د دښمن داخلي او خارجي ملګري او له هغه سره متعاون حکومتونه، ارګانونه او مؤسسات ور وپیژندل شي، او هغه مطبوعاتي او اقتصادي مؤسسې، مفکرین، لیکوالان، رسنۍ او نور مؤثر جېتونه هم ورته معرفي شي چې د جهاد او مجاهدینو په خلاف منفي تبلیغات کوي او د دښمن تله درنوي. د دغو جېتونو پیژندل او د هغو په اړه مناسب اقدامات ځکه ضروري دي چې نن ورځ د اسلام دښمنان خپله اتیا فیصده جگړه د همدغو جېتونو له لارې کوي، او یوازې شل فیصده جگړه د پوځي وساتو په استعمال کوي.

دایماني اعداد په لږ کې د هغو مطبوعاتي وساتو او نشراتو درلودل هم ضروري دي چې له جهادي قضایاوو دفاع کوي، مجاهدینو ته حقائق روښانه کوي، خلکو ته د جهادي پرمختګونو او د مجاهدینو د بریاوو خبرونه رسوي، د دښمنانو د تبلیغاتو او دسیسو ځواب وایي، په جهادي صف کې ایماني احساسات پالي او ځپاند یې ساتي، او د حق غږ پورته کوي.

دایماني اعداد په لږ کې پدې خبرې د مجاهدینو پوهول هم ضروري دي چې جهاد کومه سیاسي یا وطني جگړه نه ده چې په سولې، متار کې، سیاسي جوړجاړي او یا دې له دښمن سره په کوم ډول پخلاینې پای ته ورسېږي. بلکې جهاد هغه جگړه ده چې د کفر تر زوال او د الله تعالی د کلمې تر پوره لوړوالي، د ژوند په ټټولو چارو کې د دین د حاکم کېدلو او پر زمکه د کفر او شرک تر نه پاتې کېدلو به دوام لري.

په جهادي نظریه کې له دښمن سره په جگړه کې تکتیکي اوبند او موقته هدنه شته، خو دائمی سوله او د نړۍ له کفری هېوادونو سره د سوله ییز ګډ ژوند نظریه وجود نه لري.

په ایماني اعداد کې د مجاهدینو فکر پر دې خبره هم جوړول ضروري دي چې جهاد په کومې سیاسي جغرافیې پورې نه محدودیږي، او نه هم سیاسي سرحدونه په امت کې د جهاد د فرضیت مانع ګرځي. بلکه د جهاد عیني او کفایي فرضیت د مسلمانانو په ضعف او قوت پورې اړه لري.

بدني او عسکري اعداد:

په جهادي اعداد کې د شرعي او ایماني اعداد تر څنګ اصلي او مهم اعداد بدني او پوځي اعداد دي. بدني اعداد دا دی چې مجاهدین باید جسماً داسې تمرین شي چې په هر ډول حالاتو او هر ډول اراضي کې د تحرک او مانور وړ تیا ولري، او له هر ډول جوي حالاتو سره تعامل وکولي شي. د دې تر څنګ باید د امکان تر حده رزمي هنرونه لکه ګراټې، جمناسټک، اسپ سواري او نور هنرونه هم حاصل کړي. عسکري اعداد لاندې دوه عمده برخې لري چې د وسلو او وساتو صحیح استعمال او عسکري صنعت دي.

۱- د وسلو او وساتو صحیح استعمال:

په عسکري اعداد کې د وسلو استعمال او په خاص ډول د هدف ویشتل ډېر اهمیت لري، او په اسلام کې هم همدې کار ته (قوت) ویل شوی دی. د الأنفال په سورت کې چې الله د اعداد امر کړی او فرمایلي یې دي: (وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمُ) الأنفال / ۶۰.

ترجمه: (څومره چې کولی شئ د کافرانو د مقابلي لپاره قوت او زین کړي اسونه تیار کړئ چې دالله دښمنان، خپل دښمنان او او نور هغه دښمنان پرې ووبروئ چې تاسې یې نه پېژنئ الله یې پېژني). رسول الله صلی الله علیه وسلم په دې آیت کې د (قوت) تفسیر په (رمیې) یعنې ویشلو سره کړی، او پر دې موضوع یې د تاکید له امله په تکرار سره فرمایلي: (الْإِنِّ الْقُوَّةَ الرَّمِي، الْإِنِّ الْقُوَّةَ الرَّمِي، الْإِنِّ الْقُوَّةَ الرَّمِي). مسلم، ترمذی، ابوداود، ابن ماجه، احمد). خبر اوسئ چې قوت (ویشتل) دي، خبر اوسئ چې قوت (ویشتل) دي، خبر اوسئ چې قوت (ویشتل) دی).

په احاديثو کې د هغه چا په هکله وعيد راغلي چې نښه ويشتل يې زده کړي وي او بيا يې بېرته هېر کړي وي: (من علم الرمي ثم ترکه فليس منا، او-قد عصي). مسلم. ترجمه: (څوک چې نښه ويشتل زده کړي او بيا يې پرېږدي هغه زموږ له ډلې نه دی) او يا دا چې (گناه يې وکړه).

د هدف ويشتلو لپاره د هرې زمانې خپلې وسلې او وسائل وي. که په پخوا زمانه کې ويشتل په غشو، نېزو، منجنیقونو او نورو ابتدايي وسائلو کېدل نو پدې زمانه کې په ټوپکو، توپونو، ميزائلو، بمونو او نورو پرمختللو وسلو او وسائلو ترسره کېږي.

په اوسنۍ زمانه کې د کفارو د پوځي قوت برلاسی او پر اسلامي نړۍ او نورو ولسونو د هغو د غلبې اسبابو ته که وکتل شي نو وينو چې همدغه (ويشتل) د هغو د قوت راز دی. هغو د ويشتونکو وسلو او وسائلو په جوړولو کې دې حد ته رسېدلي چې له زمکې څخه په فضا کې، له فضا څخه په زمکه کې، له وچې څخه په سمندر کې، او له سمندر څخه په وچه کې، او له يوه براعظم څخه په بل براعظم کې خپل اهداف په نښه کوي او ولي يې. داسې ښکاري لکه د پيغمبر صلی الله عليه وسلم پر دې حديث چې فرمايي: (الإن القوة الرمي) د دې زمانې تر مسلمانانو کافران ښه پوه شوي وي.

په جهادي اعداد کې په بېلابېلو وسلو درسا ويشتلو تمرين د پوځي تمرينونو تر ټولو مهمه برخه ده، خو په تأسف سره بايد ووايو چې په افغانستان کې مجاهدين پدې ډگر کې مطلوب تمرين نه حاصلوي، او تر ډېره ځايه وسلې د مسلکي استعمال پر ځای په غیر مسلکي او اټکلي ډول استعمالوي چې د دې کار نتيجه له يوه لوري د مرميو د بې حده زيات مصرف او له بل لوري د ښمن ته د لږ زيان وراوښتلو په شکل کې راوځي.

۲- پوځي صنعت:

په جهادي اعداد کې پوځي صنعت د اعداد تر ټولو مهمه برخه ده، او هر هغه جهت چې د جگړې د پرمخ بيولو لپاره خپل پوځي صنعت ولري او پر خپلو وسائلو متکي وي، هغه په پوره ډاډ او کفايت د اوږدې مودې لپاره د ښمن په خلاف جنگېدلی شي، او د چا تر فشار لاندې نه راځي.

د افغانستان د جهاد په اوسني جهادي اعداد کې دا ضروري نده چې مجاهدين دي ارومرو د ټانکونو، طيارو، کشتيو، او درنو توپونو او ميزائلو صنعت ولري، او دا ځکه چې مجاهدين نه د دغه ډول صنعت

ورتيالري، او نه يې هم حالات ورته برابر دي، خو يولې نور واړه صنعتونه او د ضروري وسائلو توليد هم م ورته مکن او هم ضروري دي چې له هغو پرته ښايي په پوره استقلاليت او اطمینان خپل جهاد ته دوام ورته کړای شي، دغه ضروري کارونه په لاندې ډول دي:

۱- د بارودو بېلابېل ډولونه جوړول.

۲- د بمونو او ماینونو بېلابېل ډولونه جوړول.

۳- د لندې مسافې د ويشتلو لپاره د ميزائلو جوړول.

۴- د بېلابېلو وسلو د ترميم لپاره محلي ورکشاپونه جوړول.

۵- د ځينې ساده بيولوژيکي وسلو او سمومو جوړول.

۶- بېلابېل ثقليه وسائل لکه موټر، موټر سايکلونه، او نور وسائل پداسې ډول عيارول چې د پوځي مقاصدو لپاره ورڅخه کار واخستل شي، او د دې کارونو لپاره د خرادۍ او وېلېنگکارۍ په مسلکونو کې د ځينې مجاهدينو ښه روزل.

۷- له بېلابېلو برقي سامان آلاتو څخه د تعليمي، دعوتي او پوځي وسائلو په حيث د کار اخستلو هنر زده کول. دا او دې ته ورته نور ډېر کارونه دي چې په افغانستان کې يې مجاهدين ترسره کولی شي، خو په هغه صورت کې که د جهادي قيادت له لوري دې ډول کارونو ته توجه وشي.

د تعجب ځای دی چې که په عراق، شام، او فلسطين کې مجاهدين ټوپک، ميزايل، راکټ لانچرونه او حتی داسې بې پيلوټه طيارې جوړوي چې د اسرئيلو پر سر کامياب پروازونه کوي، نو موږ چې له څلوېښتو کلونو راهيسې له لويو قدرتونو سره په جگړه اخته يو ولې دغه ډول کارونو ته په مسلکي ډول توجه نه کوو؟ په کار خو دا وه چې په دې ډگر کې د افغانستان د مجاهدينو تجربه تر نورو مجاهدينو زياته وای، خو داسې ښکاري چې زموږ جهادي قيادتونه په هر وخت کې په دې مجال کې د غفلت او بې توجهۍ ښکار شوي دي.

پوځي صنعت که هر څومره وړوکی او ساده هم وي بيا هم د پوځي وسائلو په خود کفايۍ او د ښمن په خلاف کې د مقابلې په کار کې مهم رول لري.

پر افغانستان د امريکا او اروپا د اوسني يرغل په مقابل چې مجاهدين يوازې د بارود او په خپلو لاسونو د بمونو د جوړولو صنعت درلود نو دې صنعت د جهاد صف دومره قوي کړ چې د هغه په وسيله مجاهدينو وکولی شول چې د نړيوال صليبي ائتلاف قواوو

ته داسې ضربې وركړي چې په نتيجه كې يې د تقريباً پنځوس هېوادونو پوځيانو د مجاهدينو په مقابل ماتې وخوړه.

د صليبي ايتلاف د غړو د خپلو احصائيو له مخې د هغوئ پوځيانو او پوځي وسائلو ته تر ټولو لوی زيان هغو بمونو وړاړولی چې مجاهدينو په خپل لاس له هغو بارودو جوړ کړي چې دوی په خپله جوړ کړي وو.

د مجاهدينو په يوه ساده ماين چې يوازې سل يا دوه سوه ډالره مصرف به ورباندې کېده د امریکايانو او د هغوئ د ملګرو هېوادونو داسې ټانګونه او پوځي وسائل له منځه تلل چې د هر يوه قيمت به يې تقريباً يو ميليون ډالره وو.

په جهادي اعداد کې د پوځي صنعت شتون د جهاد د تداوم او د مجاهدينو د پوره استقلاليت د ضمانت په معنى ده، او که چېرې مجاهدين پدې ډګر کې اعداد ونه لري نو طبيعي ده چې د بارود او مرميو په لاسته راوړلو کې به له ډېرو ستونزو او سختو شرائطو سره مخ کېږي.

د پوځي صنعت د برکت او اهميت په اړه د رسول الله صلى الله عليه وسلم په يوه حديث کې دا هم راغلي چې د غشي جوړونکى به د هغه له وېشتونکي او وېشتونکي ته له ورکوونکي سره درې واړه جنت ته ځي: (إِنَّ اللَّهَ لِيَدْخُلَ بِالسَّهْمِ الْوَاحِدِ ثَلَاثَةَ الْجَنَّةِ، صَانِعُهُ يَحْتَسِبُ فِي صَنْعَتِهِ الْخَيْرَ، وَالرَّاهِي بِهِ وَالْمَدْبُغِ). المستدرک على الصحيحين.

ترجمه: (په يقيني ډول الله به په يوه غشي درې تنه جنت ته داخلوي: د هغه جوړوونکي چې په جوړولو کې يې د ثواب اراده لري، د هغه وېشتونکى، او وېشتونکي ته د هغه ورکوونکى).

پدې حديث شريف کې رسول الله صلى الله عليه وسلم د غشي جوړونکى د هغه له وېشتونکي سره په اجر کې يو ډول ګڼلى دى.

پوځي صنعت په قرآن کریم کې هم ياد شوى دى، الله تعالى فرمايي (وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَتَاعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ) الحديد: ۲۵. ترجمه: (او هم مو وسپنه پيدا کړې ده، په هغې سره سخت جنگ کېدى شي، او خلکو ته ورکې ډېرې ګټې دي، ترڅو الله ښکاره کړي هغه خلک چې د الله له ليدلو پرته د هغه او د هغه د رسولانو مرسته کوي، بې شکه الله قوي او پر هر څه غالب دى).

امام ابن کثير د پورتني آيت په تفسير کې وايي: له (بأس شديد) څخه د تورو، برجو، نېزو او زغرو په څېر وسلې مراد دي). که

پرون له وسپنې مخکې يادې شوې وسلې جوړېدونې نو نن ورڅخه تر ټولو پر مختللي وسلې او وسائل جوړېږي.

الله تعالى پر خپل ګران پيغمبر داود عليه السلام باندې يوه لورينه دا هم کړې وه چې وسپنه يې ورته نرمه کړې او د وسلو او وسائلو د جوړولو هنر يې ورزده کړى وو: (وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِيُخْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ) الأنبياء: ۸۰. ترجمه: (او د زغرو جوړول مو ورښوولي وو ترڅو تاسې يو ډبل له ګوزار نه وساتي، نو آيا تاسې شکر کوونکي ياست؟).

د مجاهدينو لپاره د ايماني او پوځي اعداد ترڅنګ يو بل ډول اعداد هم ډېر ضروري دى چې د هغه په نه شتون کې کېدى شي ډېر مجاهدين خپل ژوند له لاسه ورکړي، او ياله ډېرو روغتيايي ستونزو سره مخ شي. دغه ضروري اعداد (طبي اعداد) دى. په طبي اعداد کې هم دا ناممکنه ده چې هر مجاهد دې ډاکټر شي او د طبابت په ټولو چارو دې پوه شي، خو دا ډېره ضروري ده چې مجاهدينو ته د دوى په تمرين ځايونو او يا يې د اوسېدلو په ځايونو کې د (لومړنيو طبي مرستو) مختصر تعليمات ورکړل شي، ترڅو د عمومي حفظ الصحې، له زخمي سره د عاجلې مرستې، د زخميانو د مناسب انتقال، د وينې د درولو، د ځينې ضروري درملو د استعمال او د طبابت د ځينې ضروري وسائلو د ساتلو درسونه او عملي تمرين ورکړاى شي.

مجاهدينو ته د ابتدايي طبي تعليماتو ورښوول ځکه ضروري دي چې هغوئ اکثرآ په داسې سيمو کې اوسېږي چې هلته طبيب، درمل او درملنې آسانتياوې نه وي، او يا هم د جګړې په محل کې ورته د طبيب وررسېدل مشکل وي. د همدغه ډول حالاتو له امله په ډېرو وختونو مجاهدين يا دوينې د ضايع کېدلو او يا هم د هغوئ د زخمونو د شديد مکروبي کېدلو له امله له ډېرو ستونزو سره مخ کېږي.

په اوس وخت کې چې اکثره مجاهدين طالبان، عالمان، د مکتبواو پوهنتونولوستي ځوانان دي په ډېرې اسانۍ سره کولى شي په لنډه موده کې ابتدايي طبي اعداد حاصل کړي. نو په کار ده چې جهادي قيادتونه په هر ځاى کې او په خاص ډول په افغانستان کې طبي اعداد ته ډېره پاملرنه وکړي.

په یوه ډبره درې کاله زندان !!

ځلمیان اسراییلو په دې جرم چې ددوی
د فوځیانو په خلاف یې ډبرې وورولي، نیولي
او محاکمه کړي دي .

د ډبرې انتفاضه

یعني ډبرین انقلاب، چې رومي فلسطیني انقلاب یا اوله
انتفاضه یادېږي، ۱۹۸۷ د دسامبر په میاشت په غزه او قدس
ښار کې مظلومو فلسطینیانو له ځان څخه د دفاع په خاطر پیل کړه .

فلسطیني ځوانانو لدې امله ډبرو اورولو انتفاضې ته لاس
وغځاوه چې بله هیڅ وسله او چاره یې پرته لدې همدې ډبرې په لاس کې نه
لرله، ترڅو له ځان څخه دفاع پرې وکړي او د اسراییلي یرغلګرو غروړ پرې
مات کړي، ځکه اسراییلو، په ډیر جبر د فلسطینیانو اباد کورونه نړول،
ځمکي به یې مصادره کولې او یهودو ته به یې داستوګني او ابادۍ زمینه
سازي کوله

فلسطیني ځوانان دې نتیجې ته رسیدلي وو چې دوی باید په خپلو
متو او خپلو ډبرو څومره یې چې په توان کې وي له دین او د مسلمانانو له
رومې قبلي څخه دفاع او تنګه وکړي، ځکه دنړۍ څومره بشري سازمانونه،
د انساني حقوقو مدافعین چې ستر ستر نومونه لري او همیشه په همدې اړه
شعارونه ورکوي او په سر کې یې ملګري ملتونه رازي، د فلسطین په قضیه
کې تل رانده، کانه او بې تفاوته پاتې شوي .

امریکا، غرب، ملګرو ملتونو او د اسلامي او عربي هیوادونو
واکمنو یوه ورځ هم دا غبرګون ونښود چې اسراییل دې نور د
هغه ولس په مقابل چې لویه وسله یې ډبره او لیندۍ ده دخپلو مدرنو وسلو
او ډبرو څخه یې بېولو ته پیل وکړي او ددوی په پرتله یې ډبره او ودرې .

همدا ولس چې اسراییلي پارلمان د فلسطیني ځلمي ډبرې په مقابل
کې کومه ظالمانه او بزدله پریکړې کړې، موږ څو دنړۍ له یوه نړیوال قضایي
، جنایي او بشري سازمان څخه د تبصرې تر حده هم کوم غبرګون وانه وړید،
داڅو له امکانه لیرې خبره راته ښکاري چې هغوی د اسراییلو د ممنوعه وسلو
او زهریله وسلو د کارونې په مقابل کې د فلسطینیانو تش لاسي مبارزې او
ډبرې ویشلو معرکې ته دخپل ځان دفاع تر حده اجازه ورکړې او
هغه برخه وېولي . (والله المستعان والیه المشتکی)

د اسراییلو د غاصب رژیم پارلمان، د مجازاتو هغه لایحه منظوره
کړې، چې که یو فلسطیني نور د اسراییلي فوځیانو په لوري ډبره واړکړي،
هغه تن به ۳ کاله بامشقه زندان تیروي .

"جمال زحلقه" په اسراییلي پارلمان کې یو عرب مسلمان غړي دی
چې همیشه د فلسطین په اړه د اسراییلي پریکړو شدید مخالفت کوي، هغه
د فلسطیني ولس په خلاف د ورستی پریکړې د غندلو په ترڅ کې اسراییلي
پارلمان ته وویل: تاسې فکر کوئ چې دیوې ډبرې په مقابل کې د دريو
کلونو په زندان سره به فلسطینیان وویروي او هغوی به د یته اړ کړي چې
د خپلې دفاع له همدې ورستی وسیله نه هم په شاوگرځي، پام تاسې سخته
اشتباه کوئ، ستاسې پریکړه ددې پرځای چې له ډبرو هم ځان خوندي کړي
، هغوی نور ځانته مقابلې او جګړې ته رانیږدي کوی او د جګړې په اوږدو تیل
شیندی او هم فلسطیني ځوانان د مقابلې نوو ډولونو ته مجبوروي !!

کابو ۴۰ شپې ګیږي چې اسراییلي غاصب رژیم د بختري کراني، غزي
، یهودمشتو سیمو او د فلسطین په نورو برخو کې دخپلو فائر سه یرغلونو په
ترڅ کې نیږدې ۱۰۰ تنه شهیدان، ۲۰۰۰ تنه ټپیان او پنځه زره تنه داوښکي
بېونکي ګاز په وسیله متاثر کړي .

عیسی قر قع، چې د فلسطین ازادي بېونکي سازمان د اسیرانو مشر
دی، وایی: تنه ۱۰ اکتوبر په میاشت کې اسراییلي فوځیانو ۸۰۰ تنه
فلسطیني ځوانان د القدس له ښار څخه نیولي او له ځان سره یېولي دي،
د نوموړي په وینا د ځوانانو له نیولو د غلیم هدف دا د چې د ځان په وړاندې
د مقاومت روحیه ګمزوري کړي او لوی نسل له منځه یوسي، د قراع په وینا
له تیري یوې لسیزې راهیسې ۹۰۰۰ زره تنه فلسطیني تنګي او کم عمره

د کابل له مفسرو ډاکټرو څیرمه.. نشي کیدای

خلیل عزیز

پوښتنه وکړای شي ، ټول په دې متفق او په صراحت وایي چې د افغانستان په تاریخ کې تردې ، شرمیدلی اوبې هویته دولت ! نه راغلي او نه به هم راشي .

ځکه دا اشرف غني او ډاکټر عبدالله وو چې په ډیره کمه موده کې یې دواحد افغان ملت په تنی دتوپیر او جدایی چاره راکش کړه ، د تذکرې په پلمه یې د ژبي او هویت خطرناکه موضوع راپورته کړه ، له گاونډیو سره یې د افغانستان په حساسو اوتاریخي مسایلو معاملو ته زمینه سازي وکړه ، افغانستان یې مخامخ دیوې اډې او پروژې په شکل دامریکایانو غبرګون ته وروغوړخاوه ، افغانان یې د آزاد بازار د مهلکي مافیا په دام کې نور راگیر او په فقر او غربت اخته کړل ، د فساد ، غلا او چپاول کچه یې تردې حده ورسیده چې یوه یوه وزیر یې له څلورو نه تر پنځو سوو میلیونو پورې بډي اورشوت واخیست او هضم یې کړ ، قاضیان ، څارنوالان او نور دولتي چارواکي یې له ډالرو پرته په نورو اسعارو رشوت اخیستو چمتو نه وي ، دا خلقي فساد ، بې حیايي تمویل او ملاتړ په ښارونو کې خاص دولتي ارګانونه او موظفي خارجي موسسي ترسره کوي ، د بې کاري ، افلاس او عدم اطمینان حالت خو هر څوک ویني چې په همدې روان کال کې نیږدې دوه نیم میلیونه ځوانان او قامیلونه له افغانستان نه اروپا ته تېښتي ته اړ شول او د ژوند تر ټولو سخت کړاونه زغمي .

نو په دغسې یو حالت کې چې دولسونو دیني او ملي ارزښتونه مصؤنیت ونلري ، د ټولنیز عدالت په مری چاره کش وي ، فساد ، بې حیايي اوج ته رسیدلي وي ، امنیت ، ډاډ او مصروفیت په دوربین کې نه ښکاري ، چارواکي ټول غلځه ، رهزن او دتوري مافیا غړي وي او د افغانستان د مصالحو او گټو په ځای ورته امریکایي او خارجي منافع حیاتي ارزښت ولري ، نو څنگه به یو بادیاتنه اود پاک ضمیر په ګاڼه ښایسته افغان د کابل په اوسنی خچني ادارې اومفسدو چارواکو باور ولري اود خیر تمه به ترې ولري ؟

دامریکا د بهرنیو چارو دوزیر (جان کیری) په گوتو د جوړ رژیم ، چې په خپل خاص مهارت یې ورته دوه سرونه رسم او پرې وتومبل ، دهغه هدف داوه چې تریوې مودې پورې به د افغانانو یوه مهمه برخه د مفکر په مبالغو او چټیاتو اوبله حصه به د پخوانی ټلوالې د فیشني ډاکټر په اوتوبو تو تیریاسي ، اوضمنابه دا ذهنیت هم افغانانو ته ورکړي چې د افغانستان په تاریخ کې دملي مشارکت په نامه یو داسې رژیم صحنې ته راغی چې هر قوم او ملیت به خپل ځان او حقوق نور په مساوي شکل هلته ویني .

خو حقیقت هیڅکله داسې نه وو ، نه امریکایانو غوښتل اونه یې غواړي چې افغانان ارام ، سوکاله او مترقي وي اوتر خپل منځ یې دملي وحدت او مشارکت رښتیني فضا موجوده وي اونه هم هغه څیرې چې امریکایانو د کابل ادارې د زعامت لپاره وټاکلي داجوهر او صلاحیت په ځان کې درلودا ولري چې د افغانانو ملي وحدت او غوره راتلونکی حفظ او خوندي کړي

الله تعالی په ډیره کمه موده کې د افغانستان د علیا مصالحو او ملي ارزښتونو په ضد ، جوړه دسیسه رسوا ، جعلی څیرې یې برملا اودهغوی بدنیتونه یې ښکاره کړل ، یوله بل سره یې په هغو مسایلو چې خپلو بادارانو ورته منځ غورځولي وي په شخړو او کشمکشونو اخته شول ، هریوه بدار ته د ښې نوکری او چاپړوسی دښودلو په هیله مسابقي ته زور ورکړ ، له یوه شرم او عار څخه یې هم مخ وانه راوه .

حالت هغه حد ته ورسید ، چې اوس د افغانستان د هرې طبقي او قشر پورې وابسته وګړي نه چې د کابل رژیم په اړه

اونن طالبان

دسولې دپروسې د مهم لورې په توګه !!!

ملګري دي او نه ګونه عسکر به يې تر
کلو نوبورې دلته مېشته وي.

اوس چې نېږدې تر (۱۵) کاله جګړې مقاومت
وړوسته، يې همدې طالبانو چې دوی به د تاريخ
پاڼه بلله، د غرو په شمله را ګېښه کړه او نه يواکې بېر
يې پر مخکې بريدونه، نو عینک يې سر ته راغی او اوس
طالبانو ته د ترهګرو! پر غاړې دهيواد دسولې يوه
مهمه کتنه وايي، نن دطالبانو پر قوت، بشر دوستي
او مدنيت اعتراف کوي، داسې چې له طالبانو پرته
سوله ناشونې ده او ددوی په قول چې نور به
دطالبانو پر وړاندې د ترهګري ضد د بريد هڅې نکوي
او دوی ته به دسولې د يوه قوي جبهې په سترګه
ګوري.

نړيوالو رسنيو په (جمعې، ۱۵ لړم، ۱۳۹۴ ل نيټه
يو غير انونکې خبر غپور کړ، چې پکې داسې ليکل
شوي وو: (د امريکا دفاع وزارت ويلې دي، چې دوی
پس له دې په افغانستان کې د طالبانو پر وړاندې د
ترهګري ضد عمليات نه ترسره کوي، ځکه دوی
طالبانو ته د افغانستان په سولې او ثبات کې د يو
مهم برخوال په سترګه ګوري.

د پښتو ګوت د بهرني قواوو وړاندې جګړې «چين
د اوس» په واشنگټن کې يو خبري کنفرانس ته

بڼه راته يادوي، چې د (۲۰۰۱) کال د امريکايي
پر غل په لومړيو هلتونو کې د امريکا د هغه وخت
د دفاع وزير (روډالډ رېس فېلډ) په په ډير غرور او
تکبر سره خبرې غوښتې وې چې د (BBC) او آزادۍ
راديو ګانو په پرله پسې غبرګون، چې
ترهګر (طالبان) به نور د تاريخ يوه پاڼه وي، مونږ به
دوی ته نوره اجازه ور نکړو، چې بيا ترې يو قوت جوړ
شي، مونږ به دوی پسې غاړو نو او سمونو ته ور شوو او
دوی به له غاړو نو او سمونو نه راوباسو، او دوی ته
به سزا ور کړو..... او..... چې دادی نن
دالله ج په مرسته د اسلامي امارت مجاهدينو وکړای
شو، نو د امريکا او ناتو د بېر او غرور ځلې
راو نړوي او په نړيواله سطحه ورته داسې
معلوماتو ټکي شکست ور کړي، چې د بيا لپاره د کوم
اسلامي هيواد پر مړيم پر غل ته نږه بڼه نکړي.

افغانستان کې دطالبانو جرم !! داو، چې هيواد
يې له تجزيې او ځانګړنې نه خلاص کړ، پر خلکو يې
د جنگسالارانو مظالم پای ته ورسول او يو بې بيلګې
اسلامي شريعت يې نافذ کړ، همدا ګناه وه، چې دنړۍ
کفرې هيوادونو پسې راو اخسته، چې بالاخره يې
نمونې اسلامي هيواد باندې بنکيلاکې خپته و اچوله

دوی چې کله تر نظامي فشار لاندې
راشي، د عسکرو د وتلو شعارونه ورکوي او چې کله
لېو ارام شي، نو بيا وايي افغانستان يې ستراتيژيک

وړيل: هغه کار چې مونږ يې نه شو کولی، د طالبانو پر وړاندې د ترهگرۍ ضد عمليات دي.»

نوموړې نريانه کړه: «حقيقت دا دی چې نوموړيه باور طالبان د افغانانو په مشرۍ د سولې پر وړاندې يو مهم لوري دی. مونږ په فعالانه ډول طالبان نه شو په نښه کولی.....»

ددوی جنګریز ديوه سپېڅلې هدف لپاره دی، ددوی پاتلون ديوه شرعي نظام، سولې او ثبات او د خپلواکۍ غوښتنو لپاره دی، چې ددې عالي ارزښتونو په درلودلو ورسره د لوی ځښتن مرسته هم ورسره مله ده او د مسلمانانو ملاتړ هم ددوی سره ملګری دی.

پای کې یو وار بیا وریادوړ!

چې اوس هم سر وخت دی، که امریکایان او لویدیځوالو رښتیا هم غواړي، چې هیواد کې سوله راشي، نو باید چې د افغانانو اسلامي او ملي ارزښتونه تسلیم کړي او ددې ارزښتونو څخه د دفاع علمبردار سیاسي او جهادي ځواک (طالبان) به هغه ځواک وي، چې د رښتینې سولې او امنیت په لاره کې ترې دوږیر څه

نعمه کیدای شي، نو په همدې هیله، چې څنگه یې نړیوال وایې حقیقت کې هم ددې اسلامي قشر او مسلمانان قام اقتضات، روایات او هم دیني غوښتنې ومني او ددوی معارم تر خپلو هغو غوندې سپېڅلې او با تقدسه وېولی، نو به شونې وي، چې یو خوشحاله او سوکاله افغانستان رامنځته شي او د جنګونو او جګړو اوږده د تل لپاره مړ شي!

د افغانستان د څارو کاربو هات پدې آند دي، چې د طالبانو په باب د رښتیا کون وروستی نرمښت په ډاګه کوي، چې نور افغانستان کې د امریکا پښه بنویدلې او د طالبانو سره نور د جنګ وړن یې له لاسه ورکړي، نو ځکه یې خپل دریغ ددوی په اړه نرم کړی او غواړي چې د نړیوالو خبرو او نوي دیپلوماسۍ په خپلو لور سره د ځان د بیچ کولو کومه چاره ورنه جوړي او کومه داسې طرحه جوړه کړي، چې له هیواده اېرودنډانه پداسې بڼه وړځي، څو یې نړیوال وقار نريانمن نشي او نه ترې خپل ولس بیزاره شي.

تخلوړیزه

د چاپه انتظار ده که اېښل یې دی ورک کړي په هر قدم ودرېږي تر ګوډه ځي راځي د اېښل څو کټ مټ ده لکه خور د ملالی راوړي زلمو ته غشي تر لښکره ځي راځي

امریکایانو چې نه وروسانو او نه د پېر تګیانو نه عبرت واخیست او نه یې د هېا مشورې اوریدلې، نن ددې پداسې بد برخه لیکل اخته دي، چې هیڅ چاره یې ورنه نه وړځي، طالبان دوی ته یو کمزوری او بې وسلې قشر ښکارېده، خو پدې نه وو خبر، چې

تعلیم او تربیه د ژوندانه اړتیا!

څرنگه چې په دغه حدیث شریف کې (معلم) نکره راغلې علماء کرام وایي: داد دې لپاره چې د علم ټولو ډولونو ته شامل وي.

د بخاري شریف په یوه حدیث کې راځي: خیر کم من تعلم القرآن وعلمه... یعنې ستاسو ډیر ښه او غوره هغه څوک دی چې قرآن کریم زده کړي او نورو ته یې ور وښيي او دارنگه نور ډیر قرآني آیتونه او نبوي احادیث شته چې مونږ ښوونې او زده کړې ته هڅوي.

هو کې د اسلام سپېڅلی او کامل دین د ښوونې او روزنې لپاره هم ځانګړي اصول او مقررات لري چې د هغو په رعایت کولو سره ښوونیزه لړۍ مؤثره، اسانه او هر اړخیزه ګرځي په تعلیمي لړۍ کې مختلف اړخونه موجود دي چې مونږ غواړو هرې برخې ته د اسلامي هدایاتو، انساني فطرت او ارزښتونو په رڼا کې یوه لنډه کتنه وکړو ترڅو وکولای شو داستاذانو، شاګردانو او ټولو تعلیمي ادارو سره مویو ډول مرسته کړې وي او دغه تعلیمي لړۍ مو په مؤثره توګه پرمخ بیولې وي.

استاذ:

په لومړي سر کې غواړو ددې لړۍ دمهم رکن (استاذ) په اړه اسلامي ارشاداتو ته اشاره وکړو، داستاذ مقام، داستاذ مواصفات، داستاذ ښوونیز مسئولیتونه شاګردانو او ټولنې ته او داسې نور....

د اسلام سپېڅلي، جامع او کامل دین د الهي ادیانو په سلسله کې وروستی دین دی چې تر پایه به د نړۍ نظام رهبري کوي، څومره تحولات او بدلونونه چې د انساني ژوند په هره برخه کې راځي دا ټول به پخپله لمن کې رانغاړي دا ځکه چې اسلام یو علمي دین دی او د علم په رڼا کې انساني ژوند او د نړۍ تحولات تنظیموي نو ددې لپاره چې خلک د اسلام او د هغه د لارښوونو په حقانیت پوه شي د علم په زدکړه، ښوونه او روزنه زیات ټینګار کوي آن تر دې چې د انبیاءو بعثت د علم او ښوونې پر بنسټ ولاړ دی الله جل جلاله فرمایي:

(هو الذی بعث فی الأمیین رسولا منهم یتلوا علیهم آیاته ویزکیهم ویعلمهم الکتاب والحکمة...) (سورة الجمعة آیت ۲)

یعنې الله هغه ذات دی چې په امیانو ناپوهانو کې یې له دوی څخه یو رسول (محمد) رالېږلی چې لولي پر دوي باندې آیتونه ددې (قرآن) او پاکوي دوی (له شرک او نورو ناولي اخلاقو) او ښيي دوی ته کتاب (قرآن) او احکام (د قرآن)

بل ځای فرمایي: ولکن کونوا ربانیین بما کنتم تعلمون الکتاب وبما کنتم تدرسون... (آل عمران آیت ۷۹) یعنې لکن شی تاسي عالمان عاملان په سبب ددې چې یې تاسې چې ښوونه کوی خلکو ته د کتاب (شرعي احکامو) او په سبب ددې چې تاسې تدریس کوی!

په یوه حدیث شریف کې راځي: ولکن بعثنی معلماً... رواه مسلم. یعنې خوزه یې معلم را استولی یم.

لومړی داستاذ مقام او حیثیت :

داستاذ یا معلم مقام له دې څخه پوره څرگند دی چې دالله جل جلاله صفت دی او الله پاک دانساني خلقت او پیدایښت مبداء په تعلیم سره پیلوي ، پرښتو او انبیاء ته تعلیم ورکوي ترڅو هغوی یې مسلمانانو ته ورکړي

آدم علیه السلام ته دخلقت او موجوداتو اسرار ورنښي ، یوسف علیه السلام وایي : (وعلمتني من تأویل الاحادیث ..) (یوسف ایت ۱۰۱) یعنې او ښوولي دي دي ماته څه له هرڅولود خبرو (تعبیر الرؤیا)

سلیمان علیه السلام فرمایي : وَعَلَّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ ... (النمل - ۱۶) یعنې ښولي شوي دي مونږ ته خبرې د الوتونکو مرغانو . د داؤد علیه السلام په هکله فرمایي : (وعلمناه صنعة لبوس) (الأنبياء - ۸۰) یعنې او ورزده کړي مو ووده (داؤد) ته جوړول د زغرې .

دخضر علیه السلام په اړه فرمایي : (وعلمناه من لدنا علما) (الكهف - ۶۵) او ښوولی مو ووده ته له جانبه خپله یو لوی علم .

نازولي پیغمبر حضرت محمدرسول الله علیه السلام ته یې هغه علوم ورنښولي وو چې دطبیعت له لاري ممکن نه وو فرمایي : (وعلمک ما لم تکن تعلم) (النساء - ۱۱۳) یعنې او در ښوولي یې دي تاته هغه خبرې چې ته پرې نه پوهیدې او بیا رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم په خپله فرمایي : ولكن بعثنی معلماً ... لکن خوزه یې معلم را استولی یم .

د ملائکو په هکله فرمایي : (سبحانک لا علم لنا الا ما علمتنا) . (البقرة - ۳۲) نشته هیڅ علم مونږ ته مگر په هغه شي چې تا مونږ ته ښودلی دی .

د جبریل علیه السلام په باب فرمایي : (علمه شدید القوى) (النجم - ۵) یعنې ښوولی ده ده ته دسختو قوتونو مالک (جبریل) .

دبشر (انسان) په اړه فرمایي : وعلمه البیان ... او ده (انسان) ته یې بیان ور ښودلی او داسې نور .

چې له دې ټولو څخه دا څرگنده شوه چې داستاذ او معلم دالله جل جلاله او دهغه دانبیاء صفت دی نو هر څوک چې دغه صفت خپلوي باید دانبیاء ځویونه په ځان کې راولي ترڅو یې دغه امانت په ښه توګه ترسره کړي وي چې ځینې ضروري صفاتو ته یې په لاندې ډول اشاره کوو :

ایمانی او نفسی صفتونه :

۱. په الله جل جلاله او دهغه په احکامو باندي ټینګ باور او یقین ساتل .

دغه باور او یقین چې د عقیدې بنسټ جوړوي باید په استاذ کې موجود وي ترڅو وکولای شي له یوې خوا خپل مسئولیتونه په پراخه حوصله ترسره کړي ، دستونزو په وړاندي زغم ولري اوله بلې خوا په شاګردانو کې دا ډول یقین او باور پیدا کړي ترڅو د علم د زدکړې په لاره کې دهرډول مشکلاتو او ناخوالو په مقابل کې ثبات ولري او خپلو زده کړو ته دوام ورکړي .

۲. صداقت اورښتنولي :

الله جل جلاله فرمایي : (یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وكونوا مع الصادقین) (التوبة - ۱۱۹) ترجمه : ای مؤمنانو له الله څخه وویریزئ او اوسئ سره له صادقانو .

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي (ان الصدق يهدي الى البر وان البر يهدي الى الجنة) . البخاری کتاب الأدب . یعنې صداقت او رښتنولي نېکۍ ته لارښوونه کوي او نېکي جنت ته سړی بیایي .

استاذ باید رښتونۍ وي ځکه هغه مقتداء او مربی دی شاګردان او ملګري یې ده ته ګوري او دده کړه وړه ، خبرې او ټول حرکات د ځان معمول ګرزوي نو ځکه استاذ ته داهم روانه ده چې د مسخرو په ډول دروغ ووايي ، داستاذ قول او عمل باید سره سمون ولري چې تر دغه تهدید لاندې رانشي

چي ! (لم تقولون ما لا تفعلون) (الصف - ۲) ولي هغه څه وياست چې نه يې کوي؟!

امام غزالي رحمه الله فرمايي ! (لان العلم يدرك بالبصائر والعمل يدرك بالابصار وارباب الابصار اكثر فاذا خالف العلم العمل منع الرشد) ترجمه : ځكه چې علم د زړه په ديد موندل كيږي او عمل دسترگو په ديد او اعضاؤ ترسره كيږي او دسترگو ليدونكي زيات دي نو كله چې علم او عمل سره مخالف وي بيا هدايت نه پيدا كيږي .

او كله چې شاگرد خپل استاذ په سگريټو، ښكنځلو، ترك الجماعت اونورو ناوړه كارونو وويني نو هيڅكله له ده څخه ښوونه او هدايت نه مومي او په خبرو يې شكمن كيږي .

۳. عدل او برابري :

الله تعالي فرمايي (واقسطوا ان الله يحب المقسطين) (الحجرات - ۹) ترجمه : او عدل او انصاف كوي (اي مؤمنانو !) بيشكه الله تعالي عدل كونكي خوښوي .

برابري او عدالت هم د دين له لوړو صفاتو څخه دي چې بايد په استاذ كې هم دغه صفت موجود وي د شاگردانو په منځ كې برابري وكړي ، يو پر بل ترجيح ورنكړي ، داخلي ستونزې داستاذ او شاگرد په منځ كې او د شاگردانو په منځ

كې په عدالت سره حل و فصل كړي . او هم په درسي او ښوونيز نظام كې ټولو شاگردانو ته په يوه نظر وگوري خپل معلومات په يو ډول ټولو ته تشرېح كړي د ټولو سره يو ډول چلند ولري ترڅو د ځينو زړونه مات نشي او هم د نفرت او كر كې سبب ونه ګرزي .

۴. صبر او زغم :

الله تعالي فرمايي (ومن صبر وغفر ان ذالك لمن عزم الامور) (الشورى - ۴۳) ترجمه ... او بيشكه دغه صبر او عفو خامخا له غوره كارونو څخه دي .

هر استاذ بايد په ياد ولري چې دده رسالت د انبياؤ رسالت دی چې له زغم او صبر څخه به ډك وي او په دې باندې بايد پوه شي چې د داسې نه پوهيدونكو شاگردانو سره مخامخ دی چې هغوی به دده په مقابل كې ناوړه حركات كوي ، د درسونو په زده كړه كې به زيات مشكلات لري ، اخلاق او ادبيات به يې كمزوري وي ، داستاذ حقوق به نه پر ځای كوي خو د دې ټولو په مقابل كې به استاذ له زغم څخه كار اخلي ترڅو دده صبر او زغم د شاگردانو د هدايت سبب وګرزي او دی د لوی اجر څخه برخمن شي .

۵. امانت :

الله جل جلاله فرمايي : (ان الله يامرکم ان تؤدوا الأمانات الى اهلها) (النساء - ۵۸) ترجمه : بيشكه الله تعالي تاسوته د عدل او انصاف امر كوي د دې چې وسپاري تاسې امانتونه اهل داماناتوته .

امانت چې د اسلام له لوړو صفاتو څخه دی او د هر چا مسئوليت دی خواستاز بايد په پوره توګه دغه صفت د

ځان لپاره خپل كړي ، له استاذ څخه د دې صفت غوښتنه داده چې دی به خپل معلومات په پوره توګه شاگردانو ته رسوي ، نصيحت او د نيكو اخلاقو ښوونه به ورته كوي او په دې لاره كې به پوره كوښښ او زيار باسي ترڅو يې خپل امانت په سمه توګه سرته رسولی وي .

۶. له شېهاتو او مروت ضد شيانو څخه ځان ساتل :

په يو حديث مبارك كې راځي (فمن اتقى الشبهات استبرأ لدينه وعرضه) بخاري كتاب الايمان

ترجمه : او څوک چې له مشکو کو شيانو څخه ځان وساتي نو خپل دين يې د شرعي بدۍ او عزت يې د خلکو له ملامتۍ وساته . قال النووي رحمه الله : استبرأ لدينه وعرضه : أي حصل له البراءة لدينه من الذم الشرعي وحصان عرضه عن كلام الناس فيه .

يو استاذ بايد په ټولنه کې په ځانگړي توگه په تعليمي ماحول کې داسې صفا، باعزت او بامروته وي لکه سپينه جامه چې پېښ تور داغ وروپورې نه وي ، داسې کار به نه کوي چې هغه دده مروت ته زيان رسوي لکه : ناوړه حرکات ، بې ځايه خندل ، ټوکې او مسخرې کول او داسې نور... دا ځکه چې کله استاذ د شاگردانو په نزد باوقاره او دروند معلوم شي نو دهغه په هره خبره يې باور وي او په ذهن کې ځای ورکوي او هره خبره يې مني ۷. حياء :

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي : (الإيمان بضع وستون شعبة والحياء شعبة من الإيمان) بخاري كتاب الايمان ترجمه : ايمان څو شپيته څانگې ده او حياء دايمان له څانگو څخه يوه څانگه ده.

حياء په ايماني صفاتو کې داسې يو صفت دی چې په چا کې موجود وي هغه ددې ښکلي صفت په سبب داسې کار ته لاس نه وروړي چې دده ايمان ، عزت او وقار ته زيان رسوي نو يو استاذ چې دغه لوړ صفت ولري دهغه ټول حرکات ، سکنت ، خبري او تعليم له ژور تاثير څخه ډک وي او په شاگردانو کې مثبت اغيزه کوي ، له ده څخه هم حياء کوي او له نورو سره هم دغه عادت خپلوي .

۸. جماعت په لمانځه عادت ساتل :

څرنگه چې د جماعت لمونځ د وجوب په مرتبه کې دی نو په يوه تعليمي ماحول کې بيا په ځانگړي توگه د استاذ لپاره خو بيخي ضروري ده چې پخپله د جماعت د لمانځه پابند و او سي ځکه دده په ورځني هداياتو او لارښونو کې دا خبره په سر کې ده چې شاگردانو ته به ددې توصيه کوي او عملاً به شاگردان

جماعت ته هڅوي نو استاذ بايد د جماعت د وخت پوره پاملرنه وکړي او په خپله د جماعت په لمانځه کې حاضر وي ۹. ښکلی او صفا منظر او مظهر :

استاذ بايد د يوه ښکلي او صفا منظر او صورتې مظهر څخه برخمن وي جامه يې پاکه سوتره او خوشبو داره وي شرعي لباس به يې په تن وي ټول هيئت او صورت به يې له شريعت سره برابر وي ، نو چې دی په صفا ، پاک او سپيڅلي صورت کې وي د شاگردانو په نظر کې دروند معلومېږي او خبرې يې ښه اثر کوي .

۱۰ . حلم او عفو :

الله تعالي فرمايي : (خذ العفو وأمر بالعرف وأعرض عن الجاهلین) (الاعراف ۱۹۹)

ترجمه : ونيسه (ای محمده!) عفو (عادت دفعوی کولو) او امر وکړه په معروف سره او مخ وگرزوه (څنگ وکړه) له ناپوهانو څخه .

دغه صفت هم د اسلام له ډيرو لوړو صفاتو څخه دی چې د استاذ لپاره يې ضرورت تر هر چا ډير دی .

ځکه چې استاذ د ټولنې له داسې يو چا (شاگردانو) سره مخامخ دی چې هغوی ټولنيز حقوقي او اخلاقي نزاکتونه او معيارونه نشي رعايت کولی پوهې او لارښوونې ته ضرورت لري نو طبيعي خبره ده چې له هغوی څخه به د استاذ په مقابل کې ناوړه حرکات پېښېږي ، بد ځلي او بې ادبي به کېږي نو په دا ډول مواردو کې به استاذ د دغه صفت (حلم او عفو) جوهر څرگندوي د انتقام په فکر کې به نه لويږي تر څو له يوې خوا يې د الله تعالی د امر د امتثال په سبب لوی ثواب ترلاسه کړي وي او له بلې خوا يې د شاگردانو په زړونو کې د حلم او زغم تخم شيندلی وي .

۱۱- تواضع او نرمي :

ماڼلري

- ۱= څوک، چې د پور د ادا کولو توان لري، خوييا هم د مالک له اجازې پرته خنډ پکې کوي، هغه ظالم گڼل کېږي.
- ۲= په خپله ځان هوبنيار گڼل ستره ناپوهي ده.
- ۳= خپل ځان لوی گڼل په حقيقت کې له الله (ج) سره دښمني ده، ځکه د لويې خښتن او وړ يوازې خداي (ج) دی.
- ۴= له ښځې سره په ښو اخلاقو ژوند وکړئ، هغې ته تکليف مه ورکړئ، بلکې له هغې څخه تکليفونه لرې کړئ.
- ۵= د توکل غوښتنه دانه ده، چې سړی د حلال رزق او ښه ژوند لټون ونه کړي.
- ۶= ښځه د دنيا بړکت او د آخرت ښېگڼه ده.
- ۷= علم د زړه د حالاتو د پېژندلو نوم دی.
- ۸= ماشوم له مور او پلار سره امانت دی او د هغه زړه هماغه سپېڅلی جوهر دی، چې له هر ډول زيان څخه پاک دی.
- ۹= د انسان تر ټولو لوی اوستر وياړ دادی، چې خپل زړه او ژبه په کنټرول کې وساتي.
- ۱۰= د علم په وسيله د ناپوهۍ لمن ټولول غوره کار دی.
- ۱۱= کوم ملگری مو، چې درد او غم په وخت کې په ښه رانه شي هغه تر ټولو ستر دښمن وگڼئ.
- ۱۲= درې څيزونه د زړه د ناولتوب لامل گرځي: کينه، ځان ښودنه (ريا)، د ځان لوړوی او د بل سپکاوی.
- ۱۳= ځان تر ټولو لوړ گڼل ناپوهي ده، هوبنيار هغه دی، چې نور له ځانه لوړ او غوره وگڼي.
- ۱۴= د دنيا جاه و جلال، چې څومره ډېر پري د انسان د هوا او هوس تنده هومره زياتېږي.
- ۱۵= له اړتيا پرته خوراک مکروه دی، په خوړو کې يې ځايه خبرې مه پيدا کړئ که مونه وي خوښ، نومه يې خوړئ.
- ۱۶= تر ټولو ښه پانگه، ډاډه ژبه، ښاځه زړه او منونکې ښځه ده.
- ۱۷= هر ډول دې چې خوښه وي ژوند وکړه، خو پوه شه چې مرگ ستا په تمه دی.
- ۱۸= د غوسې او غضب سرچينه اور دی، چې تپ يې زړه ته رسېږي او شيطان له اوږه پيدا شوی دی، لکه چې وي ويل: خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (اعراف ۱۲) او د اور کار حرکت او نارامي ده، په داسې حال کې چې د خاورې او خټې کار سکون او آرميتيا ده. په هر چا چې غوسه غالبه شوه، نو له شيطان سره ورته والی پيدا کوي، نه له انسان سره.
- ۱۹= راشه درشه زياتول د مينې کمښت رامنځته کوي.
- ۲۰= ژبه د بدن تر ټولو نرمه او بې هډوکو برخه ده، که د خبرو پر مهال ښه وکارول شي، نو ښه ده، که نه نو د زيان او تاوان په غولي به مو ودروي.

الله تعالي فرمايي (فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَيْنًا لَعَلَّه يَتَذَكَّرُ) (طه - ۴۴)
ترجمه: پس ووايئ ده (فرعون) ته خبره پسته ښايي چې دی پند واخلي.

استاذ بايد متواضع او نرم مزاجه وي، د شاگردانو سره په ورين تندي برخور د لري ترڅو شاگردان وکولای شي کوم وخت چې ضرورت وي له هغه څخه پوښتنه وکړي، معلومات تر لاسه کړي او خپل مشکل حل کړي خوبالعکس که چېرې په استاذ کې دغه صفت نه وي نو له يوې خوا شاگردان خپل مشکل نشي حل کولای اوله بل پلوه په شاگردانو کې هم دغه اخلاقي نيمگړتيا منځ ته راځي.

۱۲- شفقت او مهرباني:

الله جل جلاله فرمايي (ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَّصَّوْا بِالرَّحْمَةِ) (البقره - ۱۷)

ترجمه: بيا وي دغه کسان چې ايمان يې راوړی او وصيت کوي يوله بله په صبر سره او وصيت کوي يوله بله په مهرباني او شفقت سره.

د شفقت او مهرباني صفت د يوه استاذ سره يو ځانگړی خصوصيت لري ځکه استاذ د ټولنې د يوه داسي نسل سره مخامخ دی چې زيات شفقت او مهرباني ته ضرورت لري چې هغه د ټولنې کشر او ځوان قشر دی هغوی چې همدا اوس د خپلې مور او پلار او کورنۍ د شفقت له غيږې نوي راوتلي او مدرسه ته راغلي نو استاذ ته هم د خپل پلار او نيکه په سترگه گوري او د همداسې مهرباني غوښتنه ورڅخه لري نو استاذ ته هم په کار دي چې د هغوی احساسات وساتي او علم او زده کړې ته د تشويق په خاطر تر مور او پلار بهتره چلند ورسره وکړي، ټولو ته په يوه سترگه وگوري او د مهرباني او شفقت لاس يې پر سر راتير کړي ترڅو په دغه تعليمي درشل کې ثابت پاته شي او په برياليتوب سره دغه لړۍ پر مخ بوزي.

نور بيا.

د تعليم او تربيه او عالي تحصيلاتو کميسيون

ميانمار (برما) نوي ټاکنې!

اوديو شمېر مسلمانانو هېلې....

بشپړ

پورې اړه لري او روڼتيا مسلمانان د پخوا په څېر په ټاکنو کې دگډون او کانديدولو له حق محروم او بې برخې پاتې دي.

په دې وجه د تازه ټاکنو پناه اړه ميانمار کې د ميشت مسلمانانو غير گونونه هم ویشلي وو هغه مسلمان وگړي چې په ټاکنو کې يې رايې کارولې يا ورته د کانديدو حق ورکول شوی راتلونکي ته خوشيښې برېښيدل او په انديې دازادو ټاکنو په نتيجه کې دنوي حکومت په راتلو به ميانمار کې د بشري حقوقو د درناوي او لږ کيو دستور و هوارولو لپاره د نويو قوانينو جوړولو ته لار په اسانه اومندل شي او د ميانمار ميشت مسلمانانو لپاره به د ترقۍ دروازې خلاصې شي، دهغوی په وينا: دميانمار پوځي حکومت له مسلمانانو سره دزيات تعصب او کينې څخه کار اخيسته ممکن نوی حکومت دپوځي چارواکو پشان متعصب نه وي

خو روڼتيا مسلمانان د خپل راتلونکي په باب خوشيښې نلري، دهغوی په نظر ميانمار کې دمسلمانانو سره ددښمنۍ او تعصب روحيې تر پخوا پراختيا مندلې، په راتلونکي کې به مسلمانان دنوروزره بوږنوونکو ناخوالو قربانياوي، دهغوی په وينا: دميرمن انگ سوچي په گوند کې هم په لوی شمېر بودايي افراطيان شتون لري چې هغوی مسلمانانو ته د تعصب له عينکو څخه گوري او نه غواړي چې مسلمانان دلته په ارامۍ سره ژوند وکړي.

دميانمار حکومت لس لکه روڼتيا مسلمانانو ته پخپل هېواد کې د تابعيت حق له ورکولو څخه انکار کوي او وايي: روڼتيا مسلمانان له غربي بنگال ميانمار ته ورغلي او ددي ځای اصلي اوسيدونکي ندي،

دتيرې يکشنبې په ورځ په لومړي ځل په ميانمار کې اچې پخوا برما بلل کېده ۲۵ کلن ځنډ وروسته ازادې ټاکنې وشوې. دکتونکو په اند: په نسبي ډول ورته ازادې ټاکنې په دې وجه ويل کېږي چې له ۱۹۹۰ز کال راهيسې واک دپوځ سره وو او کيدونکي ټاکنې به دپوځ په څارنه او کنترول کې ترسره کېدې. چې له امله به يې پوځ دخپلې خوښې گوند دټاکنو کتونکي اعلاناوه.

داځل دانگ سوچي په مشرۍ اين ايل ډي انيشنل ليک فارډ ډيمکراسي اگونډبري تر لاسه کړی، په کوم گوند چې د ۱۹۹۰ څخه بنديزو، دنړيوالو د سختو فشارونو له امله بالاخر پوځ له خپله واکه لاس په سر شو خوييا هم د پارلمان د دواړو جرگو لپاره د ۲۵ سلنه غړو ټاکنو واک دپوځ سره دی.

د ميانمار ټاکنيز کميسيون اعلان کړې پايلې جوتوي چې اين ايل ډي انيشنل ليک فارډ ډيمکراسي ا د پارلمان د دواړو جرگو ۶۶۴ څو کيونه په ۳۴۸ څو کيو بری تر لاسه کړی دی.

په ميانمار کې ۳ ميليونه کسان درايې کارونې په شرايطو برابر وو او ويل کېږي چې ۸۰ سلنه کسانو په ټاکنو کې رايې کارولې. دخبرې سرچينو په قول: په ټاکنو کې دسياليو لپاره څه باندې ۶ زره نوماندانو ځانونه نومولي وو، چې دهغوی له منځه ۲۸ مسلمانانو ته هم په ټاکنو کې دکانديدو حق ورکول شوی وه.

البته کومو مسلمانانو ته چې دکانديدو او په ټاکنو کې درايو کارونې حق ورکول شوی وه، هغوی دروڼتيا مسلمانانو د نسل پرته له نورو نسلونو

روهنګيا مسلمانان بيا وايي: دوی د پير يو پير يو راهيسي په ميانمار کې مېشت دي او يواځې د جغرافيوې قرب په وجه د دوی د ګډ دود لهجه دمغربي بنگال خلکو د ګډ دود لهجې ته ورته ده. چې په وجه يې د ميانمار حکومت له دوی سره ډېر بد امتيازي چلند کوي.

د الجزيرې په وينا: په اراکان کې روهنګيا مسلمانانو ته درايو کارولو د حق نه ور کولو په نړيواله سطحه غندنه شوې او د دې ناروا پريکړې کولو له امله د ميانمار حکومت غندل شوی دی دروهنګيا مسلمانانو د اتحاد يې مشر وقار الدين بن سميع الدين وويل: د جمهوريت علمبر داران ولې په ميانمار کې دروهنګيا مسلمانانو د حق تلفۍ پروا نلري؟ آخر ولې اروپايي

۲۵ سلنه څوکۍ د پوځ لپاره ځانګړې دي، دهغوی په شتون کې په هيڅ قانون کې څوک تغير نشي کولی د مسلمانانو مشر په دې انديښمن دی چې د ماضي په ځای د دوی راتلونکي خوراند دی ځکه د تعصب څپه په هر خوا خوره ليدل کېږي. په اراکان کې مسلمانانو رسنيو ته ويلي: چې د آنگ سوچي په ګوند کې داسې لوړ پوړي مشران شته چې هغوی له مسلمانانو سره د ښمني لري او په وجه به يې د آنگ سوچي په حکومت کې هم د مسلمانانو ويني داوېونه ارزانه بهول دوام ولري. د القدس العربي په راپور: دارنگون مينګلا رتونګ] په نوم کلي کې مسلمانانو د بودايانو د حملو له ډاره د کلي دساتنې لپاره ډېره دارۍ نظام جوړ کړی دی خو په

ناڅاپي توګه د بودايانو د بريدو ښکار ونه ګرځي.

البته ځيني کتونکي په ټاکنو کې ۲۸ مسلمانانو ته دنوماندي حق ورکول د افراطي بودايانو په هېواد کې د مسلمانانو لپاره دنوي اميد څرک بولي، که څه هم د مسلمانانو ونډه يا برخه په اوږو کې د مالګې برابر ده، خو دروهنګيا مسلمانانو پرته دنور ونسلونو مسلمانان يې دېته خوشبين او مثبت بدلون يې ګڼي هغوی باور لري چې په دې سره به دوی دخپلو حقوقو تر لاسه کولو لپاره دمبارزې پر مخوړلو لپاره يوستيج ومومي، چې دنورو لږ کيؤ توکمونو په ملتيا به دخپلو حقوقو لپاره منظم بهير رامنځته کړای شي ۳۸ کلن محمد اکبر هيلمن دی چې دبشري حقوقو د

څارونکو ميانمار ته د سفر پر مهال د حکومت پر ضد د اپوښتنه راپور ته نګړه چې ولې روهنګيا مسلمانانو ته درايې کارونې حق نه ورکوي؟ هغه د آنگ سوچي د ګوند بريا ته خوشيني ندی ځکه په وينا يې: پارلمان کې

درناوي او او اقليتونو د ستونزو حلولو مبارزه به په ميانمار کې نوره چټکه او وغځېږي او دنوي حکومت په راتلو به د پخواني رژيم تعصب او کينې ډکه پالسيې لغوه اعلان شي.

لاف است و گزاف بی پایه است و پوچ

اشرف غنی شگفتی می آفریند، خبرساز می شود. در تازه ترین مورد، رییس حکومت به اصطلاح وحدت ملی در صحبت تلفنی با مقامات آلمانی گفته است که حکومت وی آمادگی دارد تا آن عده مهاجران افغان که جواز اقامت آلمان را نگرفته و از آنجا اخراج می شوند، تحویل بگیرد. هر شهروندی کشور با شنیدن این حرف غنی به حیرت می افتد. شگفتی آور است واقعاً. چرا نباید حیرت زده نشد و از کرختی بد اوضاع که همه را به زیر کشید، بیرون نیامد و به این سخن غنی تأمل نکرد؟

غنی زمانی از آمادگی دستگاه ضعیف حکومت اش برای تحویل گیری مهاجران سخن می گوید که روزانه صدها شهروند کشور، افغانستان را به قصد رسیدن به کشورهای ثانی ترک می کنند. در بیست و چهار ساعت و در طول هفته هزاران نفر (آن های که پول دارند و می توانند پاسپورت بگیرند) پشت دروازه ریاست پاسپورت صف می کشند و برای رفتن از کشوری که غنی رییس حکومت آن است، لحظه شماری می کنند. افزون بر این، ده ها پناهجوی افغان ماهانه در مدیترانه غرق می شوند و در صحراها تلف. اما حکومت غنی از انتقال اجساد آن ها در مانده است. در چنین شرایطی، درخواست برگرداندن مهاجران لاف و گزاف نیست؟

وزیر مهاجرین، اشرف غنی پس از آن که آلمان خبر اخراج مهاجران افغانی را اعلام کرد، گفته بود که حکومت شان از نظر امنیتی در شرایطی نیست که شهروندان مهاجرش را تحویل بگیرد. وزیر مهاجرین از حکومت آلمان خواسته بود تا با توجه به وضعیت نامناسب افغانستان، شهروندان این کشور را اخراج نکند. غنی اما در صحبت تلفنی با وزیر خارجه آلمان، حرف های وزیر کابینه اش را شخصی عنوان کرده است.

بسیاری ها مثل وزیر مهاجرین نه تنها به این باور هستند که رژیم کابل در شرایط فعلی توانایی تحویل گیری مهاجران افغان را ندارد بلکه فراتر از این، همه انتظار دارند تا حکومت از کشورهای میزبان به صورت جدی بخواهد تا دست از اخراج شهروندان افغانستان بردارند.

اگر آلمان تصمیم شان را به اجرا بگذارد بیش از هفت هزار مهاجر افغان که به دشواری به آنجا رسیده اند، از آلمان اخراج خواهند شد. سخن از زندگی هفت هزار نفر در میان است که چه گونگی سرنوشت آن ها ربط مستقیم به سرنوشت افغانستان دارد نه فرد خاصی.

غنی از کدام آمادگی برای تحویل گیری مهاجران و ارائه خدمات و تأمین امنیت، شغل و بالاخره حفظ جان آن ها حرف می زند که از چشم همه به دور مانده است؟ اگر منظور غنی امنیت است که همه می دانند بیش از هر زمانی افغانستان ناامن شده

است. طالبان امروز جغرافیای بیشتری در اختیار دارند. اگر غنی از ایجاد شغل و کار در داخل افغانستان حرف می زند پس این همه بیکار از کجا شدند؟ اگر حکومت غنی و عبدالله عبدالله برای مردم شغل ایجاد کرده است، چرا روزانه صدها نفر از مرزهای کشور خارج می شوند و این صف طویل پشت دروازه اداره پاسپورت برای چه تشکیل شده است؟ و

واقعیت ناخوشایند این است که حکومت بنام وحدت ملی نتوانسته است قناعت مردم را برای ماندن در افغانستان بدست بیاورد و سران این حکومت در برآورده کردن حداقل های انتظارات مردم ناکام مانده است. بهتر است سران حکومت وحدت ملی! در ماندگی و ناتوانی شان را در امر حکومتداری ضعیف و ناکارآمد (امنیت، ارائه خدمات، شغل و...) قبول کنند. ایشان با گفتن این سخن که حکومت او آمادگی برای قبول و پذیرش مهاجران دارد، نمی تواند تصویر خوشایند از اداره خود ارائه کند. دهن با نام بردن غسل شیرین نمی شود، تلخ تر می شود. بنابراین، اعلام آمادگی بدون آن که کمترین امکاناتی در اختیار داشته باشیم، لاف است و گزاف. بی پایه است و پوچ. این حکومت مسئول خلق فاجعه است. چه گونه خالق فاجعه ای که تراژیدی مهاجرت را رقم زده است می تواند به آوارگان فرامرزی فراخوان عودت بدهد، در صورتی که از عدم تأمین سرپناه برای مهاجران داخلی عاجز مانده است.

فتحې او بریاوې

بل اخیره د اسلامي امارت د نوي زعيم په ټاکل کېدو سره د ټولو مسلمانانو زړونه ټکور شول او د اسلامي امارت فعاليتونو هم هغه شان په عادي ډول جريان وموند او د دښمنانو کيد او فرېب ناکامه شو.

۲: د زعامت انتخاب: د امير المومنين (رحمت الله عليه) له وفات وروسته تر ټولو لويه مسله د اسلامي امارت راتلونکي او د نوي امير د ټاکنې موضوع وه، ډير مخلص خلک پدې اندېښنه کې وو چې خدای مه کړه د نوي مشر د انتخاب پر سر اختلافات را پيدانه شي او مجاهدين سره تجزيه نه شي، خو د اسلامي امارت د مشر تابه شورا په چټکۍ سره خپل رښه رول ولوباوه او په اتفاق سره يې يو داسې امير انتخاب کړ چې د ټولو مسلمانانو او مجاهدينو خوښ وو، مرحوم امير المومنين (رحمت الله عليه) په خپل ژوند کې ورته مشري سپارلې وه، د اسلامي امارت له ټولو امورو خبردار وو او د امير المومنين واقعي جانشيني يې کولای شوه؛ د دغه کار په کاميابۍ سره تر سره کېدل هم د الله (جل جلاله) له مهمو احسانونو څخه وو.

روان کال په تېر شاوخوا پنځلس کلن جهادي بهير کې په خاص ډول او د هيواد په تاريخ کې په عام ډول يو ډېر مهم او د مهمو بدلونونو او پرمختياوو کال وو. په دې کال کې ځينې داسې خاص بدلونونه را منځ ته شول چې ډېر مهم او سرنوشت سازه وو؛ د اسلامي امارت د زعامت نوي والي او د بيعتونو سلسله، د مجاهدينو بې ساري پرمختگونه او د اسلامي امارت د هغو دښمنانو ماته چې په بېلابېلو نومونو يې د مجاهدينو په ضد فعاليتونه کول، دغه ټول د دې کال له مهمو جريانونو څخه وو.

د روان کال په ترڅ کې مجاهدين له گڼو ازمايښتونو سره مخ شول چې د ځينو په اند بريالي و تل ترې نه نا ممکنه ښکارېدل خو مجاهدين د الله (جل جلاله) په نصرت او د خپل کلک عزم، توکل، صبر، وحدت، استقامت او سربښندونو په برکت سره پدې وتوانېدل چې د دغو ټولو چلنجونو سره مقابله وکړي او په پای کې بريالي راووتې.

د روان کال د دغو عمده جريانونو، د مجاهدينو پرمختگونو او د روانو حالاتو د لاسنه روښانه کولو په خاطر مو لاندې څو نقطو ته پام اړوم. په روان کال کې د مجاهدينو پر وړاندې ځينې عمده مشکلات او د مجاهدينو عکس العمل

۱: د امير المومنين د وفات اعلان: د روان کال تر ټولو لوی، ټکان ورکوونکی او د غم نه ډک خبر د مجاهدينو لپاره په ځانگړي ډول او نورو مسلمانانو ته په عام ډول د امير المومنين (رحمت الله عليه) د وفات خبر وو؛ د مجاهدينو او د مسلمانانو له سترگو د ثالث عمر او د نړۍ د مسلمانانو د مخلص، شجاع، صادق، صابر، امين او مجاهد امير المومنين په وفات د اوبښکو فواري روانې وې خو د اسلام دښمنانو خوشحالي، لمانځلې او ويل يې چې نور نو طالبانو ته صرف د تسلمۍ لاره پاتې ده او بس؛ خو د اسلام دښمنان له دې نه وو خبر چې امير المومنين (رحمت الله عليه) داسې يو لوی کاروان روزلی چې هيڅ کله به هم د هغه خط مش پرېنږدي؛

۳: داخلي اختلافاتو ته لمن وهل: دا چې د اسلامي امارت گڼو دښمنانو د دې انتظار ايست چې دوی ته داسې يو فرصت پيدا شي چې د اسلامي امارت فولادي صف سره ټوټه، ټوټه کړي، او د مرحوم ملا صاحب له وفات وروسته يې دغه وخت خپل غنيمت وباله او هر لور ته يې د اختلافاتو د پيدا کېدو خبرې خورولې؛ که څه هم دښمنان پدې ونه تاوانېدل چې مجاهدين سره ووېشي او واحد صف مات کړي خو د ځينو هغو کسانو له نامه نه اوس هم استفاده کوي چې پخوا يې په اسلامي امارت کې دندې درلودې؛ دغه کسان چې د موازي امارت د جوړولو خبرې کوي شمېر د گوتو له حساب نه دی، په امير المومنين او د هغه د ټاکل کېدو په پروسې د نيوکو لپاره هيڅ قسم شرعي دليل نه لري، نه کوم جهادي قدرت لري او نه هم کوم سياسي، په خلکو کې محبوبيت نه لري او نه يې تر اوسه چا خبرو ته غوږ نيولی او همدارنگه په خپلو منځو نو کې هم سره متفق او هم نظره نه دي او هره ورځ سره نور هم وېشل کېږي.

۴: حکومتي عملياتو ته د روان کال له ابتدا نه مخکې گوداگۍ ادارې هڅه درلوده چې مجاهدين د خپلو پسرلني عملياتو له پيله مخکې داسې وڅپي چې دوی پدې ونه توانيږي چې د حکومتی ځواکونو پر وړاندې لوی عملياتو ته ترسره کړي د همدې فکر د عملي کولو لپاره يې د هيواد په ځينو هغو ولايتونو کې چې د مجاهدينو فعاليتونه پکې د نورو په پرتله ډېر پراخه وولوي او په پراخه کچه عملياتو ته وکړل چې په دغو عملياتو کې يې د هيڅ قسم وحشت څخه ډډه ونه او د هيواد بېچاره ولس ته يې درانه مالي او ځاني زيانونه واړول خو په مقابل کې دوی هيڅ ترلاسه نه کړل نه يې مجاهدين په شا وتمبول، نه يې کمزوري او وځپل، بلکه دغو عملياتو سرچېه نتيجه ورکړه ولس له حکومته لرې والی اختيار کړ او ځواکونه يې بې ځايه ستړي شول چې دغو دواړو ټکو د مجاهدينو لپاره د لښه فعاليت زمینه برابره کړه.

۵: جهاد ته د منسوبو ځينو نوو ډلو ټپلو را ټوکېدل: د روان کال په جريان کې ځينې هغه ډلې چې تازه را ټوکېدلي وو او ځانونه يې تر هر چا بڼه مجاهدين او مسلمانان بلل خو له مجاهدينو سره يې بې دليله داسې دښمني پيل کړه چې هيڅ د توقع وړ نه وه دوی د اسلامي امارت په مجاهدينو بې اساسه او بې بنياده توره لگول او همدارنگه يې عملاً له مجاهدينو سره ښکاره جگړه پيل کړه؛ په لومړي سر کې د اسلامي امارت مشرانو دا کوښښ وکړ چې دغه خبره و مذاکرې له لارې هواره شي او پدې برخه کې يې ځينې اقدامات هم وکړل، خو دغو خلکو د اسلامي امارت دغه خير غوښتنې نظريې ته په شر، او متکبرانانه انداز سره جواب ورکړ او د مجاهدينو په قتل يې پيل وکړ؛ کفري ميديا د دغو کسانو د غټ

ښودلو او د دوی د تقويې لپاره ډېر پراخ تبليغات وکړل ترڅو په هيواد کې د مجاهدينو پر وړاندې يو بل موازي صف جوړ کړي او هغه بيا له مجاهدينو سره وجنگوي؛ خو لوی رب (جل جلاله) مجاهدين په دې امتحان کې هم کاميابه کړل او دغه خلک هم شرمنده او رسوا شول، د هيواد مسلمان ملت ورپسې پاڅېد، او له مجاهدينو سره يو ځای يې د دغو خلکو پر وړاندې غوڅ مقاومت وکړ او د دغو خلکو کال لا پوره نه وو چې بېرته د ورکې په لار روان شول چا خپل سرونه وخوړل، څوک گوداگۍ ادارې ته تسليم شول او چا هم د تنبتي لاره خپله کړه.

روان حالات او د مجاهدينو برياوې

۱: وحدت او يو موټی والی: د اسلامي امارت د مجاهدينو د بريا او کاميابۍ يو لوی او عمده دليل د مجاهدينو تر منځ په خپل منځي وحدت او اتفاق کې دی؛ مرحوم امير المومنين (رحمت الله عليه) هم پدې سبب يو کاميابه رهبر گڼل کېده چې خپل ټول مجاهدين يې متحد ساتلي وو او د الله (جل جلاله) په فضل او کرم سره د نوي امير تر انتخاب وروسته مجاهدينو د دې خبرې ډېر زيات خيال وساته او د امير المومنين ملا اختر محمد منصور (حفظه الله) لپاره يې د هيواد له گوت گوت څخه په ډېره چټکۍ سره خپل بيعتونه راوړلې او امير المومنين (حفظه الله) ته د ليک په نارو سره د اطاعت غږ پورته کړ؛ او همدارنگه له هيواده د باندې هم مخلصو مسلمانانو د يو ديني

امرد پرځای کولو په خاطر د خپلو بیعتونو اعلانونه وکړل؛ د اسلامي امارت د مجاهدینو د همدې اخلاص او وحدت برکت وو چې د نوي امیر تر انتخاب وروسته الله (جل جلاله) پدوی د لویو فتحو انعام ولور او.

۲: هیواد شموله جهادي بهیر: دا چې د اسلامي امارت د مجاهدینو مبارزه د یو سوچه اسلامي نظام لپاره ده نو له همدې امله په اسلامي امارت کې د قوم، نژاد، ژبې، سمت، وطن او مذهب په نوم غیر اسلامي تعصبونه ته ځای نشته د همدې حقیقت په درک سره د هیواد د بېلابېلو سیمو په بېلابېلو ژبو غږېدونکي خلک په خپلو سیمو کې را پورته شوي او د اسلامي امارت د شرعي بیرغ تر چتر لاندې یې د دین او د وطن د گټلو او ساتلو لپاره خپله مبارزه پیل کړې ده؛ د عزم د عملیاتو جریان د جهادي بهیر هیوادنی توازن لا ډېر ښه برابر کړي او مجاهدینو د هیواد په لږ او برکې، ختیځ او لوېدیځ، شمال او جنوب کې یو شان پراخ تهاجمي بریدونه وکړل او د هیواد گڼې ولسوالۍ او سیمې یې د شریر دښمن له وجوده تصفیه کړل او دغه جریان اوس هم په خورا چټکۍ سره روان دی.

۳: مجاهدین د ولایتونو په مراکزو کې: د عزم د عملیاتو په جریان کې د الله (جل جلاله) په فضل سره هغه وخت هم را ورسېده چې مجاهدین د ولایتونو تر مراکزو را ورسېدل پدې لړ کې یې د کندوز ولایت د مرکز د فتحې بر سېره د گڼو نورو ولایتونو په مراکزو بریدونه وکړل او گڼو اگیان یې له سختې وړخطایۍ سره مخ کړل چې بل اخیره د غرني، زابل، هلمند، بغلان، فاریاب، فراه، سرپل او بدخشان د ولایتونو گڼو اگۍ چارواکو خود ارگ حاکمانو ته خبرداری ورکړ چې د دوی ولایتونه د محاصرې په حال کې دي او که مرسته ورته ونه رسېږي ممکن چې دغه ولایتونه به سقوط وکړي.

۴: د دښمن دفاعي حالت: لکه مخکې مو چې وویل د کابل د گڼو اگۍ ادارې چارواکو کوښښ کاوه چې مجاهدینو د عملیاتو په واسطه وځي او خپلو عسکرو ته روحیه ورکړي او له دفاعي حالت څخه یې وباسي خو کله یې چې د عملیاتو په جریان کې د مجاهدینو کلک گزارونه وخورل نو دغه اټکل یې هم کوم نتیجې ته ونه رسېد او اوس خود لوی رب په فضل دوی خپل دفاعي حالت هم له لاسه ورکړي او د مجاهدینو د بریدونو له وېرې یې خپل هغه قوي بېسونه، قرارگاوي او پوستې پرېږدي او د دښتې لارې خپلوي چې دوی په ډېر مصرف باندې جوړ او په ډېرو ځاني تلفاتو باندې یې ساتلي وو.

۵: د یرغلگرو خواری په اوبو لاهو شوې: په هیواد د یرغلگرو د وحشیانه برید وروسته دوی کوښښ وکړ چې د اسلام دغه کفر نه منونکی ځمکه د خپل دایمي مستعمره هیوادونو په ډله کې راولي او هر هغه څوک باید له منځه یوړل

شي او ووژل شي چې د دوی حاکمیت منلو ته تیار ونه وسي؛ د هیواد هغه سیمې یې چې د دوی پروړاندې نسبت له نورو نه پکې سخت مقاومت کیده په خوارو وحشیانه طریقې سره وځپل او داسې عملیاتونه یې ترسره کړل چې زرگونو داخلي او بهریني، ځمکنې او هوايي ځواکونو پکې شمولیت درلوده راز یرغلگرو د دې لپاره چې د مجاهدینو روحيات وځپي پراخ تبلیغات هم وکړل؛ د هلمند ولایت او په ځانگړي ډول د دې ولایت مارجه او موسی کلا ولسوالۍ د دې لویو معرکو اصلي میدانونه وو؛ یرغلگرو له عملیاتو وروسته په دغو سیمو کې په بېلابېلو نومو د خپلو گڼو اگیانو ځالکۍ جوړې کړې او دایې انگرېز له چې نور به هیڅ کله هم دغه سیمې د دوی دښمنانو لاسونو ته نه لویږي خود لوی رب په نصرت سره د هلمند د گڼو نورو ولسوالیو په شان موسی کلا هم فتح شوی او مارجه او ورسیره نورې ولسوالۍ د فتحې په درشل کې ولاړ دي، لوی رب (جل جلاله) د کفارو هغه مالي او ځاني زیانونه ټول عبث وگرځول.

۶: بیا تجهیز: لکه څنکه چې مجاهدینو په ټول هیواد کې پراخ بریدونه پیل کړي دي او هره ورځ له دښمنه د دوی مرکزونه، ولسوالۍ، بېسونه او نور دولتي ادارې نیسي نو په همدې سبب په دغو فتحو کې مجاهدینو ته په پراخه کچه غنیمتونه هم لاسته

۹: ولسي ملاتړ: د الله (جل جلاله) په فضل او کرم سره او د خپلو نېکو اخلاق په برکت سره مجاهدين پدې توانېدلي دي چې د مسلمان ملت پراخ ملاتړ راخپل کړي او هغوی پدې جهادي بهير کې خپل همکاران وگرځوي؛ له امير المومنين ملا اختر محمد (رحمته الله) د ولسي وگړو په پراخه کچه د بيعتونو لړۍ، د مرحوم امير المومنين ملا محمد عمر مجاهد (رحمت الله عليه) په وفات د دوعا، تعزيت او غمرازي پراخ پروگرامونه او د مجاهدينو سره د همکاري په تورد يرغلگرو او ګوداګيانو له لوري د ملکي وگړو وژل او ازارول له مجاهدينو سره د ولس د همکاري څو څرګندې بېلګې دي.

۱۰: له مجاهدينو سره يو ځای کېدل: دا چې د دښمن خوند او مزه وتللی او د خپل بقا وروستی سلګۍ وهي نو له همدې کبله هغه خلک چې د کابل د ادارې په مختلفو ارګانونو کې کار کوي، د حکومت د دغه حلت په ليدو سره زړه تورن شوي، ځينې نورو بيا حقايق درک کړي دي او نه غواړي چې د مجاهدينو پر ضد پدې فاسده اداره کې کار وکړي نو له همدې کبله هر مياشت سلکونه دولتي عسکر، تپت رتبه او لوړ رتبه مامورين او د حکومت پلوان له حکومتي دندو لاس په سر کېږي، او له حکومته خپل بهزاري اعلانوي يا خو خپل عادي ژوند ته ستنېږي او يا هم له مجاهدينو سره يو ځای د دې نظام پر وړاندې مسلح جهاد ته مخه کوي.

ورځي؛ مجاهدينو پدې غنيمتونو کې خفيفه او ثقيله وسلې، د مختلف النوعه اسلحو بې حسابې مرمۍ، ډول ډول نځليېه وسايط او نور ډول ډول شيان نېسي، چې بيا د همدې غنيمتونو په واسطه د دښمن پر وړاندې کار اخلي او تر ډيره حده

د همدغو غنيمتونو په واسطه مجاهدين تجيز کېږي او همدارنګه دغو وسايلو دښمن پر وړاندې د مجاهدينو په کاميابيو کې عمده رول لوبولی دی.

۷: منظم جهادي بهير: پدې وروستيو کې مجاهدينو يو بل کامياب رول هم ترسره کړی دی او هغه هم منظم او هماهنگه جهادي بهير دی؛ کله چې مجاهدين د يو ولايت په يوه ساحه عمليات پيل کړي نو د همدې ولايت په نورو ساحو او همدارنګه څنګ لوريو ولايتونو کې نور مجاهدين هم خپل عملياتونه پيل کوي دا دې هدف لپاره چې له يوې لوري د دښمن توجه ګډه وده شي، مورال يې کمزوری شي او همدارنګه عمليات کونکي مجاهدين د کوم فشار پرته خپل فعاليتونه په ارامۍ سره ترسره کړي، همدارنګه په ولايتونو او زونونو کې د قطعو جوړول هم په جهادي بهير کې هم منظم والی راوستی دی او هم د دښمن د خپلو لپاره ډېر کاري تمام شوي.

۸: د سيمو ساتنه: پدې وروستيو کې چې مجاهدين هره ورځ د دښمن مراکز نېسي، سيمې تصفيه کوي نو په عين حال يې د دغو سيمو نه دفاع ته هم توجه کړې ده او د اکثرو هغو سيمو کنترول اوس هم له مجاهدينو سره دي چې دوی د عزم عملياتو په جريان کې نېولي دي؛ که څه هم د مجاهدينو له فتوحاتو وروسته ډېر وار دښمن کوښښ کړی دی چې دغه سيمې بيرته تر خپل کنترول لاندې راولي خو د مجاهدينو د مسلسلو او پرله پسې بريدونو په نتيجه کې دوی پدې نه دي توانيدلي چې دغه سيمې بيره ونېسي.

د روحانيت دنگ منار، لوی محدث شيخ القرآن والحديث

رحمه الله

مولانا عبدالستار جان

مولوي محمد گل سید

شيخ الحديث مولوي عبدالستار جان چې كله د مروجہ ديني علومو د زده كړې څخه فارغ شو نو په تدريس يې شروع وكړه او په مختلفو ځايونو كې يې د ديني علومو په زړه پورې تدريس وكړ چې ټوله موده د تدريس يې ۴۱ كاله كيږي.

د تدريس ځايونه يې دادي:

- (۱) د حاجي امين الدوله مدرسه د كابل په كارته نو كې.
- (۲) د قلعه نصر و مدرسه د پروان په كوه دامان كې.
- (۳) دارالعلوم اسلاميه عربيه د پاکستان د ضلع هنگو په دورې كې.
- (۴) د مولوي نقيب الله صاحب مدرسه د پيښور په ځمکنو كې.
- (۵) دارالعلوم سراج الاسلام د هنگو په كاهي كې.
- (۶) جامعه منبع العلوم په ميرانشاه كې.
- (۷) منهاج العلوم مدرسه د هنگو په نرياب كې.
- (۸) تعليم القرآن مدرسه د ضلع اټك په ويسه كې.

شيخ الحديث مولوي عبدالستار د خپل وخت لوی صوفي او نوميالی عالم ؤ، چې خپل ټول عمريي د ديني علومو په زده كړه، ښوونه او دين په خدمت كې تير كړی دی. دی د شيخ الحديث مولوي عبدالغفار زوی د شيخ الحديث مولوي عبدالحنان لمسی د ملا احمد گل كړوسی په خټه حسين خيل په ۱۳۲۸ ل كال مطابق (۱۳۲۹ ق ۱۹۴۹ م كال) د گران هيواد افغانستان د كابل ولايت د موسهي ولسوالۍ د حاجي خيلو كلي په يوه عالمه او فاضله كورنۍ كې زيږيدلی دی.

زده كړې يې:

د خپلو زدكړو په اړه خپله مرحوم شيخ صاحب له څرك مجلې سره د يوې ځانگړې مركې په ترڅ داسې فرمايلي وو: ابتدايي زدكړه مود خپل والد محترم (حضرت مولانا عبدالغفار اخوندزاده) نه د (عبدالروف په كلا كې) چې مشهور علمي مركز وو ويلي او په دې ځای

كې زموږ جدې امجد تقريباً څلويښت كاله تدريس كړی وو او ورسته بيا زموږ والد محترم تقريباً څه كم ديرش كاله هلته تدريس ترسره كړ، ابتدايي زدكړه د فقهي تر شرح و قايه پوري او صرفو كې تر صرف مير پوري له ده وويل، ورسته بيا له دير محترم او شفيق استاد محقق، مدقق علامه (مولانا محمد عبدالقدوس جان صاحب) نور الله مرقده سره ملازمه له زنجاني نه تربخاري شريف پوري، يعني ابتدايي، وسطی او انتهايي زدكړي مو ټولي له هغه څخه تر لاسه كړي او سواد هدايه نه چې مكمله هدايه مود خپل تره مبارك جناب (شيخ القرآن والحديث محمد نبی جان) اخوندزاده چې مشهور د سهاكو په اخوندزاده وو وويلي، فراغت او د حديثو دوره مود كابل ولايت د گذرگاه په غوثيه مدرسه كې له جناب شيخ صاحب عبدالقدوس جان صاحب نه وكړه.

(۹) جامعة العلوم الاسلاميه دهنګوپه زرګري کې.

ارواښاد شيخ صاحب د ظاهري علومو تر څنگ په تصوف کې هم لوی لاس درلود. ده د جناب شمس العارفين مولانا محمد اکرم بدخشاني (داملا صاحب) عليه الرحمة او د جناب مولانا محمد اسحاق افغاني (مردان خليفه صاحب) لاس نيوی کړی و او په څلورو واړو طريقو کې دخلافت لوړ مقام ته رسيدلی و.

ارواښاد شيخ صاحب خپل ټول عمر د ديني علومو په زده کړه، تدريس او د مسلمانانو په باطني اصلاح کې تير کړی و او بې شميره مريدان او خليفه گان يې درلودل چې د يو خوشاگردانو نومونه يې دادي:

(۱) شيخ الحديث مولينا معلم جان حنفي د پکتيا

(۲) حضرت مولينا نور الله نوراني د شيخ صاحب ورور

(۳) شيخ الحديث حضرت مولانا مير محمد فاروق د لوگر

(۴) شيخ الحديث مولينا مولانا جان مطمئن

(۵) شيخ الحديث مولوی احمد شاکر

(۶) شيخ الحديث شهيد مولوی زين العابدين د پکتيا

(۷) حضرت مولينا ضياء الحق د موسهي

(۸) مولوی عنايت الحق د موسهي

(۹) شيخ الحديث مولوی مسلمين راشد

(۱۰) شيخ الحديث مولينا نصيب خان اورکزى

(۱۱) شيخ الحديث مولينا طالب جان اديب

(۱۲) شيخ الحديث مولينا بشير احمد مروت

(۱۳) حضرت مولينا عزت الله احمدي

ارواښاد شيخ صاحب دوه کرته د حج فريضه ادا کړې وه او درې ځلې يې د عمرې سعادت په برخه شوی دی.

نوموړی متقي، پرهيزگاره او متواضع عالم و. په نقلي او عقلي علومو کې يې لوی لاس درلود. د نيکو اخلاقو او ښو او صافو خاوند و. تواضع، د نفيس انکسار او نرم طبيعت يې درلود. له هر چا سره يې ښه اخلاق او د شفقت نه ډک چلند کاوه. د دوی کورنۍ په ټول هيواد کې په علم او عرفان مشهوره ده او خلک ورته د احترام په سترگه گوري.

ارواښاد شيخ صاحب د ټولو فنونو جامع، په معقولو او منقولو کې د نوم خاوند و، د هېواد په لرو بر کې شاگردان لري او زياتو خلکو ورڅخه استفادې کړي دي.

دی د ښه خوی، نرم طبيعت، رسافکر او فصيح نطق خاوند و، خوږه ژبه، ورين تندى او په خلکو کې يې خورا محبوبيت درلود.

تأثر:

د شيخ المشايخ علامه، شيخ القرآن والحديث عبدالستار جان نورالله مرقده د لوړ علمي او هراړخيز شخصيت په باب د هيواد يو تن مشهور مجاهد عالم شيخ القرآن والحديث مولانا محمد اسماعيل رحمانی صاحب داسې وايي: له جناب حضرت شيخ عبدالستار جان رحمه الله سره ماله دیر شو کلونو ډیر نږې معرفت درلود، الله تعالی هغه ته ډیر کمالات ورکړي وو، علمي کمال يې داوه چې شيخ صاحب زيات کلونه دروسانو او کمونستانو په خلاف په برحق جهاد کې تير کړل، چې تدريس ترينه په دغه اوږده موده کې پاتې شوی وو، خو چې کله دهجرت په ديار کې دکهي (سراج الاسلام) مدرسي کې مدرس شو، په اول کال اهم کتابونه لکه (سنن ابی داود) په حديثو کې هدايه شفع په فقه، صدرا په حکمتو او حمدالله په منطقو کې ورته حواله شول، الله تعالی ورته د تدريس داسې قوت او امتياز ورکړ چې په اول کال يې سوونه طالبان په ځان راټول او د مدرسي په ټولو استادانو کې د حضرت شيخ صاحب خاص نوم وو، بيا چې کله د اسلام او جهاد لوی خادم

حضرت مولانا جلال الدين حقاني حفظه الله ، دميرانشاہ مشهوری مدرسې (منبع العلوم) ته د حدیثو داستاد په حیث دعوت کړ اوله هغه وړاندې هلته شیخ الحدیث مولانا شیرعلي شاه صاحب د حدیثو لویه دوره کوله ، شیخ عبدالستار صاحب څو کاله هلته لویه دوره طالبانو ته په ډیر شوق او اخلاص ولوسته چې په حدیثو کې دبیساري علمي تحقیق او فصاحت له وجې الله تعالی ډیر شهرت او مقبولیت ورته ن صیب وگرځاوه ، له منبع العلوم څخه ورسته بیا شیخ صاحب ، دزرگري دارالعلوم مهتمم خپلې مدرسې ته راوستلو ، هلته یې له لسو کلونو زیات د حدیثو دوره طالبانو ته وویل چې د شیخ صاحب د علمي تحقیق ، معنوي خصوصیتونو له وجې دزرگري مدرسې لویې دورې په گرد چارپیر کې بیساری شهرت او مقبولیت پیدا کړ.

دغه راز حضرت شیخ صاحب ، له ډیره وخته ناروغي درلوده ، خو ډیر صابر او ډاکروو له چاسره به چې مخ شو ، له محبت او الفت نه ډک مجلس به یې ورسره کاوه ، دمرض شکایت به یې نه ورته کاوه ، دتقوا او معنوي کمال اندازه یې باید لدې څخه معلومه کړو چې په جنازه او دفن کې یې څومره خلکو برخه اخیستې وه چې شمیر یې زرهاوو تنو ته رسیده . الله تعالی دې دهغه ټول دیني ، جهادي او علمي خدمتونه قبول ، فیوضات او برکتونه دې دایم اوساري اولور اخروي انعامات دې دهغه نصیب ورگرځوي ، امین

مړینه او هدیره:

ارواښاد شیخ صاحب د ۲۲ کلونو په عمر د ۱۳۹۴ل کال د اسد په ۸مه د پنجشنبې په ورځ چې د ۱۴۳۲ق کال د شوال د میاشتې له ۱۴مې سره سمون خوري داوږدې ناروغۍ نه وروسته د پېښور په رحمان روغتون کې په حق ورسید ، دهنګود خسارې کیمپ په جهاز میدان کې یې جنازه د مشر زوی مولوی عبدالرحمان رحمانی په امامت په داسې حال کې ادا کړې شوه چې زرګونو عوامو او خواصو یې جنازه کې ګډون کړی ؤ ، بیایې جسد له هغه ځای نه خپل هیواد ته یوړل شو او د کابل ولایت د موسهي ولسوالۍ د قلعه عبدالرؤف په لویه هدیره کې دخپل استاد شیخ الحدیث مولوی عبدالقدوس جان تر څنګ خاورو ته وسپارل شو.

ولادونه:

ارواښاد شیخ صاحب پنځه ځامن درلودل ، چې نومونه یې دادي:

(۱) مولوی عبدالرحمان رحمانی

(۲) مولوی لطف الرحمان حنیف

(۳) مولوی سعید الرحمان شاکر

(۴) مولوی عنایت الرحمان عارف

(۵) مولوی ضیاء الرحمان فاروقي

دارواښاد شیخ صاحب دوو نونو مونه دادي:

(۱) حضرت مولانا عبدالجمیل صاحب

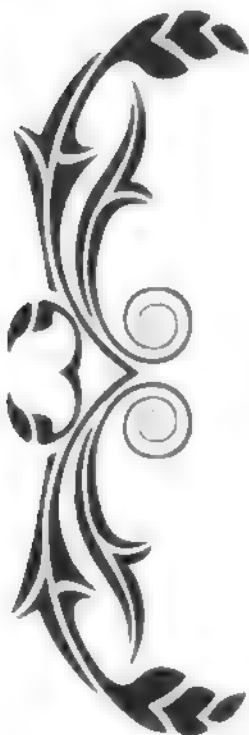
(۲) مولوی نورالله نوراني

(۳) مولوی محمد سردار

(۴) مولوی فیض الرحمان

(۵) مولوی رحمت الله

(۶) مولوی منیر احمد قادري

مشالونه

دغرونو پر لمنو پر هواره مشالونه
 دې کلي کې بليږي تر سهاره مشالونه
 نه خپله شوه ليلانه دمجنون اروا مړه شوه
 لا څه ويې خمار ساتې انتظاره مشالونه
 پروڼ د زلفو سيوري پر لمبو باندي خواره وو
 نن ځکه پر گودر ټکاري بې شماره مشالونه
 دميني دپتنگ سينه لانه ده پخه شوې
 لا اوس يې هم راخيژي له پرهاره مشالونه
 نري نري لوگي دي څوک ويده دي پرسکروټو
 شيريني! سپيلني شول ستا لپاره مشالونه
 شفقه پر گرهوان دي لا ډېر غشي دي تومبلي
 په غېږ کې دي خنګي ږي بې ازاره مشالونه
 ترسوي چنار لاندې غلي غلي سترگکونه
 انځور وو لکه ستا دس ترگو ياره مشالونه
 دميني ليوني لکه چې تهر وو پدې پلونه
 ډاکره! لگيدل پردغه لاره مشالونه

څلوريزه

د چا په انتظار ده که امېل يې دی ورک کړي
 به هر قدم ودرېږي تر گودره ځي راځي
 دا پېغله څو کت مټ ده لکه څوړ د ملالۍ
 راوړي زمو ته غشي تر لښکره ځي راځي

کله څوڼه

عبدالعلي نمل

انقلاب د کړاوونو سلسله ده

انقلاب د کړاوونو سلسله ده
 ارام ځای ته نيژدې شوې قافله ده

په حمدونو مو لمانځلې دي برياوې
 موږ په هر غم کې ويایي حوقله ده

په طاغوت مو د جالوت سبق تکرار کړ
 له داود بابا راپاته مورثه ده

له هلمنده راڅوځي هلمندونه
 په ميوند کې لا ژوندۍ هغه تپه ده

آفرين صدآفرين درباندي واييم
 مجاهده ژوند دې مسسته حماسه ده

چم دغرب له شيطانانو په امان شو
 اوس دبیس دبرج پر سر سپينه جنه ده

ربه ته د امارت حفاظت وکړې
 د تسلي دارمانونو خزانه ده

ذکر خدا و روح مؤمن

جلال و جلال الله (فیضان)

که خدای کړي د ستم شپې په سهر باندې بدلېږي
زمونږ د پاکو هیلو گل غوټې به وغوړېږي
دا تورې تاریکې به رب په خپل فضل رڼا کړي
یو روڼ د پیوستون ځلانده لمر راپورته کېږي
فضا به وي رنگینه د بلبلو به نغمې وي
زمونږ وېجاړ چمن به په گلونو ابادېږي
ظالم به شي مختور نور به د ظلم جام نسکور شي
سرونه د بې دینو به خنجر باندې غوڅېږي
غمونه به شي ورک د آزادۍ دوران به راشي
ښایسته سپین بیرغونه به په لراو بر رېږي
تر څو چې حاکم نه کړي د الله نظام سپېڅلی
تر هغوبه غازیان په سنگرونو کې جنګېږي
بس داد (فیضاني) پر زړه له وخته لوی ارمان دی
چې بیا د حق لښکر تر اندلسه ورسېږي

آب و هوا گر تر سدد سبزه را
خشک شوه، سبزه نماند بجا
روح و دل مـــــؤمن پرهیزگـــــار
زنده و شاد است په ذکر خدا

گل زیبا زدرخت کنده شود

رنگ و بویش رفته پژمرده شود

قلب و روح مؤمن نیکو سرشت

چون ز قرآن دور شد مرده شود

سعد کتوازی

دنوي افتخار لارې

ولس ته مې دنوي افتخار لارې څارلې
ولس مو د لښکر لارې او د والفقار لارې څارلې
بادار او غلام هم د داسې وار لارې څارلې
غلام خو د پردو د استعمار لارې څارلې
یو ښکلي فدایي نن د دې ښار لارې څارلې
د ښمن باندې یو ستوري د گوزار لارې څارلې
ملت د ابراهیم هم د انګار لارې څارلې
زموږ د سر په بیه د دې کار لارې څارلې
د حق پیغمبر مو کړې مو د دار لارې څارلې
جذبونن د کابل او د مزار لارې څارلې
غیور و د کندهار د طالب لارې څارلې

په تورو نیموشپو مې د سهار لارې څارلې
هیواد مو د خندق له جنګه هم لوی اشرور خوړ
چې وېخوړ په ککره په گوندو شوپه میدان کې
هیواد چې رانه خرڅ کړي او د غرب گټې خوندي کړي
ویده شه غلیمګیه د آرام ساه پکې واخله
راستون شو سپین لښکر لپرم د فتحې په سنگر کې
متین عزم او هوډ یې په آرامه تر منزل وړي
د ستورو په اشرمو د شیطان څلي رارنگ کړل
ګواښېږي دې زندان او زولنې پروا مې نشته
غزني او کندهار کې چې یې ماتې زولنې کړې
د سعد ضمیر ورنه دی چې غزل کې یې نه ستایي

تاریخي حقایق

شیخ الحدیث اسحاقزی

سوه، سره لدې چې د دنیا او د شر او فساد د ټولو شیطاني قوتونو یوځای کیدل د دوی په مقابل کې بیا هم د دوی په عقیده او عمل کې کمزورې محسوس نه سول، او څومره بې شماره د سیاسي، توطیې او سیاسي چالونه چې د دوی د وړاندې تګ مخه ونیسي ونه توانیدله

په کابل کې دننه د حکومتې ادارو د کارکوولو سامانونه او ټول هغه شیان چې انتقالیدل، چور او چپاول سول، حتی پر سرکونو باندې د برقي بنارې سرویسونو د برق ستنې هم اړه او د ولښک پواسطه پریکړه سوې، حکومتې کارخانې او دهغوئ ماشینونه پرزه او خرڅ شول حتی د جنگلګ د کارخانو همدا حال سو، او اوسنې روسې ساخت ګاډرونه تر منګلو، خوست، پکتیا، لوګر او دلاهور د اوسپنود بټیو خوراک سول، او د بگرامیو د چرګانو د تولید او د چینایي ټوکرانو فابریکې د اوبدلو د ماشینو پرزې خو د فیصل آباد تر کارخانو پورې ورسیدل، دارنگه د ټول افغانستان ټول حالات هم د کابل په شان وه، په منکراتو کې خو دا توری او شرمیدلې دورې د افغانستان (۵۰۰۰۰) کلن تاریخ وشرماوه، د مکرویانو د څلورم او پنځم منزل څخه افغاني باعزت پيغلو دخپل عزت د ساتنې او د ټوپکیانو د شر او فساد څخه دخلاصون له وجهې ځانونه ومخکې ته راوغورځول، بې فرهنگه ناولو وسلوالو دهیواد په ځینو برخو کې په ډیر افتخار سره د هملکانو سره (۲۸۰۰) لکو دوخت د پیسو په مقابل کې علناً ودونه وکړل، په دې ناولې دوره کې د سپیڅلو عقیدو نه درناوئ، او ملت د فرهنگ، عنعناتو او

همدا علت شو چې ددې ناخوالو دمخنيوي پخاطر دکندهار معروف څخه د سپین بولدک له لارې یوبل خوځښت (دطالبانو د اسلامي تحریک) په نامه را پیدا شو که حقیقت ته تسلیم شو او د الله جل جلاله د دین په خاطر د ملت و قربانیو ته وګورو او تر یونیم ملیون شهیدانو زیات او په دغه رقم سره معلولین او په لکونو معدومین او تر پنځه ملیونو زیات مهاجرین او د لکونو په شمیر داخل دملک کښې دکورونو او کلیو څخه شړل شوي خلګو هیلو ته متوجه شو او خپل په ګریوان کې سرتیت کړو او له تعصب، حسد او کینې څخه لرې او حقیقت ولیکو نو دا تحریک خو دهغو زړه دردیدلو مجاهدینو په رهبري سره پیل شو، چې په جهاد او مقاومت کې ئې پوره او رغنده ونډه لرله، او د دوی پیدایښت ددې شومو او بد بختو ټوپکیانو د عملونو زیږنده وه له حقیقت څخه به لیرې نه وي.

د تحریک لمرنې مقصد خو هم د څو محدود ولاړو خوندي کول، حتی پخپله ددې تحریک درهبرانو هم دا اراده نه وه چې حکومت داري او د ټول ملک سیاسي او اداري نظام پخپل واک کې راوړي، خو الهی ارادي او حکمت نور څه وکړل، ټول ملت ددې بدې هیولا څخه دخلاصون پخاطر و ددې ته ښه راغلاست ووايه، او په مادي او معنوي لحاظ یې ددې تحریک مرستې ته ورو دانګل په ډیر کم وخت کې ډیرو لږو امکاناتو سره خو لیکن په پوره یقین او پخې عقیدې دملک مرکز (کابل) ئې تر خپلې ادارې لاندې راوست او دغه رنگه دملک د پاتې برخې د کنترول لپاره هیله او هڅه تپانده

انسانې روایاتو سپکاوي تر حد زیات شو، د وطن دنیم ځوانو هلکانو گڼت او گذار تر خپلو گورونو پورې محدود شو. خصوصاً د کندهار او سپین بولدک ترمنځ پر لویه لار باندې، په ټول افغانستان کې اختناق، سړی تېستونه، وژنه او ټول غیر انساني او اسلامي منکرات خپل اوج ته ورسیدل، نو ځکه بدولون ته زیات ضرورت لیده کیده، د طالبانو د اسلامي تحریک سره مقابله کونکې د شر او فساد قوت باندو ته غربي او ځینو گاونډي هیوادونو مادي، لوژستیکي او پریمانه نظامي کمکونه رالیږل، پدې توطیه کې جنوب غربي گاونډي هیواد او دشمال دوه گاونډي هیوادونه ډیر دخپل وه.

سربیره پردې د ملل متحد تر چتر لاندې ادارې هم د شر او فساد اداره په رسمیت پیژندل سره لدې چې بین المللی ادارې ټولې د افغان مظلوم ولس د کړاونو څخه خبرول او دا بربریت چې پر مظلوم ولس جائز گانه او د تیرې مفسدې او د بشریت ضد ادارې کړه وړه هم ښه ورته ثابت وه، خو بیایې هم د اسلامي شریعت څخه د ویرې او ډار پخاطر د نوې ادارې په رسمیت پیژندلو څخه انکار کاوه.

او دا هم د وې لره ثابته وه چې افغانستان د ملوک الطوائفي نظام څخه خلاصون وموند، او دغه رنگه د افغانستان د تجزې مخه ونيول سوه، او د افغانستان په داخل کې تر یوې اندازې پورې ډاډمن امنیت برقرار سو، او دولسي وگړو په یو ډول د هوساینې احساس کاوه، سره له ډیرو اقتصادي او مادي مشکلاتو چې ملت او اداره ورسره مخامخ وه، خو بیا هم د افغان ویاړلې اولس ارادې ټیټې نه شوې او د پوره صبر او پیاوړتیا څخه یې کار واخیست، په حکومتي ادارو کې د ادارې چارو د پرمخ بیلول لپاره د تیرو رژیمونو اکثره مفسد ټیټ رتبه مامورین موجود وه، لیکن څرنگه چې قیادت اصلاح وو، نو ادارې فساد هم څه نا څه الحمد الله کم وو، پدې وخت کې د شمالي ټلوالي د مشر معماري قتل او لږ وروسته د امریکا د غرور او تکبر د مانیو نسکوریدل ددې سبب شو چې امریکا او دهغه ملاتړي چې له پخوا څخه ئې

دگران افغانستان او اشغال لپاره لیڅې رانغښتې وې، په حرکت راغلل، که د لوستونکو په یاد وي نو امریکا څو څه موده وړاندې هم په یو او بل نامه د خوست پر (ژورې) نومې ځای خپل احضاراتی کروژ او پاتیریات میزائل وار کړي وه. او تردې وړاندې ئې د افغانستان جغرافیائی مساحت انچ انچ ځانته معلوم کړیو، نو ځکه خو پدې داخل د افغانستان کې داراضی او مخکنې د څرنگوالي پوره معلومات لاره، نو هم هغه وو چې د هوا او ځمکې له لارې پر افغانستان بې شرمانه او یو مستقل هیواد باندې د ټول انساني کرامت پر خلاف تعرض شروع کړ، خو که حقیقت ولیکونو که د امریکايي تاراک مقصد اسامه بن لادن او دهغه ملگري وای نو دهغو داوسیدلو ځای څو هر چاته معلوم او ثابت وو، نو ځکه خو پر ټول افغانستان د ځمکنې او هوا له لارې د عسکري تعرض ضرورت نه وو، خو لیکن د صلیبیانو حشر پر افغانستان باندې د ډیر مخو درلودونکې وو.

اول: د امریکا او صلیبیانو عداوت او د بښمنۍ د مسلمانانو او د الله جل جلاله د دین سره.

دوهم: چون پخپل وخت کې په ټوله دنیا کې یوازې اسلامي حکومت په افغانستان کې وو، او د دهغه د له منځ وړل دریم: د ټوله نړۍ څخه چې د مسلمانانو امید او هیله وه افغانستان ته وه دهغه ختم کول

څلورم: له سمندر څخه بیا تر اسیا میانه پورې د دوي د بیلا تکلیفه نقل او حرکت

پنځم: د افغانستان په شمول د ټولې آسیا میانه د تر ځمکې لاندې زیرمو او معدنیاتو ته لاس رسې.

شپږم: په افغانستان کې د اسلامي تحریک خپل په حقیقت کې د ټولې دنیا د اسلامي تحریکونو د خپلو په معنی سره وو.

اووم: په راتلونکې کې د روسي سیاسي، اقتصادي او عسکري تحرکاتو مخنیوي

اتم: په ټوله نړۍ کې دخپلې بدمعاشۍ، بربریت او ظلم پواسطه د جهان د ټولو رژیمونو ویروول او تر خپل ادارې لاندې راوستل.

په هیواد کې چې پر گران افغانستان د امریکایانو او صلیبیانو په ټول طاقت او قوت سره د ټولو مدرنو طیارو او جهازونو بمبار شروع شوه، همدارنگه ئې خپل ټول میزائل او لیرې ویشتونکي راکتونه له بحر هند څخه بلاوقفي پر افغانستان اورول، او د ځمکې له لارې خوییا هغه مفسدو، خرڅ شوي پاتکیانو او دشر او فساد لیوانو چې ډیر وړاندې ئې خپل ځانونه د جهنمي سازمان (C.I.A) په لومو کې راغښتي وه له څو طرفونو څخه تعرضونه شروع او افغانستان ته راننوتل او یا هم د امریکایي ترانسپورتي طیارو پواسطه د افغانستان په مختلفو غریزو سیمو کې له هوا څخه راکوز شول، د شمال له لوري چې نا افغانانو د پیاده فوځ په شکل سره د هوایي قوتونو په مرسته کوم تعرض شروع کړ، همدارنگه د سپین بولدک له لارې او د ایران څخه د نیمروز او اسلام قلعه له لارې کوم شریر مفسدین چې له پخوا څخه د دې گاونډي لیکن د بنمن هیواد له لارې افغانستان ته راننوتل، او امریکا او صلیبانو په خپل ټول هوایي قوتو سره د افغانستان په داخل کې دخپل نظرو پر ټوله هغه ځایونه چې د مقاومت خطر وه د دوی ته موجود وه په ډیر بې رحمانه ډول سره بمباري کوله او له منځه وړل، په حقیقت کې دا هغه سترناورین وو چې حتی د اریانا په نامه د ملکې هوایي شرکت هغه پاتې شوني څو باله طیاري هم پدې ناتار کې له منځه ولاړې او په هیرو تبدیل شوي، لدې وحشیانه او غیر انساني بمبار څخه د عامه ملکیت نظامي او ملکې ټولې ودانې خرابې او له گټې اخیستو څخه ووتې، او انساني غمیزه خو لدې نه هم بتره وه، متعارضو اشغالگرو ته خو د عامو او خاصو افغانانو له منځه وړل خو ضروري او فرض گڼل کیده، حتی چې د جهان ټول اوسیدونکي او میډیا خو پر دې بې باکانه او له شرم څخه ډک عمل چې په هیڅ انساني او شرعي موازینو کې د هغه جنایت ساری هم ندې لیدل شوی، چې د اشغالگرو هوایي ځواکونو څخه دا غوښتنه کیده چې نور هم بمونه درانه، زیات او خطرناک کړی، ددې شومو او بدبختو منافقو څیرو خو دا گمان کاوه چې جنت هم

د اشغالگرو سره په ملګرتیا کې ژمونو نصیبه کیږي، حال دا چې دا ملګري د ابلیس، د جال او د الله جل جلاله د وعدې مطابق ابدې دوزخ او د دنیا او آخرت رسوائې ده او بس، دا شریر دخپل ابتدا څخه مزدور، ایجنټ او پریيگانه وو خرڅ سوی اشخاص وه، لکه مخکې د هجرت او جهاد تر نامه لاندې لیدري او مقاومت سرپرستي.

د فارسي متل دي چې وائي (عاقبت گرگ زاده گرگ شود گرچې با آدمي بزرگ شود) دشر او فساد نیتونه د شروع څخه نامناسب او پر پردې پرستي بڼا وه، او په حقیقت کې د افغان ولس سره د هغوي د بنمنې له هیڅ چا څخه پته نه ده لکه قومي، ژبنې، تنظیمي، سمتي، تعصبونه ته لمن وهل او د افغان ولس اوسني درېدري هم د دوی د عمل محصول ده، او په استخباراتي لحاظ سره خوا اشغالگرو په پراخ مټ سره د والرو تقسیم په ټول افغانستان کې دخپلو جاسو سانو پواسطه تقسیمول او د تبلیغاتو له اړخه خو ئې د اشغالگرو له قوت څخه نه ماتیدونکي او کامیاب تصورات دخلکو په ذهنو کې پیچکاري کول، نتیجه دا سوه چې د مقاومت د قوتونو یو له بل سره ارتباط قطع سول، او د لوژستیکي، محاربوي، او صحې امکاناتو نشته والې ددې سبب شو چې د مقاومت هر گروپ په خپله ساحه کې تقریباً د محاصري په حالت کې راشي او هر گروپ دخپل ژوند د باقی پاتې کیدو په باره کې پخپله تصمیم ونیسي او لاره پیدا کړي، نو هغه وه چې په شمال کې د مقاومت ډیر ځاني او منطقوي گروپونو د مقاومت څخه لاس واخیست او تیت او پرک سول، ځینې هغه گروپونه چې د افغانستان د جنوب او جنوب غرب څخه په شمال کې ځای پر ځای وه د هغه منطقي دعاداتو او دغه رنګه د مخکې د وضعیت سره به نابلدی سره د ډیرو زیاتو مشکلاتو سره مخامخ شول، او یو طرف ته د د بنمن د هوایي او مخکنې تعرضونه سره مخامخ او بل طرف ته د هر ډول مشکلاتو سره مخامخ او د زیاتو ځاني تلفاتو سره له منځه دتلو په حالت کې وه، لویه برخه ئې د د بنمن د غداري په واسطه د څو شرطونو په منلو سره تسلیم شول او په تأسف

سره زیاته برخه ئې په قلعه جنگې کې له منځه ولاړه، دا دهغو بدبختو غداري او منافقت وو چې د افغانستان په ټول تاریخ کې دهغوی د ټول ولس سره جفاء، بربریت او تجاوز وهرچاته معلوم دی، چې دا ناولې ډله هر څوک د گلیم جم په نامه پیژني او د انسانانو په وژلو او زورولو کې دچور او چپاول په لحاظ خو تر هر چا وړاندې ده.

په داخل د افغانستان کې تقریباً مقاومت ختم شوی وو، او څه موده وړاندې حامد کرزی دارزگان په ولایت کې دخپلو امریکائي ملگرو سره یوځای د ډیرو ډالرو په شتون ځای ونیوه او بل طرف د عبدالحق درسیدولو دسیسه وکابل ته ناکامه سوه او هغه له منځه ولاړه، بل طرف ته د جرمني په بن کې د امریکا پلوه افرادو جرگه چې له وړاندې هر څه تثبیت او معلوم وه خپله پریکړه د موقت حکومت په راتلو سره وجهانیانو ته اعلان او حامد کرزی ئې د موقتې ادارې مسؤل وټاکه، او د ملک ټول مهم ادارې تشکیلات د امریکا پلوه افرادو ترمنځ وویشل شوه، دا ټول هغه مفسد، قطاع الطریقه ډله چې د کابل په شمول د ټول افغانستان وړاندونکي او جنایت کاران راغونډ کړل، ددی چارواکو د قدرت څخه گټه اخیستل په لاندې ډول سره وه،

۱- د کابل د شیرپور دملی مخکو څخه بیا د کابل د ښار پر شاوخوا لکه د بگرامیو، بت خاک، ده سبز، ده یحی، دچمتلی، دښت بیا تر کاریز میر پورې په پغمان کې بیا تر کمپنې پورې او د ارغندی په شمول د قلعه دښمن بیا تر چوک ارغندی پورې ټولې د چارواکو او زورواکو له خوا قبضه شوي بیا پر عوامو هم ددې زورواکو له خوا د نمر و په ډول خرڅې شوی، او پیسې ئې شخصي جیبونو ته ولویدی، چې دا پروسه اوس هم د پغمان د کشکک مخامخ د قلعه وزیر وړاندې حتی د غرو د لمنی او منځ نمری دی چې دیو زروواکې له خوا د (۷۰۰۰) ډالرو په مقابل کې خرڅیږي، او بیا په ټولو ولایتونو کې د ولایتي زورواکو لخوا دملی شتمنی مخکې او ډاگونه قبضه شول او بیا پر عوامو خرڅې شوې، او هم دا عمل په ولسوالیو کې تطبیق سو.

۲- هغه بې حسابو ډالر چې داشغالگرو پواسطه چارواکو لره دمالی او ادارې جوړښت لپاره په واک کې ورکړل شول.

۳- داشغالگرو د لوژستیکي سامانونو او تیلو د انتقال لپاره د ترانسپورت ټیکه داران هم دا دشر او فساد گوداګی له هرچانه وړاندې داشغالگرو سره د ټیکه داری ملګري شول، مخصوصاً هغه لاری والاو ته د اولیت حق ورکول کیده چې د افغانستان تر ټولو ځانتو او وطن پلویونکي دوو مشهورو خپرو عسکونه ئې دخپلو موټرو دمخ پر هینداره لگولي وه.

۴- د لویو لارو دساتنو په نامه هغه بې بندوباره ولگرد نشه یان، غله او داره ماران هم ددې چارواکو لخوا راټول او منظم چې دا لایزات د عامه ترانسپورت په مخ کې لوی خنډ او داذیت سبب وګرځیدل.

۵- دبې کیفیته دواوو او دارود درملو واردونکي هم په مستقیم او یا غیر مستقیم ډول سره هم دا د قدرت وړې چارواکې شول.

۶- دکانو او معدنیاتو په خپل سر کیندنې هم ددی مفسیدو چارواکو په قبضه کې وې.

۷- د وزارتونو په تشکیلاتو کې د مثال په ډول یو چارواکی چې نسبت ئې پخوانی والسوالی او اوسنی یو ولایت ته دوزارت خارجه په (۴۰۰) کسيز تشکیل کی پوره (۲۰۰) نفر دده د ولسوالی مربوطه کسان ګمارل شوي وه.

۸- د شخصي سرمایه داری په نامه دملت د شتمنی هغه مړ ژواندې فابریکې چې دلاهور د اوسپنو دبتو څخه په امان کې پاتې شوی وې، دا جاري په نامه تر خپل واک لاندې راوستې، او تر نن ورځې پورې دا پروسه دوام لري.

۹- د لویو او وړو لارو د جوړولو قراردادونه خو ددی مفسیدو چارواکو اصولي حق او ددې پروسې د بشپړولو لپاره چې انجنیري او ساختماني څومره خیانتونه وشول منشی علی احمد ئې هم محاسبه نشي کولای، د مثال په ډول دیو سرک تر ګلیدری او رول وروسته چې دا درنده ماشینری د سرک په جوړولو کې مهم رول لري په ډیر کمه اندازه او کم

وزن او بيا چې ديو سرک د جوړولو او پخولو لپاره بايد (۱۵) يا (۲۰) سانتي متره قير ريزي وي نو هغه ئي نيم په نيم کم قير

۱۳- د ملی فوځ، سرحدونو پولیس، (ژاندارم) پولیس، د نظم عامه پولیس، ځای پولیس یا اربکیان، دخاد یا امنیت ملی پولیس او مامورین خوپه فساد او اخلاقي مشکلاتو کې له پنبو څخه تر سره پورې غرق دی.

۱۴- رسنې او ابلاغ عامه لکه راه یوگانې، تلویزونونه د استیشنو انډول او اندازه په داخل دافغانستان کې بالخصوص کابل کې د نیماني جهان د ابلاغ عامه سره برابردی، او

ددې مظلوم ولس دگمرا کولو اودغه رنگه د فحشاء ته د ځواني طبقې دهڅولو لپاره شپه او ورځ لگیا دی.

۱۵- داشغالگرو نشرات خو فقط د بنځو د حقونو په باره کې تر هغې اندازه پورې بې شرمانه دي چې د ډیموکراسي تر چتر لاندې د بنځو د حقوقو په نامه چې خومره تبلیغات کوی داسې معنی لری چې دافغانستان په تاریخ کې د بنځو سره د مینځی او برده په ډول سره گزاره شوي ده، اونن ئي دوي د ډیموکراسي ځنگله ته چې هلته فقط ځیرونکي لیوان موجود دي ننباسی.

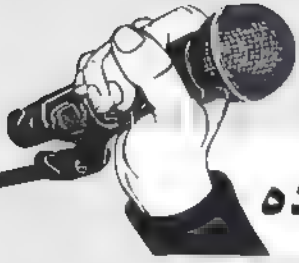
۱۶- د چارواکوناروا سلوک خصوصاً دشهوت راني په باره کې حتی ددوه کلنۍ نجونو څخه بیا تر معمر و بنځو پورې خود هغوي عفت پخپل حال پاتې نه شو، چې دا عمل د جهان په تاریخ کې تر ټولو شرمونکې او له کرکې ډک دي. نور بیا...

په کمه اندازه اچولی چې نن ئي موږ د ژر خرابیدلو شاید یو. ۱۰- داوبو او کانالیزسیون او دغه رنگه د کلیو د پراختیا تر نامه لاندې غټې او وړې پروژې د چارواکو د خپلوانو تر قبضې لاندې دی.

۱۱- دگمرکاتو حالت تر هغه اندازه لږ رشوت او فساد سره لاس او گریوان دي چې د تنگهار د والی دا اعلان چې په یوه میاشت کې د تورخم دگمرک ټول محصول دده په وینا (۱۵۰) ملیونه افغانی سوی، لکن فقط (۷) ملیون افغانی دبانکی حساب له لاری تر محاسبی او کنترول وروسته بانک ته تحویل شوي دي، پاتې (۱۴۳) ملیونه افغانی د تورخم او جلال آباد ترمنځ لکه د ملی فوځ عسکر تېستیدلی دی او ورکې دي. دغه رنگه د ټول مالی وزارت دگمرکاتو او دعوايدود ادارو حال ته اټکل کړه چې څنگه به وي،

۱۲- په هیواد کې د چارواکو د ادارې د بنسټوالیو عوايدو خو بالکل ورک او د ادارو مصارف او د مامورینو تنخواگاني هم کله چې امریکاني دالر په بازار کې لیلام شي نو بیا په افغانی نوټونو سره ورکول کیږی.

صاحبہ با عالم و مؤلف جید و شیریں :

شیخ القرآن والحديث مولانا عبد اللطيف اخندزاده

سوال اول :

جناب «شیخ» صاحب امید است برای خوانندگان محترم مجله شرک در مورد تعارف تان اگر لطف نموده توضیح مختصر را ارائه بدارید ؟

جواب :

من عبد اللطيف ولد شيخ الحديث مولانا محمد عظيم . / ولد الشيخ محمد رسول خان . / ولد الشيخ روح الله خان . / ولد الشيخ دوران خان . / ولد الشيخ عبدالعزيز خان . / ولد الشيخ محمد شاه عالم خان . / الهوتكى الحنفى «مياشام»، ومولد من « در حدود سنه ۱۳۶۲ هـ ق مطابق به سنه ۱۳۲۰ ش در قريه هونى سفلى به يك كلو متری ولايت لوگر بوده

سوال دوم :

محترم شيخ صاحب درسهای ابتدائی و متوسطه علوم ديني رادر كجا واز كدام اساتذہ فرا گرفتيد و هكذا دوره حديث نبوى ص رادر كدام مدرسه و نزد كدام شيخ الحديث محترم كرده ايد - وهم درباره درس و تدريس تان اگر معلومات بدهيد كه چند سال اين وظيفه مقدس را انجام داده ايد ؟

جواب :

تحصيل ابتدایي بنده از الف باء و قرآنكريم و علم نظم إلى بوستان و گلستان و علم صرف و نحو إلى كافیه ابن حاجب / نزد والدین شریفین بنده رحمهم الله بوده ووالده شریفه بنده از خواجه صاحبان عباسیه بوده و او بر بعض علوم ابتدائیه مثل علم نظم و غیره معلومات داشته ، و تحصيل علوم متوسطه را إلى تمام تکمله از اساتذہ برجسته لوگر مثل مولوی صاحب فضل أحمد پادخواهی ، و مولوی صاحب لعل محمد ، إلى بدیع المیزان و مولوی صاحب داد و خیل از چاردهی کابل . و مولوی صاحب بابا از موسهی کابل . رحمهم الله . فرا فرتم . و کتب تکمله را از شرح العقائد إلى غفور و صدرات و تلویح التوضیح و علوم ریاضی را نزد دین شیوخ و اساتذہ قرار ذیل فر گرفتیم مثل شيخ الحديث

مولوی صاحب محمد دین مشهور به مولوی صاحب چرخ و شيخ الحديث مير صاحب عبدالستار بادخواه مشهور به مير صاحب مغل خيل ، و در ميدان وردگ مثل آخنده صاحب جلریز و زرميت مثل صاحب زاده صاحب سهاک زرميت ، و چار کار شمالي مثل مولوی صاحب چيکل ، رحمهم الله ، و کتب دوره خورد و کلان را از نزد والد محترم شيخ الحديث ملا محمد عظيم رحمه الله فرا گرفتیم .

« سندنا في الحديث و التفسير »

حصلت لی القراءة و السماع و الإجازة من والدي شيخ الحديث و فخر المشائخ و سراج المحدثين مولانا محمد عظيم قدس الله سره العزيز . و حصلت له القراءة و السماع و الإجازة عن شيخ الحديث المجاهد في ترويج أنوار الحديث بعد الخمود مولانا عبد الغني غفر الله له ، (يعني مولوی صاحب قعه بلند) و هو عن شيخ الأجل البحر الأجل العلامة قاضي قمر الدين الفنجابي هوشیخ مولانا نصير الدين غورغوشتوی رحمهما الله و هو عن رئيس الفقهاء و المحدثين العلامة أحمد علی السهارنفوری هو صاحب الحاشية علی الصحيح البخاری عن شيخ المشهور في الآفاق الشاه محمد إسحاق الدهلوی قدس الله سره العزيز ، و يقال أيضا والله أعلم أن مولانا عبد الغني رحمه الله قرأ و سمع عن مولانا نصير الدين غورغوشتوی رحمه الله و هو عن مولانا قمر الدين رحمه الله إلى آخره ، هذا سندنا علی الطريقین أقرب الأسانید إلى شاه محمد إسحاق بحمد الله و منه ، بخلاف أسناد سائر معاصيرنا ، و كذا حصلت لی الإجازة عن الشيخ المعروف بمجد الكبير إمام الأذکیاء و الأتقياء مولانا عبد الحق اکوروی المؤسس و مدير الجامعة الحقایقیة ، و هو عن شيخ العرب و العجم شيخ الإسلام مولانا السيد حسين المدني الديوبندی الحنفی رحمه الله و هو عن الثبث الثقة العارف بالله حضرت العلامة أبو میمون محمود حسن العثماني الديوبندی الحنفی النفسبندی قدس الله سره العزيز ، عن شمس الإسلام بالله قاسم العلوم و الحكم

ابو احمد محمد قاسم النانوتوی الحنفی النقشبندی عن امام اهل المعرفة والیقین
 ابوسعود رشید احمد الجنجوی الحنفی وهویروی کتب الحدیث والتفسیر قرائة
 واجازة عن شیخ المشائخ فی الحدیث العارف بالله الشاه عبدالغنی المجددی
 الدهلوی ثم المدنی عن الشیخ أحمد سعید المجددی الدهلوی ثم المدنی عن
 شیخ المشائخ رئیس المحدثین أحمد علی السهارنفوری رحمه الله هو عن مولانا
 محمد إسحاق عن جده ابي امه العارف بالله الشاه عبدالعزيز الدهلوی رحمه الله
 عن امام الائمة العارف بالله ولی الله الدهلوی النقشبندی وأسائیده الی أصحاب
 السنن مذکورة فی أوائل صحاح الستة. وبالجملة شیخنا شیخ الحدیث
 میر صاحب عبد الستار سمعا واجازة وشیخنا شیخ الحدیث مولوی عبد الحق
 صاحب اجازة فقط وشیخنا شیخ الحدیث والدنا ملا صاحب محمد عظیم
 سمعا وقراءة واجازة.

«واما زمان تدریس بنده»

بنده تقریبا ۲۵ ساله بودم که از تحصیل کتب فارغ شدم تقریبا ۵ سال کتاب های
 ابتدائی را در قرینه شلک لوگر تدریس کردم و بعد از آن کتب تکمله و دوره
 خورد را تدریس می کردم و بعد از آن در زمان هجرت هم کتب تکمله و دوره
 خورد را تدریس می کردیم و در زمان تحریر کتب طلبة افغانستان کتب دوره خورد
 و ریاضی را و چیزی کتب تکمله را تدریس می کردم و الحال چیزی از کتب دوره
 خرد را تدریس نمیکنم، و در ضمن تدریس خود مطالعه کتب حدیث وفقه
 و فتاوی و دیگر کتب را مثل کتب جرح و تعدیل و کتب تراجم را می کردم
 و می کنم خصوصاً بعد از هجرت و در وطن مهجر به بسیار شوق و رغبت بحمد الله
 و المنة بسیار اقسام مختلفه کتب هر علم دینی را بدست آوردیم و به توفیق الله
 مصالعه می کردیم و می کنیم،

سوال سوم

محترم شیخ صاحب یک تفرد شما اینست که همراه درس و تدریس تان
 در میدان تاریخی بسیار توجه تان بسوی تالیف و تصنیف کتابهای دینی هم
 بوده و بسیار کتابها و تالیفات را به جامعه عرضه کر دید، اگر مهربانی کنید
 درباره تالیفات تان توضیحات بدهید، ضرورت و اهمیت آنرا واضح
 سازید؟

جواب:

سابق گفته شد که همراه تدریس مطالع کتابهای دینی را می کردم
 خصوصاً بعد از هجرت، در وقتیکه تحریر کتب طلبة در افغانستان از قندهار به
 لوگر و میدان وردک رسید من قصد داشتم که درین سال دوره حدیث یعنی

دوره کلان را برای طلبه شروع کنم، و درین وقت کبراء تحریر مثل مولوی
 احسان الله و ملا محمد حسن و غیره همراه دیگر شیوخ از علماء بر مدرسه آمدند
 و تقاضا کردند که مدرسه را بنده کنید و سخن آنرا قبول و بران عمل کردم بعدا
 فکر کردم که طلبه و بسیار امامهای مساجد افغان درباره احکام میت
 بسیار محتاج و شائق بودند، درین فرصت برای شان مسائل احکام میت
 را از ابتداء حضر الی فدا یا و کفارات و قضاء نذ و و دیون و سائر متعلقات آن از کتب
 معتمده بعبارات سهله جمع کردم و آنرا اسمی «بأحكام میت» کردم، و بعده
 دیگر مسائل را که اهمیت آن بمثل احکام میت است جمع کردم و آنرا اسمی به
 «مدرک» کردم، و همچنان مسائل اوزان شرعی را بزبان فارسی جمع کردم
 و آن را اسمی به «أوزان شرعی» کردم و ایضا مسائل الحج للغير و آنرا اسمی به
 «أحكام الحج للغير» کردم و بعدا حاصل همین چهار سابق را بزبان فارسی جمع
 کردم و آنرا اسمی به «خزينة المائل» کردم، و اهمیت این ۵ رسائل برای طلبه
 و امامهای مساجد بسیار کار آمد می باشد مثل احکام تلقین و غسل و تکفین
 و قبر و دفن و وصیه و عدم وصیه حقوق الله و حقوق العباد و کفارات و فدا یا و دیون
 و خيارات و اثبات آن بآیه قرآنی و حدیث نبوی و به همین طور معرفة کیل و صاع
 و مثقال و رطل و من و مد و نصاب زکاة از نقدین مثلا، و قس علی هذا و بعدا یک
 رساله که از جمله تصنیفات میر صاحب مغل خیل بود بنابر آنکه به بسیار تداول
 آید و خطائی و اغلاط در آن عارض شده بود بنابرین بعض علماء آن
 را مورد اعتراض قرار داده بودند بنابرین آن را تصحیح و بران شرح کردم که
 کتاب شیخ المشائخ از اعتراض نجات یابد و منافع آن عام شود، و آنرا اسمی به
 «البرهان القدسیة» کردم، و طلبه هلمند بر این عرض نمودند که در هلمند
 بسیار علماء درین خویش درباره اشاره بالسبابه اختلاف دارند اگر شما دلائل
 اثبات این مسئله را جمع کنید که طلبه و علمائیکه اختلاف ندارند مطمئن
 باشند و بران عمل کنند، من آن مسائل و احادیث نبویه و آثار صحابه و اقوال سلف
 را جمع کردم و آن را اسمی به «رساله منبه» کردم و در ضمن همین جمع
 و تالیف مذکوره جمع احادیث و آثار صحابه و اقوال سلف را درباره احوال مکه
 المکرمه و احوال سائر مقامات مشرفه و احوال نسب رسول الله هراهم می کردم
 تا آنکه همه احوال نسب شریف آنحضرت و مولد آن و زندگی پنج اوسه ساله آن
 در مکه معظمه و هجرت آنحضرت بر مدینه منوره و در زمان ده سال
 عمر آنحضرت در مدینه منوره و فتوحات آن و اسلام جزیره العرب بشمول احوال
 غزوة آن و سائر احوالات بشمول احوال مکه المکرمه همراه اکثر متعلقات
 آنرا جمع کردم و از آن پنج جلد تشکیل یافت و آنرا اسمی به «تذكرة المکیة فی

سيرة النبوية» کردم و اهمیت آن اینست که در آن احوال مکه المکرمه همراي مهم ترین متعلقات آن و احوال رسول الله همراي اکثر متعلقات آن و غزوات رسول الله بمصاحبه صحابه و فتوحات آن بشمول سائر متعلقات آن مثل وفود عرب و بیعة آن و اسلام آن و بعض احوال جزیره العرب و وفات آن و بیان معجزات و برکات همراي مهم متعلقات آن و احوال صحابه بعد آن و غزوات صحابه و فتوحات آن بطرف غرب إلى حدود قسطنطية و مصر إلى حدود سائر ممالک غرب و بطرف شرق إلى هرات و بلخ و سائر ولایات خراسان و بعض مقامات ماوراء النهر بعبارات سهله معتمدة نقل شده الحمد لله و المنة.

و در میان این جمع و تالیف، مسائل فقها در باره حیض و نفاس را هم جمع می کردم و آن را مسمی به کتاب حیض کردم و بر همین منوال مسائل خراج هم زیر قلم جمع و ترتیب است و آن تا الحال ناتمام ست و به همین طور مسائل سود و ربا و آن را مسمی به رساله «منجیه» کردم، و من در ضمن مطالعات کتب حدیث و تراجم فکر می کردم که درباره رجال و علماء اکثر ممالک اسلامی مثل حرمین الشریفین و بغداد و عراق و اصفهان و مصر و یمنین و هکذا غیره تصنیفات و تالیفات شده و من در نظر داشتم که غیر از صحابه و تابعین در افغانستان باین قدر علماء و مجتهدین و اصحاب روایة و اصحاب درایة ست که مساوی به عراق و بعض سائر ولایات اسلامی میشود، و در رجال و علماء آن کدام جامعه تصنیف نشده و اگر شده باشد مثل کتاب محمد بن عقیل بلخی و ابواسحاق بن یاسین و غیره، اول آن تخصیص به یک ولایت است مثل کتاب محمد بن عقیل بلخ و کتاب ابی اسحاق بهرات تخصیص شده و هکذا بناء برین رجال افغانستان از کتب اسماء الرجال و کتب تراجم و کتب تواریخ و طبقات و سائر آن که قابل اعتماد بوده جمع کردم و آنرا مسمی به «المفاخر افغانیه» کردم و آن در ضخیم ۳ جلد، مشتمل بر ۲۸۰۰ رجال ست بالتقریب که در آن یک عده از صحابه است که برای جهاد آمدند مثل بریده بن الحصیب و ابو برزة الأسلمیت و الحکم بن عمرو و عاصم بن عمر و التمیمیتو عبد الله بن عمیر الأشجعی و علقمة بن النضر و محمد بن یفیدویه الهرویتو قریط بن ابی رثمة و قثم بن العباس و عبد الرحمن بن سمره و حبیب بن عبد الله و ابور فاعة العدوی البصریت و صلة بن اشیم العدوی و ابوقتادة العدوی و صحار بن عباس و شریح بن هانی بن یزید و ربیع بن زیاد بن الربیع الحارثیت قال البخاری فی تاریخه الكبير عن عبد الله بن بریده قال النبیه أیما رجل مات من أصحابه ببلد فهو قائدهم و نورهم يوم القيامة، ثابت ست که هر صحابی که در ملک افغان شهید و یا وفات شده باشد و آن قائد و نور افغانست بسوی جنت است انشاء الله العزیز

و ایضا بسیار تابعی را هم مشتمل ست مثل حضرت نافع مولی عبد الله بن عمرت از کابل و مکحول کابلی و امام ابی حنیفه از کابل، و غیر آن بسیار ست و ایضا بسیار آساتذه امام المحدثین محمد بن اسماعیل البخاری و آساتذه امام مسلم و آساتذه سائر صحاح ستة را هم مشتمل است و ایضا سائر محدثین را مثل ابی داؤد سجستانی (و سجستان عبارت از فراه و نیمروز و بوست است) و ولد ابی داؤد و ابن حبان بستی و سائر محدثین را هم مشتمل است و ایضا یک صحابی که محمد بن یفیدویه الهروی که از هراتست هم درین کتاب بیان شده است که از کتب این حجر عسقلانی و أسد الغابة کتاب این اثیر نقل شده است که افتخار مردم افغانست الحمد لله و المنة مثلکه حضرت صهیب از روم و در حدیث از نبیها آمده «صهیب سابق الروم» ابن هشام، و سلمان از فارس و بلال از حبش و محمد بن یفیدویه از افغان «سبحان الله» و جلد ثالث این کتاب غزوات را که از زمان صحابه یعنی سنه ۲۳، إلى زمان اولاد تیمور یعنی إلى سنه ۸۴۰، میباشد محتوی ست، که فتوحات آن از بادغیس و هرات و نیمروز و الی لاهور کشمیر و ترکستان چین یعنی کاشغر الی تمام ماوراء نهر و سرحدات ترک و نسا بور و تبدل خلافة بنی امیه إلى عباسیه باکمل طریق بیان شد است.

و ایضا یک کتاب دیگر هم از احادیث صحیحه و حسنة ترتیب شده و حدیثکه ضعیف باشد ضعف آن بیان شده، و آنرا مسمی به «المنتخب» کردم و این کتاب مشتمل است بر احادیث فضائل اخلاص در ایمان و تزکیة نفس و فضائل و ضو و اذان و نماز الی آخر عبادات بدنیة و مالیة و ایضا مشتمل است بر احادیث متعلقة منهیات در آن عبادات، و ایضا الحال یک کتاب دیگر هم زیر قلم ست از ایزد متعال امید وارم که آن بطریقه اکمل تمام شود.

این بود اهمیت کتب مصنفه بنده اما این اهمیت بطور خصوصیه مسائل هر کدام بود و اما اهمیت که آن بطور عموم خویش زیر قانون شرع داخل شود، و آن این ست که برای شما معلومست که در غزوة یمامة صحابه کرام بناء برین که بسیار حفاظ قرآن کریم شهید شدند ترسیدند که قرآن عظیم الشان از بین امة مسلمة ضائع نشود بعد از اجماع صحابه قرآن کریم را از سینه های حفاظ جمع و نوشته کردند که به این وسیله قرآن شریف الی يوم القيامة محفوظ گردد.

عن علي بن أبي طالب عليه السلام أنه قال: أعظم الناس أجرا في المصاحف أبو بكر، إن أبابكر كان أول من جمع القرآن بين اللوحين. هذا إسناد صحيح، و برین منوال کتب احادیث و تفاسیر و کتب احکام بسبب کتابة و تالیفات بر لسانهای مختلف

و برتر تېبها و تبویبهای متنوعه این مقدس دین در هر طرف دنیا و به هر ملک و به هر قوم و به هر دیار و به هر خاندان و به هر شخصیتها مردانه و زنانه رسید و الی یوم القیامه إنشاء الله العزیز معمول و محفوظ میباید.

سوال چهارم

جناب آخذ زاده صاحب!، همراه مهارت و فهم بر علوم دینی اگر یک عالم عبور و مرور به وسایل عصری نیز داشته باشد، ادیدگاه شریعت مطهر درین رابطه چه است؟

جواب:

برای عالم و غیر عالم تعلیم و وسائل عصری مثل کمپیوتر و پرینتر و سائرن و غیر عصری مثل وسائل قدیمه مثل اسباب نجاری و دهقانی و معماری و ساعتسازی و موتور وانی غیره، اگر نیت و قصد آن حصول دنیا باشد و در آن ضرر در دین و ایمان آن و دین و ایمان جامعه نباشد، جائزست مثلاً عوام و بعض اهل علم را مینیم یک موتور و انست و یکی بایسکل و انست و قس علی هذا، و اگر قصد و نیت آن ضرر بدین باشد بعد آن مراتب دارد در بعض مرتبه کافر میشود العیاذ بالله و در بعض مراتب فاسق میشود، عامست که بدین ضرر برسد و یانه لکن معصیت آن بحسب نیت آنست، و اگر نیت آن حصول دنیا بود لکن کسب آن ضرر به دین بود آنهم غیر جائزست مثل اسباب محاروبی که اترتیار میکنند و بر کفار آن را میفروشند و امثال آن، ازین سخن فهمیده شد که جواز و عدم جواز تعلیم تخصیص بر وسائل عصری و یا غیر عصری ندارد، لکن مقاصد شرعیة تعلق بر ضرر و غیر ضرر و نیت و قصد آن دارد.

اگر تعلیم و کسب و استعمال آن در ترویج و تقویت دین و اسلام و ترویج دین مستعمل میکند و آن البته مآجور و مثاب میباشد.

"و اما تعلیم زبان غیر مسلم" اهمیت تعلیم آن از تقریر سابق معلوم میشود و در حدیث نبوی ﷺ آمده مضمونش، که رسول الله ﷺ یک صحابی را امر کرد که زبان یهود و نصاری را باندازه تعلیم کن که بر دینت ضرر نشود.

لس عادتونه موگردی له منخه وړي

داکتران د گردو ناروغۍ ته د (غلی، ناروغۍ) نوم ورکوي لاندې لس عادتونه مو گردې له منخه وړي:

۱- پوره اوږه نه خښل:

د گردو مهمه دنده د وینې تصفیه، له زهري موادو څخه د بدن د غوړول، که چېرې د ورځې په اوږدو کې پوره اوږه نه خښو، د دې شونتیا شته چې زهري مواد په گردو کې راټول او زموږ بدن له ستونزو سره مخ کړي.

۲- په خوړو کې د زیاتې مالګې کارول:

زموږ بدن مالګې ته اړتیا لري چې په ښه بڼه خپلې دندې ترسره کړي، خو ځینې خلک په خوړو کې ډېره مالګه کاروي چې د فشار د لوړیدو لامل ګرځي او پر گردو فشار ډیروي، د تجربې له مخې د مالګې دغوړه کارونې لپاره باید هر انسان د ورځې له ۵ ګرامو څخه ډېره مالګه ونه کاروي.

۳- د طبیعي کارونو ژر نه ترسره کول:

ډیر خلک چې کله تشناب / حمام ته اړتیا پیدا کړي سدلاسه دا کار نه کوي دوی یا بوخت وي یا له عامه تشنابونو څخه ځان ساتي دا ډول یو عادت د میتازو / بولو فشار ډیروي چې په پای کې ګردې اغیزمنوي، د گردو د تیږو او میتازو د بهیدو لامل ګرځي، که غواړئ چې سالمې ګردې ولرئ باید دا اړتیا پر مهال سدلاسه تشناب ته ولاړ شئ.

۴- د خوړو موادو زیاته کارونه:

علمي څیړنې په ګوته کوي کوم وګړي / کسان چې د ورځې دوه ځل یا ډېر خواړه مواد څښي د دوی په میتازو / بولو کې پروتین راڅرګندېږي او په میتازو کې پروتین راڅرګندېدل دا مانا ورکوي چې د دې کس ګردې لکه څرنګه چې په کار ده هسې کار نه کوي.

۵- د ویتامینو کمښت:

پاک خواړه، له سبزیو، تازه میوو څخه جوړ خوړنیز پروګرام کولای شي چې د گردو روغتیا تضمین کړي، د ویتامین B۱ کمښت د دې لامل ګرځي چې په گردو کې موټیږي راپیدا او یا له کاره ولوېږي، نږدې ۸۰-۷۰ امریکایان پوره B۱ نه اخلي ځکه، خو د گردو له ناروغۍ سره لاس او ګریوان دي.

۶- د حیواني پروتین ډېر کارول:

د پروتین ډېر کارول په ځانګړې توګه سره غوښه، پر گردو فشار راوړي، د خوړو په پروګرام کې د ډېرې سرې غوښې کارول ګردې اړیاسي چې له اړتیا زیات کار وکړي، خو د وخت په تیریدو یې په لوی لاس له منخه وړو.

۷- سپوره خوب نه کول:

موږ ټولو دا خبره اوریدلې ده چې شپې له اړخه پوره او ښه خوب وکړو، پرلپسې یې خوبي د گردو د ناروغۍ سربېره د نورو هغو لامل ګرځي، د شپې له اړخه ګردې د هغو پرځو د بیارغونې عملیه پیلوي چې د ورځې پر مهال زیانمنې شوې وي، که غواړئ چې ګردې مو د شپې له اړخه ځان راټول او بیرته منبجم کړي باید پوره او ښه خوب وکړئ. په دې برخه کې د هر لمانځه لپاره تازه اودس، ژر ژر اوږه خښل او تشناب ته تګ هم یې ګټې ندي.

۸- سېر قهوه ځان روږدې کول:

د مالګې په څېر کواکین هم د وینې فشار لوړوي او پر گردو اضافه فشار راځي، د وخت په تیریدو د قهوې زیات کارول د دې لامل ګرځي چې گردو ته زیان ورسوي.

۹- د درمل ناسم کارول:

یو شمېر وګړي / خلک د ډېر کوچني دره لپاره هم درمل کاروي، که سړی یو څه هڅه وکړي کېدای شي د دره دمخنیو لپاره له نورو طبیعي لارو چارو هم ګټه پورته کړي، د مسکن درملو زیاته کارونه د دې لامل ګرځي چې ګردې او ځیکر له کاره وغورځوي.

۱۰- د الکولو ډېره کارونه:

په ریښتیني مانا الکول قانوني زهر دي چې پر ګردو او ځیکر مرګوني فشار پریښاسي، د ښې روغتیا او د گردو له ستونزو څخه د ژغورنې په موخه باید تازه خواړه وخورل شي، که تر خپل وسه هڅه وکړو او پورتنی لس عادتونه له منخه یوسو او ګردې مو ډېر لېسې فشار لاتدي نه وي نو بدن مو کولای شي چې خپله دنده په ښه توګه ترسره کړي.

د یوه درویش د آخرت سفر

ژباړن قاري محمد

لیکونکی: حامد شیر

جنازه کې د انسانانو د بحر موجودیت په حقیقت کې د الله تعالی د مخلوق له لوري د میډیا له خواک څخه د انکار اعلان وو؛ اصلي ځواک له هغو خلکو سره نډه چې په میډیا ښکاري، اصلي ځواک له هغو خلکو سره ده چې د ځواک له ترلاسه کولو څخه بې پروا دي خو د خلکو په زړونو واکمني کوي، د داسې یوه عظیم انسان نوم مولانا ډاکټر شیرعلي شاه وو چې د ۲۰۱۵ میلادي کال د اکتوبر د میاشتې په ۲۹ نیټه یې د جمعې له لمانځه وروسته له نړۍ څخه کډه وکړه؛ ډاکټر صاحب ټول ژوند د علم رڼا خوره کړې او د هغه جنازې هم دغه رڼا خوروله، هغه ټول ژوند د یوه عام انسان په توګه تیر کړه خو په جنازه کې یې څرګنده شوه چې هغه د خپل وخت ډیر لوی واکمن وو چې په لکونو او میلیونونو زړونو باندې یې واکمني کوله، خلکو له خپل دغه واکمن سره ډیره بې پرې مینه کوله، د مولانا ډاکټر شیرعلي شاه صاحب په جنازه کې هیڅ یوه خصوصي کس ګډون نه و وکړی، هیڅ یو وزیر یا مشاور تر ستر ګونه شو خو عام خلک له لرې لرې څخه راغلي وو، د کراچۍ او کوټې سربیره د افغانستان له لرو پر تو سیمو نه لوی شمیر خلک په جنازه کې د ګډون لپاره د اکتوبر د ۳۰ ورځې ۱۱ بجې اکوړه خټک ته را رسیدلي وو، ډیری خلک د مرحوم د بښنې سره سره د خپل ځان د بښلو په نیت راغلي وو، د خلکو ګمان وو چې مولانا ډاکټر شیرعلي شاه صاحب یواځې یو دیني عالم نه بلکه ولي الله وو او د ولي الله په جنازه کې د ګډون له امله به د دوی ګناوې وېشلی شي.

مشر صحافي ښاغلی رحیم الله یوسف زی په دې جنازه کې د ګډون لپاره له پېښور راوتلی وو چې ګوري په جې ټي روډ د خلکو او د موټرو ډیر لوی بیر وبار ده، په ډیره سختۍ سره چې اکوړه خټک ته نژدې شو

دایوه نه هیریدونکې جنازه وه دایوه داسې عالم جنازه وه چاپې له خپلې مړینې څخه وروسته هم د خپلې جنازې په مټ زماغونډې نیمګړې انسان په پوهه کې ډیر نښت راوست، په دې جنازه کې د ګډون له امله ماته د ریښتیني واکمنۍ د یوه څرک لیدو موقع په لاس راغله، ماته څرګنده شوه چې اصلي واکمن هغه څوک نه وي چې د قدرت په ګډیوناست وي او احکام صادروي، ریښتیني واکمن هغه وي چې د خلکو په زړونو واکمني کوي او ما د همداسې یوه بې بیلګې انسان په جنازه کې د ګډون نیک بختي ترلاسه کړه چې د اقتدار له ګډیو او مقامونو لرې وو خو هغه د خلکو په زړونو واکمني کوله، زما ګناګارو ستر ګو د مختلفو سیاسي رهبرانو په جنازو کې د انسانانو لوی لوی هجومونه لیدلي خو مونږ او تاسو به د یوه داسې درویش په جنازه کې دومره انسانان نه وي لیدلي چې د مرګ خبر یې نه د کوم تلویزوني چینل د خپرونو بیړنۍ خبر شو او نه هم د کومې مشهورې غټې ورزپانې د اول مخ ښکلا شو؛ ماته هم دا خبر د یوه ملګري د تیلیفوني لیک له لارې راوړ سیده، سبا د ورځې چې د جنازې ځای ته ورنږدې شوم نو په خپلو سترګو مې باور نه کیده، هغه د انسانانو یو بحر وو چې د ژړا او انګولا پر ځای د غم او اندېښنې یو انځور ور نه جوړ شوی وو، د انسانانو د بحر په لیدو سره مې باور شو چې د میډیا د ځواک دعوی له غولولو پرته بل هیڅ شی نده، له زور ورو خلکو څخه ویرېدلې میډیا د عمران خان او ربحام خان د طلاق له موضوع څخه رنگینه میوه جوړه او څر څوله یې او په بلدیاتي انتخاباتو کې یې په شویو وژنو او چور مړۍ څیرونکې سورې وهلې، دغې میډیا د خپلې زمانې د یوه جید دیني عالم، یوه قلندر او د قوم د یوه محسن د مرګ خبر ته د څو سانیتو لپاره هم ارزښت ور نه کړه او نه یې د جنازې وخت وښوده، خو په

نو د مولانا ډاکټر شیر علي شاه صاحب لپاره يې د خلکو عقیدت چې او لیده حیران شو، نوموړی وايي د جنازې په لور روان یوه کس نه مې وپوښتل چې له کوم ځای نه راغلی یې؟ هغه او ویل چې له افغانستان نه راغلی يم، ورنه ومې پوښتل آیا ته د ډاکټر صاحب شاګر د یې؟ هغه جواب په نه سره راکه، ورنه ومې پوښتل آیا په خپل ژوند کې دې کوم ځل لیده کاته ورسره شوي؟ د هغه جواب بیا نه وو، پوښتنه مې ورنه وکړه ته له دومره لرې نه ولې راغلی یې؟ هغه افغاني جواب راکه: ډاکټر صاحب یو ولي الله وو د هغه په جنازه کې په ګډون سره ثواب تر لاسه کول غواړم، رحیم الله یوسف زی وايي چې ما په خپل ژوند کې ډیرې لویې لویې جنازې لیدلي خو د مولانا ډاکټر شیر علي شاه صاحب جنازه له ټولو لویه وه.

مولانا سمیع الحق صاحب له دار العلوم حقانیه نه په کم واټن کې د جنازې میدان ته ځان رساوه خو دا څوسوه گزه مزل ور ته ډیر ستونزمن شوی وو هغه چې د جنازې میدان ته راوړ سیده شاوخوا یې جنازې ته په راغلو خلکو نظر وړغلاوه بې اختیاره یې وویل دا جنازه د جنرال ضیاء الحق له جنازې څخه لویه ده، د مولانا ډاکټر شیر علي شاه صاحب د جنازې د لویې په بیانولو مولانا سمیع الحق صاحب کومه دنیاوي ګټه نشي تر لاسه کولای بلکې د دې ویره ده چې ځینې خلک به خوابدي شي خو سره له دې مولانا سمیع الحق د لسګونو علماؤ په وړاندې چې څه و ویل هغه د هغه د حق وینا او له خدای ج څخه ویره وه، دیوه اصلي واکمن د دېدې اعتراف وو.

مولانا ډاکټر شیر علي شاه صاحب د دار العلوم حقانیه اکوړه خټک شیخ الحدیث وو، هغه له مولانا عبدالحق صاحب سره یوځای په دې مدرسه کې تدریس پیل کړی وو اوله دې وروسته بیا د لوړ زده کړو لپاره د مدینې منورې پوهنتون ته لاړه، د مدینې منورې پوهنتون کې یې د حسن بصري رح په تفسیري روایاتو کې د کتورا (تخصص) وکه، دا د کتورا د هغه لپاره ستونزمنه نه وه ځکه چې هغه په پښتو او اردو سربیره په عربي، فارسي او انګلیسي ژبو هم پوهیده لیکن هغه په دې د کتورا له اړتیا زیات کلونه تیر کړل د دې لامل یوازې دا وو چې هغه د مدینې منورې په مینه کې بوخت وو او په مدینه منوره کې یې د خپلې استوګنې د مودې د اوږدولو په موخه څو څو ځله قصدا ځان په امتحان کې ناکامه کاوه.

له مدینې منورې نه بیرته له راتګ سره سم یې د کراچۍ او میران شاه په مدرسو کې له څه مودې تدریس وروسته بیرته دار العلوم حقانیه اکوړه خټک ته راغی او تر مرګه بیا له دغې ادارې سره پیلې پاتې شو د هغه تر ټولو لوی ښه والی دا وو چې په سیرت او کردار کې یو حقیقي ښوونکی وو، د مولانا سمیع الحق له سیاست نه به لرې اوسیده خو د دار العلوم حقانیه په علمي او تدریسي سرګرمیو کې به بیا وړاندې وړاندې وو، له مړینې څوګړۍ وړاندې یې خپلې کورنۍ ته دیوه لیک سربیره مولانا سمیع الحق ته هم یو لیک لیکلی وو او د هغه د مدرسې لپاره یې نیکې هیلې څرګندې کړې وې.

له مولانا ډاکټر شیر علي شاه صاحب سره زما شخصي اړیکې ډیرې مخکینۍ وې، څو کاله وړاندې په راولاکوټ سیمه کې په یوه کشمیر کانفرنس کې له هغه سره د خبرو کولو موقع په لاس راغله نو زه د هغه د علمیت منونکی شوم هغه به د مولانا شبیر احمد عثمانی ډیر مثالونه ور کول، ډاکټر صاحب به ویل چې زه د پاکستان د آزادۍ پرمهال د ۱۷ کلونو وروسته او ما به د پاکستان په حق کې نارې وهلې، پاکستان د هغه د ایمان برخه وه او هغه به د پاکستان پر خلاف د جوړو شویو کورنیو او بهرنیو دسیسو پر وړاندې فولادي دیوال شو.

هغه صوفي هم وو او مجاهد هم وو، په ډیر و ستونزمنو حالاتو کې یې هم له رښتیا ویلو ډډه نه کوله، په آخري ورزو کې د هغه بدن ناروغه وو خو فکر یې له ځوان زلمي څخه زیات صحتمند وو؛ د ډاکټر صاحب مرګ هغه ته یو نوی ژوند ور که هغه به زموږ په یادونو کې تل ژوندی وي.

د ظلم او جبر په خلاف د اسلامي امارت هوډ من دریځ !!

(حسن خیل)

چې ښکاره مثال او جوت ثبوت یې د زابل ولایت په مربوطاتو کې د یوشمیر هغو بې بندوبارو او ظالمو باندونو په خلاف چټک او قاطع عملیات وو چې له څه مودې راهیسې یې د عام افغان ولس په خلاف پرته له کوم شرعي موجب او وجوهاتو څخه ظالمانه اوله وحشت څخه ډک چلند ترسره کاوه او ټول دیني، اخلاقي او انساني ارزښتونه یې تر پېښو لاندې کړي وو.

په زابل کې د ظلم او جبر په خلاف د اسلامي امارت ورستي اقدام ثابت کړه چې اسلامي امارت د نړیوال طاغوت او هم پې د ګوډاګیانو سره په مقابله سره بېره، هېڅکله هغو خودغرضو او خودخواهو عناصرو ته اجازه نه ورکوي چې د جهاد له پاک نامه څخه بده استفاده کوي، په خپلو ناولو اعمالو سره د مجاهدونو بدنامي او د افغان ولس په مقابل کې له جبر اوزیاتي څخه کار اخلي.

د زابل ورستیو تصفیوي عملیاتو په ډاګه کړه چې اسلامي امارت خواخوږی قیادت له افغان مظلوم ولس سره څومره محبت او الفت لري، له یوې خوا د اشغال او بهرني تیري په مقابل مقدسه مبارزه سرته رسوي او د ولس له ابرو، عزت او نوامیسو دفاع کوي، له بل لوري دخپل صف تصفي او انسجام ته د عمل په میدان کې څومره محیر او متوجه دی، ترڅو هغه عناصر چې د جهاد تر عنوان لاندې بد عزایم او د ولس په ضده کرکي او نفرت نه ډک چلند لري، هڅي یې په نطفه کې شنې او خنثی وگرځوي.

لکه لمر ښکاره او روښانه ده چې د مرحوم عالیقدر امیر المومنین (ملا محمد عمر مجاهد) رحمه الله تر دلسوزانه قیادت لاندې د طالبانو اسلامي خوځښت او بیا اسلامي امارت هغه مهال طلوع او خپلې نجات ښونکي وزرې په ګران هیواد افغانستان وغورولې، چې هلته نه د چاسر محفوظ و او نه مال، هر زورواکي پخپله سیمه کې دخپلې خوښې سلطه او واکمني درلوده، قانون او مقررات د هغو خپل مزاج او ځاني پریکړې وي. هیواد د عملي تجزیې په لوړ روان و، خارجیانو او ګاونډیانو د مصلطو ظالمانو یا حمایت کوله او یایې هم ننداره، په هغو سختو او مایوسو شرایطو کې د دیني مدارسو یا احساسه شاخلمیانو د یوشمیر مخلصو جهادي قومندانانو په ملګرتیا ځکه افغانستان ته نجات ورکړ او یو مثالي عدل او انصاف یې قایم کړ چې نعره او هدف یې د ظالمانو او جابرانو له چنگال څخه د مظلوم ولس خلاصون او هر جابر او ظالم ته مناسبه سزا ورکول وو.

افغان متدین ولس چې کله د طالبانو قول له عمل سره برابر ولید او د اسلامي شریعت وړانګې یې خپرې ولیدې، نو په سر او مال یې له هغو نه دفاع او حمایت وکړه، همدغه ولسي طاقت او حمایت وو، چې د فساد او پاتېک سالاری جرړي یې په ډیر کم وخت کې وچې او نابودي کړي او د وحشت او بربریت قانون ته یې د پای ټکی کیښوده.

هغو چې له ظلم او نارواوو لاس واخیست او له خپلو ناسمو کړنو څخه الله پاک ته تائب شول، اسلامي امارت ورته د محبت، غوږې او شفقت غېږه پرانیسته او هغو چې خپلو ناولو کړنو او د ولس په خلاف ظالمانه اعمالو ته دوام ورکاوه، اسلامي امارت هغو ترورستیو ځالو او سوږو پورې تعقیب کړل او د افغانستان ۹۵ فیصده ځمکه یې د دوی له شر او فساد څخه وژغورله.

کله چې د امریکا په مشرۍ نړیوال استعمار په افغانستان یرغل او هجوم راوړ، مومن او وفادار ولس د طاغوت هر ډول جبر او ستم ته سینه سپر او ډال کړي، خو اسلامي امارت یې یواځې او تنها پرې نښود، بلکې اوږه پراوږه ورسره ودرید، تردې چې خپل سرونه او مالونه یې ورته قربان او نذرانه کړل.

د افغان ولس د دومره مینې او محبت علت او دلیل داته وو چې د اسلامي امارت په ملاتړ او حمایت کې دوی مادي، سیاسي او دنیوي، ګټې او امتیازات لیدل، بلکې خاصه وجه او علت یې دا وه اودې چې ولس د اسلامي امارت په قیادت او لښکر کې عدل او انصاف لیده او ویني یې او د حقیقت ورته لکه لمر روښانه وو چې دغه قیادت په اسلامي او ملي ارزښتونو هېڅکله سودا بزي او نامشروع معامله نکوي.

اسلامي امارت هم په ډیرو سختو او ضیقو شرایطو چې کله د ولس په خلاف د ظلم او بربریت څرک حس کړی او لاس یې پرې بر شوی ځان یې هلته رسولی، خپل ټول امکانات یې په کار اچولی ترڅو خپل ولس ته نجات ورکړي او د ظالمانو له پنجو یې وژغوري.

حضرت محمد

با اسیران چگونه بود؟

نویسنده: دکتر رابع الحنفی السرجانی

مترجم: محمد حنیف حسین زایی

محمد بزرگ، جهان را به عدالت، آزادی، تسامح و فضیلتی که از دست داده بود، بازگرداند.

پس از آن که صلیبی ها وارد شهر قدس شدند و کشتار شهر را به دست آوردند، متوجه شدند که تعدادی از اهالی شهر در اثر ترس از صلیبیان خود را به داخل مسجد قبه الهفرا پنهان کرده اند. آن گاه صلیبی ها به داخل مسجد هجوم برده و همگی آنان، اعم از زنان و پیر مردان و کودکان را قتل عام کردند و مسجد تا زمانه خون پر بود. [۱]

این گونه بود وضعیت صلیبیان! اما وضعیت اسلام به گونه ای دیگر است! اسلام، دینی واقعی است که با رویدادها و حوادث برخورد دارد و در روند تشریعی خود با غیاک پردازی یا الگوهای غیر قابل تحقق از بین نمی رود. بنا بر این، طبیعی است با قضیه ی اسیران به منزله ی یک واقعه نرندگی برخورد نماید نه این که از آن تباهل

نماید یا برایش راه عملی عاطفی و بدون واقعی طبع نماید. از این رو، مسلمانان در برخی مواضع، خط و مشی مشهور می نمایند تا در برابر اسیران آن را اتخاذ نمایند و نزدیکترین اوضاع در ذهن این است که دشمن مردانی از مسلمانان را اسیر کرده است و باید به مانند آنان مقابله شود. اما رسول خدا (ص) در چنین شرایطی چگونه با اسیران برخورد نموده است؟

اصل و قاعده ی عمومی ای که رسول خدا (ص) آن را در نخستین غزوه ای که مسلمانان آزادی را اسیر کردند، وضع نموده و تأکید دارد که: «با اسیران به خوبی رفتار کنید» [۲].

اما مهم این است که این معامله ی نیکویی که رسول خدا (ص) در مورد اسیران به آن دستور داده است، فقط قوانین مذهبی نبودند که در واقعیت نرندگی، عملی و اجرا نگرند؛ بلکه این قوانین در مجموعه ای از جلوه های نرندگی، شکل عملی به خود گرفته که

بیانگر دل هایی است که معلول رحمت و رأفت اند و اثر احساساتی پرده بر می دارند که سرشار از عشق و عاطفه اند و اینکه به خواست الله در مورد این مظاهر و جلوه های رحمت و شفقت نسبت به اسیران با تفهیل بحث می شود.

مطلب اول: غذای اسیران

خداوند متعال می فرماید: (وَيُطْعَمُونَ الْطَّعَامَ عَلَى مَنِّ مَلَائِكَةٍ وَنَبِيًّا وَأَسِيرًا) [۴]: «و غوره ای دادند به یتیم و اسیر، به خاطر دوست داشت خدا».

در این آیه، خداوند متعال بندگان مؤمن را به غورشرناری و احسان در برابر اسیران و غذا دادن به آنان تشویق و ترغیب می کند و با این کار، آنان را به نعمت های آخرت وعده می دهد.

ابن عباس (رض) می گوید: رسول خدا (ص) در روز غزوه ی بدر به اصحابش دستور داد تا اسیران را مورد اکرام و نوازش قرار دهند و همراه آنان را بر غذا

خورشید آن خود مقدم می کردند. سعید بن جبیر، عطا، حسن و قتاده نیز این گونه گفته اند. [۵]

ابن جریر [۶] در ارتباط با این آیه می گوید: در زمان رسول خدا (ص) همه ی اسیران مشرک بودند؛ ابو عبید می گوید: من می بینم که خداوند ستوده است کسی را که با اسیر مشرک به نیکی برخورد کند. [۷]

هرگز صحابه باقی مانده ی غذای خود را به اسیران نمی دادند؛ بلکه بنا بر توصیه ی رسول الله (ص) غذای پسن مانده و بهتر آن را جمع می کردند و خودشان آن را می خوردند. ابو عزیز، برادر مصعب بن عمیر (رض) از آنچه برایش پیش آمده بود، می گوید: من در میان گروهی از آنها بودم آنگاه که مرا از بدر آوردند. لذا هرگاه آنان ناهار یا شام می آوردند، بنا بر توصیه ی رسول خدا (ص) که نسبت به ما کرده بود، ابتدا آن را به من تقدیم می کردند و خودشان خرمای می خوردند و هرگاه به دست کسی نکه تانی می افتاد، آن را به من تقدیم می کردم و من شرم می کردم و آن را رد می کردم و او نیز دوباره آن را به سوی من برمی گرداند و آن را دست نمی زد!

ابن هشام می گوید: ابن ابوعزیز پس از نهر بن حارث پرچمدار لشکر مشرکان بود. [۸] یعنی وی فردی عادی نبود؛ بلکه یکی از سرسختترین دشمنان مسلمانان بود، زیرا جز افراد دلیر و بی باک و سران قوم، کسی نمی تواند پرچم

را حمل کند، این بار هم در قاعده ی وضع شده ی نبوی در تعامل با اسیران تغییری روی نداد و تحت هیچ شرایطی نباید از این اصول تخطی شود.

مطلب دوم: پوشاک اسیران مسلمانان تنها به این اکتفا نکردند که فقط به اسیران غذا بدهند، بلکه به آنان لباس و پوشاک نیز تقدیم می کردند و این امر در احادیث صریح وارد شده است. چنان که امام بخاری بابی به نام «باب الکسوة للاسارى» نام گذاری نموده است و در آن از جابر بن عبد الله (رض) روایت شده است: «وقتی در غزوه ی بدر اسیران را می آوردند و عباس را در حالی آوردند که لباسی نداشت، رسول خدا (ص) برایش پیراهنی جستجو کرد و پیراهن عبد الله بن ابی برایش مناسب بود، لذا رسول خدا (ص) آن را به وی پوشاند.» [۹]

و نیز روایت شده است که رسول خدا (ص) دستور داد تا اسیران هوان را لباس بپوشانند، چنانکه به فردی دستور داد تا از مکه برای اسیران لباس بفرستد. [۱۰] خبری نیست، لذا هر کسی که آزاد می شد، لباس بر تن داشت. [۱۱]

مطلب سوم: فراهم نمودن آسایشگاه مناسب برای اسیران

پس از آن که وضعیت اسیران روشن گردید، مسلمانان آنان را در دو جا نگهداری می کردند؛ یا در مسجد که محترم ترین مکان نزد مسلمانان بود، یا در خانه های صحابه.

هدف از نگهداری آنان در مسجد این بود تا اخلاق و عبادت مسلمانان را ببینند و شاید از آنان متأثر شوند و ایمان در دلهاشان نفوذ کند و دقیقاً این امر اتفاق افتاد، آن گونه که در داستان ثمامه بن اثال آمده است. [۱۲]

اما این امر که برخی را در منازل نگهداری می کردند، اکرام بزرگتری از طرف مسلمانان نسبت به اسیران بود. حسن بهری می گوید: چون اسیری را به محضر رسول خدا (ص) می آوردند، آن را به یکی از صحابه می سپردند و به او این گونه توصیه می کرد: «با او به نیکی برخورد کن.» و چون دو یا سه روز اسیر در نزد او می ماند، او را تحت تأثیر قرار می داد. [۱۳]

مطلب چهارم: آثار نرساندن به اسیران

فطرت پاک و سالم، شکنجه و آزار نرساندن به بشریت را نمی پذیرد؛ بلکه فطرت های پاک به شکنجه ی حیوانات و پرندگان نیز راضی نمی شوند. رسول خدا (ص)، صحابه ی بزرگوار را نیز به آسان این رحمت و شفقت تربیت کرده بود. جریر بن عبد الله (رض) می گوید: رسول خدا (ص) فرمود: «هر کس رحم نکند، مورد رحمت قرار نخواهد گرفت.» [۱۴]

بنابر این، صحابه نمونه ی عملی رحمت و شفقت برای همه ی بشریت اعم از مسلمان و غیر مسلمان بودند و بیشتر یادآور شدیم که رسول خدا (ص) عمل

آنان را انکار نمود، آن گاه که دو نوجوان قریشی را که در غزوه ی بدر اسیر کرده مورد ضرب و شکنجه قرار داده بودند، چنان که فرمود: «اگر سخن راست را به شما بگویند، آنان را می زنید و اگر به شما دروغ بگویند، آنان را راه می کنید. راست می گویند، به خدا سوگند که این هائز لشکر قریش هستند» [۱۵].

هر چند این دو نوجوان که مورد ضرب و شکنجه قرار گرفته بودند، از لشکر متجاوز بوده و آن لشکر را با آب دادن کماکه می کردند.

حتی شریعت اسلام از این هم پا را فراتر نهاده و تعذیب و شکنجه ی اسیر را به خاطر کسب معلومات از دشمن نیز نهی کرده است. از امام مالک پرسیدند: آیا اگر امید بود که اسیر، لشکر را به اسرار دشمن اطلاع دهد، مورد شکنجه قرار داده می شود؟ فرمود: من چنین چیزی شنیده ام [۱۶].

مطلب پنجم: نرمی و ملاطفت با اسیران

یکی از اخلاقیات اسلام این است که باید با اسیر با نرمی و ملاطفت برخورد شود تا احساس آرامش و اطمینان یابند و اخلاق رسول خدا (ص) این گونه بود که پرسش های اسیران را جواب می داد و از سؤال و پرسش های آنان خسته و ملول نمی شد؛ که این امر بیانگر سعه ی صدر و عمق رحمت و عطوفتی است که باید همه ی انسان ها از آن بهره مند شوند حتی اسرا و دشمنان.

عمران بن مهین می گوید: قبیله ی ثقیف با بنی عقیل هم پیمان بودند، آن ها دو نفر از یاران رسول الله (ص) را اسیر کردند و اصحاب پیامبر (ص) نیز یک نفر از قبیله ی بنی عقیل به اسارت بردند و همراه وی عهباء (شتر رسول خدا (ص)) را به غنیمت گرفتند. آن مرد در بند بود که رسول خدا (ص) از کنارش می گذشت. وی صدازد: ای محمد، ای محمد، رسول خدا (ص) نزدش آمد و فرمود: «چه می خواهی؟» آن مرد گفت: مرا را اسیر کرده ای؟ و مرا شترم را که از همه ی عجاج سبقت می گیرد، به غنیمت گرفته ای؟ رسول خدا (ص) فرمود: «تو را به خاطر جنایتی که هم پیمانان، قبیله ی ثقیف مرتکب شده اند، به اسارت گرفته ام.» سپس برگشت تا برود، دوباره آن مرد او را صدا زد و گفت: ای محمد، ای محمد، از آن بجایی که رسول خدا (ص) مردی مهربان و رفیق القلب بود، برگشت و فرمود: «چه می خواهی؟» گفت: من مسلمان شدم. فرمود: «اگر تو به هنگامی که در اختیار خودت بودی، این حرف را می زدی به طور کامل مستلزم می شدی.» سپس برگشت تا برود، بار دیگر آن مرد صدا زد و گفت: ای محمد، ای محمد، رسول خدا (ص) برگشت و فرمود: «چه می خواهی؟» گفت: من گرسنه و تشنه ام، به من آب و غذا بدهید. فرمود: «این نیاز توست.» یعنی به او آب و غذا بدهید.

بنابر این، این نرد و چند مرتبه برگشتن نزد مردی که او را ابد می زند، کار رهبر نصرت و فرمانده اول دولت اسلامی است که فقط او را با نامش می خوانند و این امر بیانگر اوج رحمت و شفقتی است که رسول خدا (ص) آن را در قلبش برای تمام بشریت عمل می کرد.

رسول خدا (ص) اسیری را به ابوهیثم ثبات سپرد و به او توصیه کرد که با وی خوش رفتاری کند. ابوهیثم او را به خانه اش برد و سپس به او گفت: رسول خدا (ص) در مورد توبه من به خوبی سفارش کرده است، پس توبه نام الله آزادی و روایت شده است که به او گفت: توبه نام الله آزاد هستی و از مال من نیز سهمی داری [۱۷].

مطلب ششم: احترام به احساسات و عواطف بشری

اسلام، ارزش انسانیت را بالا برده و به احساسات و عواطف بشری احترام از ارزش قابل شده است، اعم از این که آنان مسلمان باشند یا غیر مسلمان. ما کار بردهای عملی فراوانی در عبادت و سیره ی نبوی در این مورد یافته ایم و در لحظه های سخت و دشوار و به ویژه پس از جنگ ها و نبردها این امر به وضوح برایمان آشکار شده است. می بینیم که رسول خدا (ص) رهنمودهای ارزشمند و توصیه های والای انسانی را در تعامل با زنان و کودکان اسیر شده متوجه یاران اش کرده و نهی می کند از این که کودکان را از مادرش جدا کنند، ابوایوب انصاری می

گوید: من اثر رسول خدا (ص) شنیدم که فرمود: «هر کس بین مادر و کودکش جدایی بیندازد، خداوند بین او و دوستانش در روز قیامت جدایی می اندازد» [۱۸].

شاید داستان آینده پایان بخش نریایی برای ابن بعث باشد به طوری که به نریا ترین شکل اثر رحمت و مهرورزی رسول الله پرده برمی دارد. ابواسید انصاری اسیرانی را از بهرین آورده و آنان به صف کشیده شدند. آن گاه رسول خدا (ص) برخاست و به آنان نگاه کرد، نریی را در حالت گریه دید، پرسید: «چرا گریه می کنی؟» گفت: پسر من در قبیله ی بنی عس بن فروخته شده است. رسول خدا (ص) به ابواسید فرمود: «همان سوار شو و او را بیاور.» ابواسید سوار شده و به آنجا رفت و او را آورد [۱۹].

دل رسول الله (ص) برای این نری اسیر سوخته و یکی از افراد لشکرش را مأیوس گردانا به شهر دور دستی برود و فرزندش را بیاورد تا درون آن نری آرام گیرد و اشکتش برفتد!

شاید بار نری ترین سوالی که در ذهن ما پدیدار می گردد این باشد که آیا در جهان، فرمانده ای که در نبرد پیروز شده باشد، یافتی می شود که خود و لشکرش در صدد خوشبختی نریی ساده و اسیر شده باشند که کسی او را نمی شناسد؟

قطعا پاسخی که همه آن را می دانند و این است که امکان ندارد آن فرد کسی جز محمد رسول الله (ص) باشد! راست

گفته است خدایی که در حق پیامبر (ص) فرموده است: (وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ) [۱۰].

منبع: پیام آور رحمت / مؤلف: دکتر راغب الحنفی السرجانی / مترجم: محمد حنیف حسین زائی (استاد دارالعلوم حقانیه ایرانشهر) / انتشارات: مشهد، حافظ ابرو ۱۳۹۲

۱ - [ادوارد ورمسی (مستشرق آمریکایی): در تحقیقی که در مورد جهان قبل از بعثت پیامبر (ص) انجام داده بود، دایره المعارف بریتانیا.

۲ - [تکسیمون مونروند: تاریخ حرب الصلیب، ص ۱۷۲ - ۱۷۴]

۳ - [معجم الکبیر طبرانی (۹۷۷۹)، معجم الصغیر (۴۰۹)]. همیشه گفته است: اسنادش حسن است (۱۰۰۰۷).

۴ - [انسان: ۸]

۵ - [تفسیر ابن کثیر، ۴/۵۸۴]

۱ [عبد الملک بن عبد العزیز بن مرجع رومی (۱۵۰ - ۷۰ هـ) از موالی بنی امیه بوده و یکی از بزرگان علم و دانش و نخستین کسی بود که در علم حدیث کتاب نوشت. هندی، الوافی بالوفیات ۱/۲۷۵۲، الاعلام للزکلی، ۴/۱۶۰]

۲ - [شعب الایمان بیهقی، ۶/۵۲۶]

۳ - [سیره ی ابن هشام، ۲/۴۷۵]

۴ - [بخاری (۲۸۴۶) و سنن الکبری بیهقی (۱۸۵۷۰)].

۵ - [نوعی از چادرهای هجر بودند.

۱۱ - [دلائل النبوه بیهقی، ۵/۲۶۴]

۱۲ - [بخاری (۴۲۷۲)، مسلم (۱۷۶۴)، ابوداود (۲۶۷۹)، نسائی با اختصار (۷۱۲) و صحیح ابن خزیمه (۴۵۴)].

۱۳ - [الوسی: روع المعانی فی تفسیر القرآن العظیم و السبع المثانی، ۲۹/۱۵۵، ابن حدیث از مراسیل امام حسن بهری است.

۱۴ - [بخاری (۶۹۴۱)، مسلم (۲۳۱۹)، ترمذی (۱۹۲۲) و سند امام احمد (۱۹۱۸۹)].

۱۵ - [سیره ی ابن هشام ۱/۶۱۷ - ۶۱۶، الهالعی الشامی: سبل الهدی و الرشاد ۲/۲۷ و السبیلی: الروض اللطیف، ۲/۵۸]

۱۶ - [محمد بن یوسف العوف: التاج و الاکلیل، ۲/۲۵۲]

۱۷ - [شعب الایمان بیهقی (۴۶۰۶)].

۱۸ - [ترمذی (۱۵۶۶) و گفته است ابن حدیث حسن و غریب است. سند احمد (۲۵۴۶)، شعب انماوط گفته است: حسن است. مستدرک حاکم (۲۳۴۴) و گفته صحیح است. طبرانی فی معجم الکبیر (۴۰۸۰)، سنن بیهقی (۱۸۰۸۹) و صحیح الجامع (۶۴۱۲)].

۱۹ - [مستدرک حاکم (۶۱۹۲) و گفته است: اسناد این حدیث صحیح است و بخاری و مسلم آن را تخریج نکرده اند. سعید بن منصور آن را در سننش روایت کرده است (۲۶۵۴)]

۲۰ - [الأنبیاء: ۱۰۷]

ژوند او کار ناموته کتنه

پيدايښت او ابتدائي ژوند

ملا عبدالسلام د حاجي شکر اکا زوی په قوم نورزی په ۱۳۴۵ هـ ش کال کې د هلمند ولایت د نواز د ولسوالۍ د تیزني سیمې په گلینه کلي کې په یوه دینداره کورنۍ کې دنیا ته سترگې وغړولې.

نوموړي د لس کلنۍ په عمر په کلیو الو مدرسو کې دیني زده کړې پیل کړې، لومړۍ یې د نوزاد په ولسوالۍ کې څه موده زده کړې وکړې او بیا د موسی کلا ولسوالۍ ته لاړ، نوموړی لا د ژوند په لومړنیو مراحلو کې و چې په افغانستان کې کمونیستان واک ته ورسید، افغانانو جهادي پاڅون وکړ، کمونیستانو په کلیو الو سیمو بریدونه او بمبارونه پیل کړ او په دې توګه له هیواد څخه د هجرت لړۍ پیل شوه چې ملا عبدالسلام هم د هجرت د دې لړۍ یو لاروی و.

هجرت او د کمونیزم په خلاف جهاد

ملا عبدالسلام اخند په تانده ځوانۍ کې د خپلې سیمې پرېښودو ته اړ او په جهاد یې پیل وکړ په جهاد کې لومړۍ شمولیت یې د کندهار په ارغنداب ولسوالۍ کې د ملا عبد الغني په جبهه کې و، له هغه وروسته یې پاکستان ته هجرت وکړ او د څو کلونو په اوږدو کې یې د کندهار او هلمند په بیلابیلو سیمو کې جهاد ته ادامه

ورکړه، په دې مرحله کې یې د دیني علومو درسونه هم تعقیب وکړ، د کندهار او هلمند په مختلفو سیمو سربیره یې د پاکستان په کویټه، چمن، گردې ځنگل، پنج پای او ګڼو نورو سیمو کې هم درسونه وویل او د تعلم سفري تری پنځمې درجې پورې ورساوو.

په دې مرحله کې ملا عبدالسلام ډیر ځله کندهار ولایت ته د جهادي فریضې د ادا کولو لپاره تلو نوموړي د پنجوايي، ژړی، دند او ارغنداب ولسوالیو په ډیرو جنگونو کې شرکت کړی دی دغه راز یې د کندهار ښار په داخل کې هم په ځینو چریکي عملیاتو کې شرکت کړی.

په کندهار سربیره نوموړی د لنډ وخت لپاره په روزګان، فراه او غور ولایاتو کې هم جهاد کړی دا چې نوموړي د جهادي اعداد او نظامي تربیې دوره ترسره کړې وه نو په ټولو خفیه او ثقیله وسلو کې یې پوره مهارت درلود، د جهاد په وروستیو کلونو کې یې ډیر موده په هلمند کې ولایت کې جهاد ته ادامه ورکړه د سنگین په فتحه او د قلعه گز او ګر شک په جنگونو کې یې شرکت درلود، په هلمند کې نوموړي په پیل کې د مولوي عطاء محمد په جبهه کې و خو وروسته ملا محمد نسیم اخندزاده ورته ځانګړی تشکیل ورکړ.

په هلمند کې یو تاریخ حقیقت د جهاد په وروستیو کلونو کې د تنظیمي جګړو پېښید و، دغه جنگونو چې اصلي سیمه یي د هلمند شمالي ولسوالۍ وې د حزب، حرکت او جمعیت د مختلفو قومندانانو ترمنځ وو چې د طالبانو د اسلامي تحریک د قیام تر وخت پورې یې دوام وکړ او زرګونو جنگیالي او عام بې طرفه خلک په کې له منځه لاړ.

کله چې دغه تنظیمي جنگونه پیل شول ملا عبدالسلام له دغې نزاع څخه د خلاصون په خاطر په خپله سیمه د نوزاد په تیزني کې یوه دیني مدرسه تاسیس کړه، دغه مدرسه څلور کاله فعاله وه چې سلګونه کشرانو او مشرانو طالبانو په کې دیني زده کړې حاصلې کړې خو وروسته د یوه ځایي ټوپکمار قومندان لخوا د نوموړي مدرسه وربنده کړای شوه په دې وخت کې د مجاهدینو د حکومت په لومړي کا نوموړی د حج د مبارکې فریضې د اداء کولو لپاره حرمینو ته لاړ او دغه ستره فریضه یې ترسره کړه له حج څخه له راګرځیدو وروسته نوموړي تر هغه وخته یوازې د ځان او خپلو مجاهدو ملګرو د ساتلو هڅه وکړه او په کور کېناست ترڅو د طالبانو اسلامي تحریک راپورته شو.

د طالبانو په تحریک کې شمولیت

کله چې د کندهار په میوند او ژړی ولسوالیو کې د طالبانو قیام پیل شو او وروسته یې د کندهار په ډنډ ولسوالۍ کې مرکز جوړ کړ دغه مها د ملا عبدالکریم په نوم یو تن مجاهد چې د ملا عبدالسلام نږدې ملګری و د طالبانو له تحریک سره مل و، هغه ملا عبدالسلام ته خط ولیږه چې راشه او د طالبانو له دې تحریک سره ملګری شه، نوموړی د طالبانو له تحریک سره په رابطه کې شو او کله چې د طالبانو قطعات د هلمند په خوا لاړل نوموړی له خپلو ملګرو سره د هلمند مرکز ته راغی او د تحریک له نظامي قومندان ملا محمد اخند سره یې له

نږدې ولید ، له همدې ځایه یې د طالبانو له تحریک سره عملي خدمت شروع کړ.

ملا عبدالسلام د خپلو خاطراتو یو کوچنی کتاب لیکلی چې د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال ۱۳۷۸ لمريز کا کې په هرات کې چاپ شوی دی، نوموړي په دې کتاب د هلمند د نیولو په اړه لیکلي د هلمند د مرکز او ګرځک مهمې سیمې د پخوانیو قومندانانو لکه میرولي، عبدالرحمن جان او معلم یوسف په لاس کې وې دوی له پخوا څخه ډیرې جرګې لیرېل شوي وې چې له پاتګمارۍ لاس واخلي، خو دوی هیڅ هم نه منل نو ځکه دلته په دوی باندې عملیات پیل شو ، د لنډو عملیاتو په ترڅ کې د هلمند ټولې مرکزې مهمې سیمې ونیولې او ټوپکیان زیاتره ونیو شو چې ټول بیرته خوشي شول او مشران یې د شمالي سیمو غوریا د سرحدي ولسوالیو په خوا وتښتید.

د هلمند جنگونه او د هرات فتحه

د هلمند له تصفیې وروسته دوه لویې پېښې وشوې د یوسف په نوم تښتیدلي قومندان په نوزاد حمله وکړه او دا ولسوالي یې له طالبانو ونیوله چې بیا د ملا محمد اخند او ملا عبدالسلام په ګډون طالبانو ورباندې ځوابي حمله وکړه او ولسوالي یې بیرته ونیوله، له دې وروسته د هلمند تښتیدلي قومندانان د دیشو ولسوالۍ په سرحدي غرنۍ سیمه چوتو کې رایوځای شو او لوی مرکز یې جوړ کړ چې هره شیبه یې طالبان تهدید و ، د اسلامي تحریک د مشر په لارښوونه د ملا عبدالسلام او ګڼو نورو تکړه قومندانانو په شمول د چوتو په خوا تشکیل وشو چې په نتیجه کې یې په دې سیمه کې د تښتیدلیو ټوپکیانو مراکز له منځه یووړل شول او هلمند د تل لپاره ترې خلاص شو.

دغه مها ملا عبدالسلام د نوزاد ولسوالۍ د ولسوال او د ګرځک د فرقې د قومندان په حیث بیلابیل مسؤولیتونه ترسره کړ ، نوموړی به ډیر ځله د هیواد په

لويديځ کې د فراه په ولايت او د هلمند په لويديځو سيمو کې و هلته چې د تورن اسماعيل خان او طالبانو ترمنځ پرلپسې جنگ روان و

د ۱۳۷۴ هـ ش کا په اوړي کې چې د هيواد په لويديځ کې لوی تحول راغی او د فراه، نيمروز، هرات او بادغيس ولايتونه د طالبانو لخوا ونيول شو، ملا عبدالسلام په دې سترو فتوحاتو کې د نورو جهادي مشرانو ترڅنگ مخکښ رو درلود، نوموړي په خپل کتاب کې د دې پېښو تفصيلي جريان بيان کړی چې دلته يې تاريخي اهميت ته په پام سره خلاصه تقديمو و

د اسماعيل خان او غفار اخندزاده ځواکونو چې له کابل څخه احمد شاه مسعود هم ورته سلگونه جنگيالي رالېږلي و په يوه پراخ تعرض سره يې د فراه په گلستان کې د طالبانو په کرښو برید وکړ، گلستان يې ونيو او وروسته د دلارام له ولسوالۍ هم طالبان را په شا کړ، ملا عبدالسلام چې په گرشک کې يې د فرقې مسؤوليت وليکي زه د دلارام په خواروان شوم خو په لاره ملا فاضل اخند په مخه راغی ويل يې چې د جگړې عمومي قومندان ملا محمد اخند ورته امر کړی چې په شوراب باندې خط ټينګ کړئ، ځنځير و اچوئ او طالبان مه پرېږدئ چې په شالار شي، وروسته موږ په شوراب کې په وضع الجيش اخته شوو، ملا محمد اخند هم راغی ماته يې وويل چې ته گرشک ته لاړ شه هلته احتياطي دفاعي تدابير برابر کړه او مازديگر بيرته شوراب ته راشه، زه گرشک ته راغلم او مازديگر له څو تنو ملگرو سره بيرته د شوراب په خواروان شوم، خو په لاره د حوض خشک په سيمه کې ملا دادالله اخند او گڼ نور طالبان په مخه راغلل، ډير غمجن و ويل يې چې ملا محمد اخند په شوراب کې شهيد شو او طالبان پر شا را روان دي، په دې وخت طالبان سخت مايوسه و، او د مقاومت کوم حوصله نه وه ورپاته په همدې وخت کې له کندهار څخه د امير المؤمنين فرمان راوړسيد چې ملا رحمت الله اخند يې د شهيد ملا محمد په ځای د جنگ مشر ټاکلی و، په همدې وخت کې د اسماعيل خان او مسعود ځواکونو له يوه پراخ تهاجم او نه

ماتيدونکي دريځ سره په مخ را روان و او د گرشک ډيرې سيمې يې هم نيولې وې، د ملا رحمت الله اخند په مشرۍ د طالبانو مشرانو د ځوابي بريد عاجل پروگرام جوړ کړ، د ۳۰۰ کسانو په تشکيل سره يې په دريو استقامتونو د ځوابي عملياتو نقشه داسې طرحه کړه چې ۱۰۰ کسان به د ملا دادالله اخند، ملا سراج الدين او ملا خان محمد په گډون د بغرا په استقامت ځوابي حمله کوي، د ملا رحمت الله په مشرۍ به سل کسان د نفر سنجي چهار راهي په استقامت د سرک ښي اړخ ته بريد کوي او سل تنه به د ملا عبدالسلام تر مشرۍ لاندې مخامخ په ډامبر / سرک باندې متقابل بريد کوي

ملا عبدالسلام ليکلي: سهار وختي جنگ پيل شو، موږ اته تنه ملگري په يوه لنډ کروز کې د دښمن قواوو منځ ته ورداخل شوو، اکثر و خلکو فکر کړی و چې ملا عبدالسلام د غفار اخندزاده پخوانی ملگری دی او ورتسلیم شو، خو موږ د سهار په تياره کې له ټولو جهتونو سره په توافق عمليات پيل کړ، زموږ په خوا کې د جنگ له پيل سره لومړی ټانگ د ملازپگي لخوا وويشتل شو او په ټولو خواوو کې جنگ زور واخيست، دښمن سختې وسلې وکارولې خو د پرمختگ مخه يې ډب شوه او شاتگ ته اړ ايستل شو، تر مازديگر پورې سخت جنگ وشو او د دښمن لښکر بيرته د حوض خشک سيمې ته په شا ووهل شو، په جگړه کې طالبانو ته تر اندازې زيات وسايط، وسايل، لوژيستيکي مواد او بنديان په لاس ورغلل، د اسماعيل خان له کسانو پنځلس زغرو ل ټانگونه چالان د جگړې په ډگر پاته وو، د چهل ميلو او په لوژيستيکي موادو بار تيلر په گډون مو ډير مواد غنيمت کړ په همدې ورځ امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد گرشک ته تنها په موټر کې راغی د جگړې په لومړۍ کرښه کې يې له مشرانو مجاهدينو سره وليد خو مجاهدينو ورباندې تاکيد وکړ چې بيرته کندهار ته لاړ شي ځکه په گرشک کې د بمبار خطرو، وروسته د ملا محمد رباني، حاجي معاون (صاحب ملا مشراخند، حاجي بشر او نورو مشرانو سره يوځای گڼ شمير طالبان راغلل د دلارام له نيولو وروسته دلويې لارې په سر تر يوه پله

لاندې د امير المؤمنين تر مشرۍ لاندې غونډه وشوه او د
فراه او هرات د سرتاسري فتحې لپاره عاجل تشکيلات
وشول چې بيلابيلو جهادي قومندانانو ته بيلابيل
استقامتونه وروسپارل شول تر دې چې الله تعالی ټول په
خپلو مسئولیتونو کې بريالي کړل او د هرات تاريخي ښار د
طالبانو لاس ته ورغی

د هرات د قول اردو د قومندان په حيث

د هرات له فتحې وروسته نوموړی د هرات ولايت د
خلوړم نمبر قول اردو د قومندان په حيث وټاکل شو، خود
نوموړي جهادي ملگري د بادغيس او هم د کابل په جنگي
کرنډو کې په دندو بوخت و، د هرات له فتحې شپږ مياشتې
وروسته نوموړی د کابل جنگي خطوطو ته راغی، همدغه
مها چې د احمد شاه مسعود قواو د عينک په سيمه کې د
طالبانو په خط بريد وکړ او ډيرې سيمې يې ونيولې د خوابي
عملياتو لپاره ملا عبد السلام او زرگونه نور طالبان عينک
ته لاړ، د خوابي عملياتو په ترڅ کې يې ټولې سيمې له
مسعود څخه بيرته ونيولې او آن د کابل ښار تر لمنو
ورسيد خو څرنگه چې احمد شاه مسعود ټولې سيمې په
ماينونو پوښلې وې گڼ طالبان په ماينونو شهيدان او ژوبل
شو په دې لړ کې د ملا عبد السلام موټر هم په ماين منفجر
شو چې په نتيجه کې يې دده ملا او دواړه پښې ماتې شوې
پښې يې چې ټو هډوکي يې ريزمريز او له منځه تللي و
دايما معيوبې شوې که څه هم د اسلامي امارت مشرتابه د
نوموړي په علاج ډير کوشن وکړ پاکستان او جرمني هيواد
ته يې وليږه خو له ټولو معالجو سره سره يې بيا هم پښې يو
مخ روغې نه شوې بلکې مجبور وو چې په لکړو وگرځي

د نوموړي له جراحت وروسته دده مسئوليت مؤقتا دده
مرستيا ملا عبدالولي زرگي ته وسپار شو چې د کابل په
فتحه کې يې بارز وړ درلود ملا زرگی وروسته د مزار په
لومړنۍ فتحه کې د جنرال مالک له قواو سره د سخت
جنگ په ترڅ کې شهيد شو، ملا عبد السلام چې له معالجې
راستون شو له ټولو معيوبيت سره سره يې خپلې دندې ته
دوام ورکړ، په دې وخت کې د شمال ټول ولايتونه يوځل بيا

تصفيه او د اسلامي امارت تر واک لاندې راغلل چې د ملا
برادر اخند، ملا فاضل اخند او نورو مشرانو سره يوځای ملا
عبد السلام هم په کې د هرات د قول اردو د قومندان په حيث
نقش درلود، نوموړي تر هغه وخته خپلې وظيفې ته دوام
ورکړ ترڅو د امريکايانو لخوا په افغانستان يرغل وشو او د
اسلامي امارت مجاهدين د ټولو ښارونو غونډې له هرات
ښار څخه هم ووتل

د امريکايي يرغل په وړاندې جهاد

د هرات له سقوط وروسته ملا عبد السلام خپل اصلي
وطن نوزاد ته راغی او څرنگه چې د امريکايانو لخوا ورته
خطر متوجه و، نو له څه مودې ښکاره ژوند وروسته يې
مخفي ژوند پيل کړ، نوموړي ۳ کاله او ۳ مياشتې په مخفي
حالت کې ژوند وکړ چې يوازې ۲ تنه اعتماد يې ملگرو يې
ورسره رابطه او ليده کاته درلود، په دې وخت ملا
عبد السلام خپلو ملگرو ته د جهاد ترغيب ورکاوو او د
عملياتو لپاره يې بيلابيل هدايات ورکړ

وروسته نوموړی د علني جهادي ډگر ميدان ته راووت، د
نوزاد، کجکي، موسی کلا او نورو سيمو تر منځ يې تگ
راتگ پيل کړ، د اسلامي امارت له مشرانو سره په رابطه او
مشوره يې د مجاهدينو د تنظيم چارې پيل کړې، په دې لړ
کې نوموړي يوځل د هلمند، فراه او روزگان ۲۰۰ تنه
مجاهدين د نوزاد په تيزني سيمه کې د شپې په مها راټول
کړ او وينا يې ورته وکړه، په همدې غونډه کې هدايت ورکړ
چې علني جهاد پيل کړئ او وطنو ته کوز شئ دغه راز ۲۰۰
صندوقه د ثقیل مرمۍ او نور هم لوی مقدار مهمات او
وسلې يې ورباندې وويشلې او د جهادي عملياتو د پراختيا
قومنده يې ورکړه

شهادت

د ۱۳۸۸ هـ ش کا د ثور د مياشتې په ۸ نيټه هغه مهال
چې ملا عبد السلام مجروح د نوزاد ولسوالۍ د تيزني
علاقې د سرپلې په سيمه کې مخفي ژوند کاوو، د ښمن
لخوا يې ستلاټ ټيلفون کشف شو او چاپه يې ورباندې
ووهله، ملا عبد السلام له امريکايانو سره چې د جت طيارو

چاغوالی اته کلن ماشومان هم د زړه په رنځ اخته
کولای شی

دېر خوراک، ناسته، خواړه، کمپیوټر او ویدیو
گیمونه، ماشومان، نه یوازې سست، کمزوري او بې کاره
اموخته کوي، بلکې، دې سره بې وزن هم زیاتېږي او چاغوالي
سره بې دگنو نورو ناروغیو د پېښېدو چانس هم شته.

په یوه نوې طبي څېړنه کې ویل شوي، چې چاغوالی
کوچني اته کلن ماشومان هم د زړه په رنځ اخته کولای شي.
د امریکا فلوریدا ایالت کې د زړونو د طبي څېړنې یوې
ادارې په خپل تازه راپور کې ویلي، چې دوی په شلو چاغو
ماشومانو او شلو عادي وزن لرونکو ماشومانو څېړنې
کړي او بالاخره دې پایلې ته رسېدلې، چې چاغو
ماشومانو کې د زړه رنځ د پېښېدو چانس څلوېښت سلنه د
عادي وزن لرونکو په پرتله زیات وي.

د ډاکټرانو په وينا د چاغوالي له امله د زړه پلې غټيږي او دې سره بيا زړه په مناسبه توگه وينه نه شي پمپ کولای. څېړنه کې دا هم ويلي شوي، چې د چاغوالي له امله ماشومان په ساه بندۍ، لوړ فشار او ذهني ناروغۍ اخته کېدای شي.

د خېړنکو له نظره، په چاغو ماشومانو کې دا ډول ناروغۍ په اسانه نه ښکاري، مګر د «ایم ارای» او نورو قوي معاینو په واسطه ډاکټرانو ته څرګنده شوې، چې چاغ ماشومان په لږ عمر کې هم د زړه په ناروغیو اخته کېدای شي او دا ناروغي یې د مرګ لامل ګڼلې ده.

خپرونکو په خپلو سپارښتنو کې ویلي، چې د دې ډول ناروغیو مخنیوی ډېر اسانه دی، مګر تر ټولو مهمه ونډه په کې باید د مور او پلاروي، چې ماشومانو ته مناسب خواړه ورکړي، د ورزش او نور ورته کارونه وکړي، چې وزن یې زیات نه شي او په عادي وزن خپل ژوند پرمخ بوځي.

او چور لکوملاتي هم ورسره و جنگ پيل کړي خواته
امريکايان يي ووژل او وروسته د دښمن لخوا وويشتل
شو او د شهادت لوړ مقام ته ورسيد او په خپله پلرنۍ هديره
کي خاورو ته وسپارل شو. انالله وانا اليه راجعون

د شهيد ملا عبد السلام مجروح ورور او ځايناستی
مولوي محمود خان ثاقب د ملا عبد السلام د شخصيت په
اړه وايي، چې نوموړي په نظامي جهادي نبوغ سربيره د
خيريه کارونو هم ښه ذوق درلود، په خپله سيمه کې يې يوه
لويه مدرسه اباده کړه، دغه راز يې په مختلفو سيمو کې له
گڼ شمير مساجدو او مدارسو سره په ودانيزو چارو کې
مرسته کړې، د نوزاد او غور ترمنځ د لارې په جوړولو کې
يې هم ډيرې هڅې وکړې چې اوس د خلکو لپاره لويه
هوسايي ده، نوموړی د منصب شوقي نه و او له انتقام څخه
بې غفوي ته ترجيح ورکوله

په خپله اصلي سیمه کې ځینې خلک چې دده په کور او
قربانو یې بیا بیا چاپې وهلې وې، ددوی کور یې د
حکومتي عسکرو په توسط لوټ کړی و، او وروڼه او قربان
یې بنديان کړي و، کله چې په سیمه کې بیرته د طالبانو
حاکمیت راغی، هغو خلکو له خپلې سیمې کډې کولې ځکه
ویرید چې ملا عبدالسلام به انتقام ترې واخلي مگر ملا
عبدالسلام ورته احوال ولیږه چې دده لخوا دې خاطر جمع
اوسي، یوازې که اسلامي شریعت ورته کوم مجازات
ورکو هغه به د محکمې کاروي مگر دی د شخصي انتقام
نیت نلري

ملا عبد السلام شہید شو مگر جبہ بی اوس ہم فعالہ دہ
اوپہ زرگونو مجاہدین ددہ ورور تر مشری لاندی پہ
مختلفو سیمو کی جہادی عملیات مخ تہ وری

رحمه الله تعالى

ددریو اتلانو کارنامې

لطيف عزم

- ♦ عالم او اتل شهيد مولوي عبدالواحد صابر (صدر) رحمه الله
- ♦ دشهيد مولوی شاه نور (چپاؤ) پیژندنه
- ♦ غښتلی مجاهد ، شهيد مولوي حبيب الرحمن ، متقي ژوند او شهادت ته کتنه

عالم او اتل شهيد مولوي عبدالواحد صابر (صدر) رحمه الله

له شک پرته چې د اسلام مقدس دين به د شهيدانو په وينو ساتل کېږي، د شهيدانو وينې به د نورو راتلونکو نسلونو لپاره د لارې مثالونه وي، د شهيدانو د وينو په برکت به راتلونکي نسلونه ژوندي پاتې کېږي .
علمای کرام فرمايي چې د شهيد د ژوند معنی دا ده چې نوم به يې تر قيامته پورې ژوندی دی؛ هغه داسې چې په قرآن کریم کې د ده ځانگړې یادونه شوې ده، تر څو چې دا دنیا وي، دا قرآن موجود وي، د شهيدانو نیک نوم او یاد به هم ژوندی وي .

په رښتیا هم چې د شهيد د ژوندیتوب یوه نښه همدا کېدای شي چې خلک يې تل یادوي، د خلکو د ژبو په سر وي، د خلکو په زړونو کې ځانگړی ځای لري، هر څوک شهيد ته درناوی لري، مينه ور سره لري، ځکه خو په اسلامي ټولنو کې د شهيد کورنۍ په خپل شهيد وياړي، په داسې حال کې چې هېڅوک د خپل کوم دوست، یا ملگري په عادي مرگ نه وياړي .

شهيد مولوي عبدالواحد صابر چې مشهور په صدر صاحب وو ، زموږ هغه ديني عالم ، د تقوا او دیانت بیلگه ، دکفارو او داسلام د غلیمانو دسترگو ازغی وو او دشجاعت لوی غروو چې دخپل عمر ټوله برخه او دژوند ټولې شپې ورځې او لحظې يې دالله ددين لور اوې ، داسلامي شريعت دتفاډ ، په ټولنه کې ددیني فهم ترویج او له ځمکې څخه دفساد له منځه وړ لړۍ ستر ارمانونه وو چې بالاخره يې خپله قیمتي ککره دهمدغو مقدسو ارزوگانو په هیله قربان او دالله لور ته ولاړ .

قومندان صدر صاحب څوک وو ؟

داسلامي امارت دغه اتل او پیاوړی جهادي قومندان شهيد مولوي عبدالواحد صابر چې دمجاهدينو په منځ کې دخپل خاص حیثیت او درناوي له مخې په صدر صاحب مشهور او یادیده دلوگر دمرکز دسر سنگ دجهاد پروره سیمې ، دناصر په کلي کې دې فاني دنیا ته په کال ۱۳۵۷ دقوس په ۱۳ نیټه سترگې رڼې کړې .

زدکړې:

ابتدایي درسونه یې دخپل کلي دجومات له امام او هم یې دلوگر ولایت دمرکز په عمریه دارالعلوم کې لاسته راوړي ، متوسط درسونه یې دننگرهار دمرکز په صدیقیه دارالعلوم ، دغه راز د گاونډي هیواد پاکستان په خیبر پښتونخوا دباغبانانو په کمپ او هم په نورو بیلابیلو مدرسو کې ترلاسه او تکمیل کړي ، لوړې زدکړې او دفضلیت دستار یې په کال ۱۳۸۶ لمريز په دارالعلوم اسلامیه زرکړي کې له مشهور دیني عالم ، شیخ المشایخ ، شیخ القرآن والحديث علامه عبدالستار جان رحمه الله څخه وټاړه .

تدریس:

شهید مولوي عبدالواحد صابر ، له فراغت سره سم ددیني علومو اوفنونو په تدریس اونورو خلکو ته درسولو په مقدسه دنده پیل وکړ ، څه موده یې په خپله منطقه دسرسنگ په دارالعلوم کې او نور تدریس دپاکستان دخیبر پښتونخوا داضاخیلو ، په نعمانیه دارالعلوم او داکوړي په فاروقیه جامعه کې په ډیر اخلاص ترسره او په لږه موده کې یې دخپل خاص ذهانت له مخي دیوه کامیابه استاد درجه خپله کړه .

جهاد او مبارزه:

اتل شهید دزدکړې له مهاله جهاد او مبارزې سره خاصه علاقه او مینه وه ، هر وخت به چې فرصت ورته پیداشو دجهاد سنگرونو ته به یې ور ، کله چې هیواد باندي امریکا اوغربي بنکیلاک هجوم راوړ دمجاهد صدر صاحب په رگونو کې دجهاد اوقربانی جذبې خوچنده شوه ، دلوگر ولایت په مربوطاتو کې یې له خپلو میړنیو ملگرو سره دکفارو او دهغوی دگوډاگیانو په خلاف په بریدونو کې برخه اخیسته ، تردې چې صدراعظم دخپل خاص مهارت له وجې چې د RP G (د ټوغندي په ویشتلو کې یې لاره ډیرغلگرو بې شمیره شوبلي او وسایط ویجاړ او په لښو او خارجي یرغلگر او گوډاکیان دجهنم کندی ته ولیږ

جهادي دندې:

شهید صدراعظم چې دنیکو اخلاقو ، خاوند اوپه جهادي تدبیر کې نوم لاره گڼي دندې ورسپارل شوي او په خورا صداقت او اخلاص یې نه داچې سر ته ورسولي الله تعالی تري کامیابه او سرفرازه هم وویست ، چې ځیني یې په لاندې ډول دي : ۱- دنامتو او زړور مجاهد شهید کریم الله کامران له شهادت اونومیالي مجاهد مولوي ضیاءالحق حامد له اسیر کیدلو ورسته ددواړو دلکیو دسرپرست په توگه - ۲- دلوگر ولایت دمرکز دنظامي کمیسیون دپریس په صفت - ۳- دلوگر دمرکز دولسوالی دسرپرست په حیث - ۴- داسلامي امارت په تشکیلاتو کې دلوگر دمنتظره قطعي دقومندان په توگه

شهادت:

داسلام دغه ستر غازي او لوی مجاهد دننگرهار ولایت دپچیراگام په ولسوالۍ کې له دښمن سره دمقابلې په وخت ۱۴۳۶ق کال دشوا لپه ۱۹ نیټه ډیرغلگرو دډرون الوتکي دټوغندي هدف وگرځید او دشهادت جام یې نوش کړ ، انالله وانالیه راجعون .

یاده دې وي چې له مرحوم شهید مولوي عبدالواحد صابر څخه پنځه ځامن هر یو عبدالصمد ، امرالله ، موسی کلیم ، محمد ، محمود او یوه لور کی پاتې ده ،

تأثر او خاطره:

د مرحوم صدر صاحب د شخصیت په اړه دنوموړي نېردي او د ډیر وخت ملگری او د لوگر ولایت نومیالي جهادي قومندان محترم مولوي ضیاء الحق حامد خپل تاثیر او خاطره داسې وړاندې کوي: شهید مولوي صدر صاحب زما ډیر نېردي او د ډیرې ډیرې مودې ملگری وو، د تعلیم یا طالبی له اولې ورځې راواخله بیا تر جهادي سلسلې او شهادت شیبو پورې په جریان کې وو او کلکه ملگر تیامو لرله، لوړ علمي استعداد او ذهانت یې لاره لکه څنگه چې د فراغت په سند کې ورته د ممتاز توري لیکل شوي وو الله تعالی ورته همداسې ممتاز خویونه، نیک اخلاق او حقیقه ضمیر لورولی وو، په درس او تدریس دواړو کې بریالی دښه نوم څښتن او هم د جهاد په میدان کې لوی اتل او شجاع مجاهد وو مولوي ضیاء الحق وایي: منلي صدر صاحب په جهادی بهیر کې ډیر مسؤلیتونه پرمخ بوتلل او ور له غاړې وو، خو الله تعالی له ټولو پاک سپیڅلي راوویست او کماحقه یې تر سره کړل، ضمیر یې هیڅکله دانه خوښوله چې له کوم مسؤلیت نه بده استفاده وکړي

د شهید مولوي صاحب له ماسره ډیرې خاطري دي، ځکه تر څو چې امریکایانو دخپل قوت نمایش په چاپو وکړ مونږ بیا خپلو کورو کې یوه شپه هم نده کړي ټولي شپې زما او صدر صاحب تقریباً یوځای وي، چې نږدې یوه لسیزه ترې جوړېږي نو هر ه شپه یوه یوه خاطره ده

یوځل د امریکایانو لپار کمین ته لاړو صدر صاحب سره اړیچي وو تقریباً لس مترې د سرک ته دی ما کیناوو، ماته یې وویل لدې ځایه خودوهم ډز نه کیږي مطلب یې دا وو چې دلته خوسری تردوهم ډز پورې دښمن ولي، ما ورته وویل الله به خیر کړي همدلته کینه، مجاهد صدر صاحب له همدې ځایه یو پیر پری وکړه، رشتیا هم په نظامي لحاظ هغه د دوهم پیر ځای نه وو، بیایي ماته ویل زه د ځان په غم کې نه یم هسي نه چې امریکایان یې صدمې او پرته له تلفاتو تیر شي، دغه خبره دیوه مجاهد واقعا سړي ته یو تاثر ورکوي چې د ځان په غم کې نه وي خو دښمن ته د صدمې په غم کې وي، دایوه خاطره او تاثر وه، ددی مخکینی صفاتو باوجود هغه د نیکو اخلاقو خاوند وو ځکه د عامو مسلمانانو او مجاهدینو سره یې رویی ډیره عادلانه وه خصوصاً زموږ د دلگۍ د ملگرو سره یې رویه دیو عادی ملگری په څیرو سره لدی چې زموږ د دلگۍ د معاونیت مسؤلیت تر ډیر وخته دنوموړي په غاړه وو روح یې ښاد او یا دیې تل او جنت الفردوس یې نصیب

د شهید مولوي شاه نور (چپاؤ) پیرژندنه

نوم: مولوي شاه نور چپاؤ دنور محمد خوی د لغمان ولایت د دولت شاه ولسوالۍ د دگوران درې درندی کلی اوسیدونکی وو

زده کړه: ابتدایي زده کړه یې پخپل کلي کې د مسجد دملا امام نه وکړه بیا نورو زده کړو لپاره دهجرت کور پاکستان ته ولاړ هلته یې په مختلفو مدرسو کې درسونه وویل په خاص ډول د هیواد مشهور اوجید عالم حضرت شیخ القرآن والحديث مولانا محمود شاه تیلوي به یې ډیر یاداوه چې ځما خاص استاد دی

نوموړي فنون لا ټول سر ته نه ورسولي چې دشوروی اتحاد په مقابل کې جهاد شروع شو، هماغه وو چې اتل او قهرمان چپاؤ د جهاد لپاره د حقاني صاحب ملگرو سره یوځای شو، په خوست، پکتیکا او پکتیا کې له مجاهدینو سره اوږه پراوړه د جهاد پاګه فریضه سر ته رسوله یعنې درسونه ترینه پاتې شو. کله چې امریکا په افغانستان باندې یرغل وکړ په

دغه وخت کې بيا مولوی صاحب هجرت وکړ. د هجرت په اوانلو کې په کا ۱۴۲۴هـ / په الجامعه الاسلاميه زرگري ضلع هنگو کې داخله واخيسته وړه دوره ئې هلته وکړه. په کا ۱۴۲۵هـ کې لويه دوره د زرگري په جامعه کې له شيخ الحديث حضرت العلامة عبدالستار جان رحمه الله څخه وويله او د فراغت سند يې تر لاسه کړ.

د جهاد پيل: د مولوي صاحب د طالبۍ دوره وه چې سرو لښکرو په افغانستان يرغل راوړ، هماغه وو چې مولوي صاحب په خپلې سيمې کې په جهاد او مبارزې سر بيره د حضرت مولانا جلال الدين حقاني حفظه الله خواته ورغی او دهغه له ملگرو سره يې په خوست، پکتيا او پکتیکا کې په تودو سنگرونو او مهمو عملياتو کې برخه اخيسته په هغه وخت کې د حقاني صاحب درې ۳ (جبهې وي يو جبهه چپاؤ انوميده په او لکې دهغه مسؤ لمولوی رحيم الله کندوزی وو ورسته بيا محترم مشر حقاني صاحب مولوی صاحب شاه نور دنوموړې جبهې قومندان مقرر کړ پدې وجه اونسبت مولوي صاحب په چپاؤ سره مشهور شو، کله چې خوست فتح شو محترم حقاني صاحب چپاؤ ته په هغه وخت کې ۱۷۰۰۰ (زره کلداري د انعام په توگه ورکړي وي

د صليبي يرغل مقابل کې جهاد: د فراغت نه وروسته کله چې د صليبانو مقابل کې د جهاد تحرکات شروع شو محترم مولوی صاحب چپاؤ هم جهاد لپاره خپل ولايت ته راغی د کابل جلا ل آبادلولی لاری مسؤ لمقرر شو او دخپل ولايت معاون هم وو بيا وروستو په کا ۲۰۰۹ع / کې د دولت شاه ولسوالی لپاره مسؤ لپه حيث مقرر شو، په کا ل ۲۰۱۵ع / دلغمان ولايت لپاره د دعوت والارشاد مسؤ لمقرر شو

جرات او شجاعت: مولوی صاحب چپاؤ د سنگر شه تکره زړه ور، مطمئن او مشفق مجاهد او مسؤ لوو چې کله به د جنگ ترتيب کيده که به هغه تعارضي او يا کمين پروگرام وو د ملگرو دموړو د تقسيم سره سره به يې هغه خطرناکه مورچه او موقعيت دخان لپاره انتخاباوه دشمن ته به نيزدي کيناست چې هغو ته زيات تاوان او تلفات ورسوي او هم د مجاهدينو وضعيت او مورا لپه ځای وساتي.

سره له دې چې مولوي صاحب د عمر، علم او مسؤوليت له لحاظ منل شوی لوړ شخصيت وو خو بيایې هم دملگرتيا او اخلاقو وضعيت داسی وو لکه چې دټولو ملگرو همزوی وي، په هغو جنگونو کې چې خپله يې ترتيب او برخه پکې اخيستي شمير يې له سلهاوو هم اوړي، څوځله يې ځان په فدایي گروپونو کې هم ليکلی وو

شهادت: محترم مولوي صاحب چپاؤ سره دخپلو ملگرو د دولت شاه ولسوالی زرکمر سيمه کې داريکیانو په پوسته داپريل ۹ نيټه ۲۰۱۵ع ۲۰ جمادی الثانيه ۱۴۳۶هـ / د شپې ۱۲ (بجی شاوخوا تعارضی بریدو کړو پوسته يې فتح اريکیان يې څه مړه، زخميان او نور په تيښته بريالي شو. ل. قهرمان مولوي صاحب سره له خپلو ملگرو دجگړې له ځايه د بومبي کلي ته ولاړ هلته يې دمه جوړه کړه، کله چې له هغه کلي خپل ځای ته دستنيدو په نيت روان شو او څه مزل يې هم کړی وو له خپلو ۷ تنو ملگرو سره د درون قاتلي الوتکې راحصار او دخپل صليبي توغندي هدف يې وگرځو او ټو لږي ځای پر ځای شهيدان کړ. انالله وانا اليه راجعون. د شجيدو شوو ملگرو نومونه يې په لاندي ډول دي، احمدخان، کامران، مولانا سعدالله، لاهوری خان، عبيدالرحمن، محمدا مير ذاکر: تقبلهم الله

اولاد: مولوی صاحب چپاؤ دخپل ځانه وروستو ۱۱ (اولادونه ۵ (نارینه ۹ (انجونۍ ۲ کونډۍ پريښي دي

غښتلی مجاهد شهید مولوي حبيب الرحمن (متقي) ژوند او شهادت ته کتنه

۱۳۶۳ هـ کې په يوه دين دوسته کورنۍ يې دنيا ته سترگې وغړولې.

زده کړه او فراغت:

ابتدایي زده کړې يې د سيمې له علماو او تکړه استاذانو څخه وکړې، منځنۍ زده کړې يې د هيواد په بيلا بيلو مدرسو کې له مشهورو مدرسينو څخه ترسره کړې، بالاخره د مبارکو حديثو دورې په موخه د زرگري مشهورې مدرسې دارالعلوم اسلاميه ته ولاړ، هلته يې له نامتو او پياوړي عالم، پير طريقت، شيخ الحديث والقرآن عبدالستار جان "کابلي" (رحمه الله تعالى) څخه د مبارکو احاديثو دوره ولوسته او د نبوي احاديثو د فراغت سند يې ترلاسه کړ.

اسلامي امارت سره اړيکه:

محترم مولوی صاحب فتح الله له فراغت څخه لا تر مخه د هيواد نامتو او زړور شخصيت شهيد مولوی صاحب مير احمد گل "هاشمی" (رحمه الله) سره په ننګرهار او کونړ کې د امارت په ليکو کې په خدمت بوخت و، چې په پوره اخلاص سره يې خپله دنده سر ته رسوله او

د اسلام مقدس دين چې تر دې څوارلسمې صدۍ پورې کټ مټ په خپله بڼه راروان دی او په خاورينې کرې يې څرک مخ په زياتېدو دی دا د اسلام د دين درېښتنو پلويانو او زلميانو د هغو هڅو پايله ده چې ايشاريې عادت او شهادت يې ستر هدف دی؛ کڼه د نړۍ فرعونيانو خو دخپلو شومو اهدافو په موخه له هيڅ ډول دسيسو څخه درېغ نه دی کړی او د همدې ناولو ارادو د پلي کېدو لپاره يې په گران هيواد هم د ترهگرۍ په پلمه د نړۍ له ټولو تاييد شويو بنسټونو څخه مخ وگرځاوه او نورد (ناحقې) دنيا وال يې هم ځان سره يوځای کړل، او په ډير وحشت سره يې بې گناه افغانان د خپل شوم هدف د پلي کېدو لپاره قرباني کړل؛ خو لکه څنگه چې د خراسان خاوره هم له يرغلگرو سره د تاريخ له راياده کلک حساسيت لري او لا تراوسه ورکې کوم غليم د بې غمۍ په خوب نه دی اموخته شوی؛ نو دلته هم يو څوک شته چې د همدغو غاصبگرو خولې يې چې د اسلام له منځه وړلو لپاره يې په څرگند او مرموز ډول کاروي، له پاک دين څخه په کلکه اړولې.

هو، هم ددغو لارويانو د ايشار له بهير څخه يو هم گران او محترم مولوي صيب فتح الله دی.

مولوی صيب حبيب الرحمن (متقي) چې د ملگرو تر مينځ په "فتح الله" يادېده، د لوگر ولايت د برکي برک ولسوالۍ د شېخانود کلي اوسيدونکی چې په کال

په ملگرو کې يې په ديانت، تقوا او زيرکتيا سره شهرت درلود.

د اشغالگرو په خلاف مبارزه:

چې کله بنکيلاکگرو امريکايانو او متحدينو يې په اسلامي امارت او گران ټاټوبي افغانستان ناوړه يرغل وکړ؛ نو نوموړي ددې وحشيانه يرغل په خلاف د پخوا په څېر خپل خدمت ته ملا وتړله او د مظلومو افغانانو او يتيمانو د انتقام په پار يې په کلکه مبارزه لاس پورې کړ چې تر پيله او د ژوند تر پايه تقريبا څوارلس کاله يې ټول وخت په هم دې جهادي خدمتونو کې تېر کړل.

مسوليتونه:

لکه څنگه چې د يرغل په لومړيو کې جهادي خوځښت له گټور حمتو سره تړلې و؛ خو بيا هم مولوي صيب په پوره ميرانې سختو تکليفو ته اوگه ورکړه او دغه خوځښت يې د خپلونيکو ملگرو په مټ په خپله سيمه کې نور هم گړندی کړ او ډېر ملگري چې امريکايي تبليغاتو څخه اغيزمن شوي و په دې روحيه وروزل چې کوم کار کې للهيت او د الله جل جلاله مرسته وي نو دېښمن که هر څومره پياوړی هم وي، مقابلې يې ناشونې نه ده.

د همدې خدماتو تر څه چې په کال ۱۳۸۳ هـ کې محترم مولوي صاحب "فاتح کاروان" او "الحمزه استشهادي" کنډک سره د (مفتي گل احمد احرار) په خدمت پيل وکړ، او د نوموړي استشهادي کنډک يو تکړه رهبرو چې گڼ شمير استشهادي اتلولان بريدونه يې په ديره کاميابي سره رهبري کړل.

په کال ۱۳۸۶ هـ کې چې کله اسلامي امارت د ډلگيو او محاذونو تشکيل ترتيب کړ؛ نو مولوي صاحب چې د سربسندونکو فدايانو په لارښوونې هم بوخت و، د محاذ مسول او د الهی کاروان د ډلگۍ مشر په توگه وټاکل شو.

په کال ۱۳۸۹ کې د برکي برک ولسوالۍ د نظامي کميسون مسؤل په توگه وټاکل شو چې تر کال ۱۳۹۲ پورې يې په خپل مسؤليت کې خورا په ښه ډول د مجاهدينو په رهبري او پالنه کې د نظامي کميسون په چوکاټ کې په زړه پورې خدمت ترسره کړ.

د نظامي کميسون د دندې له استعفا څخه روسته د اسلامي امارت د استخباراتو د عالي کميسون له خوا د لوگرولايت د استخباراتو د ريس په توگه وگمارل شو چې د ژوند تر پايه په همدې دندې پاتې شو.

د شخصيت په اړه:

محترم مولوي صيب له تقوا، ديانت او علم څخه ډېر څه تر لاسه کړي و، خپله دنده يې په ډيره ښه توگه ترسره کوله، هم دا لامل و چې ټول ملگري ترې خوښ او هر وخت ترې د گټورې مشورې په تمه و،

د اسلام په پاک دين کې لکه څنگه چې د عام وگړي په عيبن کار د پردې اچولو سپارښتنه شوې او رسول الله صلى الله عليه وسلم ويلي: (چې کوم بنده د مسلمان عيب پټ کړ او د هغه راز يې وساته نو الله تعالی به يې د قيامت په ورځ له شرمندگي وساتي) نو همدارنگه په ځانگړي ډول په جهادي ليکو کې د راز او هغو پټو کارونو چې د ټولگي مشر له خوا يې د ساتلو سپارښتنه شوې وي د ساتلو او نه افشا کولو يې ډيره سپارښتنه شوې، دا هلته شونې وي چې بنده د پټو رازونو د ساتلو سره بلد وي؛ نو محترم مولوي صيب له نورو ځانگړنو سره سره د راز ساتلو

دده د شهادت په ورزیی مجاهده مورو باگرام زندان ته د خوی ملاقات ته تللی وه ، نود داسی یونازولی او دردی دلی مجاهد او مشر د قریبانیو یادونه او درناوی که هرڅومره وشي کم اویساری به وي ، الله تعالی دې دهغه په خیراتلان نور هم ډیر لکه چې ډیر دي او مونږ ته د عمل او وینا د دغسې اتلان و دپاللو او په نقش قدم د تللو توفیق راپه برخه کړي . امین

شهادت:

لکه مخکې مو هم یادونه وکړه چې مولوی صاحب د هغو عملیاتو له څارونکو څخه هم و چې صلیبیانو ته ملا ماتونکی پیغام و چې هغه د استشهاده یانو کڼوک ده . نو ځکه یرغلگرو او امنیتي کارکوونکو ته د پام وړ وگرځېد ، د همدې هدف په موخه په کال ۱۳۸۸ کې د صلیبیانو له خوا د یوې شپه نۍ چاپې په ترڅ کې کلابند شو ، په پوره میړانه یې ترسهاره مقاومت وکړ چې گڼ صلیبیان یې ووژل او خپله د خدای تعالی په فضل د سوتنو ملگرو تر شهادت وروسته له محاصرې څخه روغ او ژوندي ووت .

بالاخره د ۱۳۹۴ کال د زمري د میاشتې په ۹ نیټه د شنبې په ورځ د مازیگر په پنځو بجو د صلیبي بنکیلاک گرو له خوا د بې پیلوټه الوتکې موخه او هدف وگرځېد او د ډرون حملې په پایله کې په شهادت ورسید چې ټول ژوند یې د لوی الله جل جلاله په لاره کې د اسلام د دښمنانو په خلاف تېر کړ ، د سنگر سختې او ترڅې لحظې یې وگاللې او حق اجل ته یې لږ لږ ووايه .

روح دې ښاد وي
انا لله وانا اليه راجعون .

یوه ستره بیلگه وه ، که هر ډول عملیات به یې په دښمن تر سره کړل دده په خوله به چوپتیا خپره وه او هیڅکله یې هم د خپلو کړنو ښودنه او د راز خورول نه خوښول او نه یې دا هڅه کړې وه چې د نوم او شهرت لپاره د خپلو کارنامو یادونه د ملگرو تر مخ وکړي ، بل هغه څه چې مولوی صیب یې ښایسته کړی و د هغه زیرکتیا او خاموشي وه چې هر کار به یې تر ډېر فکر او سوچ وروسته تر سره کاوه او همدا لامل و چې په هره هڅه کې به یې کامیابي په برخه وه .

تاثیر : د شهید مولوي حبیب الرحمن متقي ، د جهادي شخصیت ، قریانیو او سپیڅلتیا په باب دهغه نه یو ډیرې ملگرو او نومیالی عالم محترم مولوي احمد الله داسې وایي : شهید مولوي صاحب د الله تعالی درضا او د دیین د لور او یې لپاره خپل هر څه قربان او نذرانه کړل ، په کابل کې یې یو کور درلود ، هلته څه مجاهدین ونیول شول . د کابل اجیرې ادارې اعلان وکړ چې هغه فدایان وو ، ظالمانو هغه کور په زور تخلیه کړ تر اوسه پکې امنیتي پوسته موجوده ده !!!

یو ورور یې د کابل سیرینا هوټل او اطلاعات او کلتور د استشهاده ی عملیاتو په تورونیول شوچې اولی او دوهمی محکمی د اعدام حکم پری وکړه او دریمی محکمی یې د شل زره دالرو په مقابل کې د اعدام حکم په شل کاله قید بدل کړ چې اوس هم اسیر او د زندان شپې ورځې تیروي .

بل ورور یې له دری کاله زندان تیرو لوروسته تیر کال دغه شپو او ورزو کې بیا ونیول شو

اوسپن ژیړی پلاری دده تر شهادت یوازې ۱۵ ورزی دمخه د لوگر له محبس نه را خلاص شو

شاه شجاع په شاه شجاع پسي گرځي

زمرې افغان

د ښې حکومتولۍ په چارو کې د اشرف غني ځانگړې استازي وايي، چې پاکستان په افغانستان کې د شاه شجاع او يعقوب خان په څېر کسانو په لټه کې دی او د دې لپاره يې طالبان مامور کړي دي. نوموړي دغه څرگندونې ورځ په يوه خبري غونډه کړي دي. نوموړي دغه راز له طالبانو سره پر جگړه ټينگار کړی دی او ويلي يې دي چې افغانان بايد يوې اوږدې جگړې ته تيار وي ونيسي.

د استعمار ځيني سيلاب راوړي خلکو ته دړندو به سترگه گوري، خو هېروي چې خلک ړانده نه دي، بلکې دوی ړانده دي چې ځانونه ورته بينا ښکاري. خلک شاه شجاع او يعقوب خان نه هېروي او هغوی د تاريخ يوه توره برخه ده، خو دا هم نه هېروي چې د شاه شجاع پر پله اوس خپله همدا حکومتي مشران، اشرف غني، عبدالله، احمد ضيا مسعود او نور روان دي. له امريکا سره د وخت گندومک تړون د وخت يعقوب خان (اشرف غني، عبدالله، مسعود، اتمر (...)) لاسليک کړ. خلک د وخت له استعمار سره د خپل ولس، ارزښتونو او دين پر ضد درېدلې څېرې پېژني او پوهيږي چې څوک څوک دي.

حيرانوونکې ده چې احمد ضيا مسعود خپل ځان نه وينی، خو هغه خصوصيات چې خپله يې لري، په نورو کې يې د لتولو هڅه کوي. د وخت شاه شجاع څوک دی؟ امريکا څوک راوستل؟ څوک جانگړي پر خلکو واکمن کړ؟ چا له امريکا سره د وخت گندومک تړون وکړ؟ څوک امريکا ته په غلامۍ کې شپه او ورځ د خپلو خلکو پر ضد بوخت دي؟ څوک د امريکايي گټو لپاره د خپلو خلکو په مړۍ پېښه ږدي او څوک اوس هم له سفارتونو تغذيه کيږي؟ احمد ضيا مسعود او ملگري دي يې دې پوښتنو ته ځواب ووايي. خلک خو پوهيږي، که مسعود نه پوهيږي، نو له خلکو دې پوښتنه وکړي، خلک به ورته ووايي چې څوک د وخت د شاه شجاع او يعقوب خان رو لوبوي.

که له احمد ضيا مسعود څخه د وخت شاه شجاع او يعقوب خان ورک وي، نو د تاريخ هندارې ته د ودريږي، خپل ځان ته دې وگوري، د وخت ورک شوی شاه شجاع او يعقوب خان به پيدا کړي. دا يعقوب خان او شاه شجاع به بل ځای نه، بلکې په خپل ځان کې پيدا کړي. د وخت شاه شجاع او يعقوب خان که خپل ځان په نورو خلکو کې لتوي، پيدا به يې نه کړي او نه هم دا د وخت د شاه شجاع او يعقوب خان د پيدا کولو لاره ده. دغه راز دا د اصلي شاه شجاع او يعقوب خان د پتولو لاره هم نه ده، ځکه په دې سره نه يعقوب خان پتېدای شي او نه هم شاه شجاع. د خلکو او تاريخ له سترگو د هر وخت شاه شجاع نه شي ورک کېدلی او هر څوک يې پېژني.

د بې پیلوټه الوتکو څخه پتیدل

بې پیلوټه الوتکې په داسې پیاوړو کېمرو باندې سنبال وي چې له څو کیلومتره لوړوالي څخه خلک، موټر او ودانۍ په نښه کولی شي. زیاتره بې پیلوټه الوتکې د شپې دوربینونو یا نایت ویشنز درلودونکي وي، چې د FLIR سنسور په نامه سره یادېږي کوم چې د ورځې او شپې د انسان د حرارت نښې له لېرې معلومولی شي.

هغه لارې چارې چې د بې پیلوټه الوتکو څخه پرې ځانونه ژغورلی شو، په لاندې ډول دي:

۱. د ورځې پټېدنه: د ونو او ودانیو سیوري څخه ځان پناه کړئ

د پیر ځنګلي بوټو څخه د طبعي پټیدنې په ډول کار واخلئ او یا هم د پټیدنې جال وکاروئ.

۲. د شپې پټیدنه: د شپې لخوا د ودانیو په منځ کې او یا هم د ونې او پانیزو نباتاتو څخه لاندې ځانونه پټ کړئ. لاسي چراغ او یا هم د موټر د چراغونو څخه کار مه اخلئ، تردې چې د لیرې واټن لپاره یې هم مه کاروئ. د شپني ماموریت پر

الیکوال: عبدالغني عاطف

محال بې پیلوټه الوتکې دغه توکي په اسانۍ سره په نښه کولای شي.

۳. د حرارت پټول: د اضطراري حالت کمبلې چې د هوايي کمبلې په نامه یادېږي، او د مایلر په نوم موادو څخه جوړې شوي وي کولای شي چې د حرارت شعاع ګانو څخه مخنیوی وکړي.

هوايي کمبلې چې د چینې په ډول د شپې اغوستل کېږي، بدن د حرارت شعاع ګانو د معلومولو څخه مخنیوی کوي.

همدارنګه په اوږې کې چې کله د حرارت درجه د ۳۶ سانتي ګراد او ۴۰ سانتي ګراد تر منځ وي، نو دغه کیمري د بدن د حرارت او شاوخوا ځای د حرارت درجو تر منځ توپیر نه شي کولی.

۴. خرابې هوا ته په تمه شئ. بې پیلوټه الوتکې په تیز باد، لویې، طوفاني باران او یا هم د هوا په سختو شرایطو کې فعالیت نه شي کولی.

۵. د اړیکو نیولو د بې سیم وسایلو څخه کار مه اخلئ. د موبایل او یا هم جی پی ایس پر بنسټ اړیکې به تاسې د ځای د معلومیدلو د خطر سره مخ کېږي.

۶. د موټر او یا هم د کور په چټ باندې انعکاس کوونکي توکي او یا هم د شیشو ټوټې شیندل به د بې پیلوټه الوتکو کیمري مغشوشې او غلطې کړي.

۷. د بې پیلوټه الوتکو تېر ایستلو لپاره نانځکې ودرول: د انسان په شکل مجسمه او یا هم د انسان په اندازه د نانځکو په کارولو سره هم د یو چا یا ځای په اړه، دغه الوتکه په ترصد او معلوماتو تر لاسه کولو کې پاتې راتلای شي.

د بې پیلوټه الوتکو بې کاره کول

بې پیلوټه الوتکې له لرې څخه کنټرولېږي. د دې الوتکو پیلوټان کولای شي چې دغه الوتکې په زرګونه کیلومتره دځمکني مرکزونو څخه لرې کنټرول کړي. پدې الوتکو کې کنټرولیدونکې اړیکه د سټلايټ په واسطه لیږدیدونکې د معلوماتو اړیکه یا ډاټا لینک ده چې د هغې په واسطه پیلوټ دغه بې پیلوټه الوتکه کنټرولوي. د ډاټا لینک په نښتو یا جام کیدلو او یا هم ګډوډ کیدلو سره، د بې پیلوټه الوتکې په کنټرولو کې مداخله کېدلای شي. او دغه مداخله کوونکي شخص کله کله د ډاټا لینک بریښنايي کوډ سګنل ته هم بدلون ورکولای شي:

۱. پریکونه: یو عصري تخنیک یې داسې دی چې یو ډول سافټ ویر چې سکای ګریبر نومېږي، د سټلايټ ډیش او ټي وي څپو برابر وونکې په واسطه د بې پیلوټه الوتکو پریکونینسي یا څپې پرې کوي. او په دې سره د بې پیلوټه الوتکې څخه او ورته اړیکه پرې کیدای شي.

۲. مداخله: د بیلا بیلو څپو او یا هم د څپو یوې ګډې باندې په پیغام لیږدولو سره د پیلوټ او یا هم د بې پیلوټه الوتکې تر منځ اړیکه پرې کېدلای شي.

۳. جی پی ایس غلطول: کیدای شي وړو کې د لیږد وړ جی پی ایس ترانسمیټر د جی پی ایس درواغجن سګنل ولیږدوي او د بې پیلوټه الوتکې خوځنده سستمونه پرې کړي او د خنډ سره یې مخامخ کړي. د بیلګې په ډول سره کیدای شي چې دغه بې پیلوټه الوتکې په تخریبیدونکي لارې باندې پخپله روانه کړی شي، آن تردې چې دغه بې پیلوټه الوتکې نښتول او یا یې په یوه ځنځاست لیکه کې ښکته کولای هم شي.

د پاسپورت پر سر چنې له ۴۰۰ ډالرو پیلیري

خ - د

پاسپورت ادارې ته هره ورځ تر ۱۰۰۰۰ زیات مراجعین ورځي، خو هغو کسانو ته په بېرته پاسپورت ورکول کېږي چې پیسې ورکوي. دلته دې د اندازه مالومه نه ده، چنې وهل له څلور سوه ډالرو پیلیري، خو یاد پاسپورت اخستونکي او مامور تر جوړښت پورې ده چې په هر څو سره جوړ شول.

له دې سره سره چې د افغانستان د پاسپورت ادارې په تېریو نیم کال کې پر شپږ سوه زره خلکو الکترونيکي پاسپورټونه وېشلي، خو د یادې ادارې ډېری مامورین په بدې اخستلو تورن دي او د هغو کسانو پاسپورټونه د میاشتو میاشتو لپاره په نوبت کې اېښودل کېږي چې د پاسپورت ریاست مامورینو ته بدې نه ورکوي.

د پاسپورت ریاست د مالوماتو له مخې، کابو پنځوس زره کسانو د پاسپورت اخستلو په پار یادې ادارې ته خپل غوښتن لیکونه او عریضې ورکړې دي، خو د دوی هر یو باید له څلوېښتو تر شپیتو ورځو پورې انتظار وباسي، خو خپل پاسپورت تر لاسه کړي.

د یادې ادارې مسوولینو په بیابا ویلي چې دوی دومره زیاتو مراجع کونکیو ته پاسپورټونه نه شي چاپولای او وېشلای. کابو شل ورځې له مخه د پاسپورت ریاست چارواکیو ویلي وو چې د یوې میاشتې په دننه کې به د خپل ورځني چاپ او وېش اندازه له دوه زره گڼې څخه څلور زره گڼې ته لوړه کړي.

یو کس چې له لسو ورځو وروسته یې خپل پاسپورت تر لاسه کړی وایي، که رشوت ورکړي او یا هم په یاده اداره کې څوک وپېژني. تر پنځو ورځو په کم وخت کې خپل پاسپورت تر لاسه کولای شي.

دی وایي، په یاده اداره کې نوم، د تېلفون شمېره او نور مشخصات ثبتېږي، ان د یادې ادارې د ځینو کارکوونکیو تر نظر لاندې وي، چې پوه شي، پیسې ورکوي، پرته له څنډ او پرته له دې چې خپل نوبت ته انتظار وباسي، پاسپورت تر لاسه کولای شي.

د یاد کس په وینا، د پاسپورت ادارې یوه مامور ورته تېلفون وکړ او ویل یې، که غواړي چې تر سبا مازدیګره دې پاسپورت تر لاسه کړي، نو درې سوه ډالر راکړه او سبا مازدیګر درې بجې دې په خپل پاسپورت پسې راشه.

یاد کس وایي؛

" ما ورته ویل، عریضه مې په خپل نوبت کې کښېږده، دومره زیاتې پیسې نه ورکوم، بالاخره زموږ دواړو تر منځ په ۵۰ ډالره توافق وشو."

دغه کس وایي، ماله یوه ولایت څخه عریضه کړې وه او راته ویل شوي وو چې یوه نیمه میاشت وروسته به زه خپل پاسپورت پسې ورځم، خو لس ورځې وروسته مې خپل پاسپورت د ۵۰ ډالرو او د تېلفون په پنځه سوه افغانۍ کړېږت کارت تر لاسه کړای شوی.

دی وایي، یوازې زه نه يم چې خپل پاسپورت مې په دې ډول تر لاسه کړ، لسگونه کسان یې په دې ډول تر لاسه کوي.

پاسپورت ریاست ته د ورځې په اوږدو کې د نهو او لسو زرو په شاوخوا کې د پاسپورت اخستونکي مراجع کوي او غواړي چې له برېښنايي پاسپورته برځي، دې لړۍ له تېرو پنځو میاشتو راهیسې زور اخستی.

په ۲۰۱۲ کال کې په افغانستان کې د الکترونیکي پاسپورټونو د وېش لړۍ پیل شوه. په دغو پاسپورټونو کې شخصي مالومات د بایو میټرک سیستم له لارې ثبتېږي چې د جعل کاري مخه پکې تر ډېره بریده نیول کېږي.

خو څه موده له مخه یوه ایرانی مېرمن په عربي متحده اماراتو کې ونیول شوه چې له افغاني پاسپورټه یې استفاده کوله او دغه پاسپورټ یې د پنځنیم زره ډالرو په بدل کې جوړ کړی وو. دې افغانستان نه وویلې، خو پاسپورټ یې جوړ کړی وو.

خو د افغانستان د پاسپورټ رییس جنرال سید عمر صبور سر خط ته وویل، په دې برخه کې دې له دوی سره ولس همکاري وکړي، هغه کسان دې وروپېژني چې پیسې ترې غواړي.

دی وايي، په دې برخه کې پر مختګ شوی، خو له نور څه ویلوي د ټلېفون پر کرښه ډډه وکړه.

یوه میاشت له مخه افغان ولسمشر په یو تقیني فرمان کې د پاسپورټ قانون، چې ویل کېږي په ټولنیزو یاو معیارونو برابر دی، توشیح کړ. د دې قانون له مخې د پاسپورټ موده له پنځو کلونو څخه لسو کلونو ته وغځېده او د هېواد د وګړو لپاره پکې ټولې لازمي اسانتیاوې په پام کې نیول شوې دي.

د دې قانون له مخې د لویو لپاره یوه ګڼه پاسپورټ په پنځنیم زره افغاني او د کوچنیو لپاره په درې زره، دوه سوه او پنځوس افغاني ور کول کېږي.

۲۳ سترګې به څنګه ساتو؟

د انسان د بدن هر غړی ځانګړی ارزښت لري، خو د بدن یو شمېر داسې اندامونه او غړي هم شته چې په اغېزمن کېدو سره یې د ژوند ورځنۍ چارې له خنډ او ځنډ سره مخ کېږي. له دې ډلې یو هم سترګې دي چې په ژوند کې اساسي رول لوبوي.

کله چې د سترګو تور له منځه ولاړ شي، نو دې حالت ته تر ډېره د سترګو پرده ویل کېږي چې په طبي اصلاح کې ورته کاتاراکت وايي.

دغه ناروغي تر ډېره په بوډاګانو او یا هم د پاڅه عمر په کسانو کې پیدا کېږي، خو د ځینو عواملو له مخې په ځوانانو او ماشومانو کې هم لیدل کېږي.

ډاکټران وايي، زړېدل، پر سترګو د پڅو او تېرو ضربو لګېدل، د ځینو درملو استعمال، شکره او ځینې نورې ناروغي، پر سترګو د پردې د راتلو لامل ګرځي، خو کله ناکله د ناروغي اړتې هم وي.

د سترګو د پردې یوه روښانه نښه داده چې درد نه لري، ورو ورو یې د سترګو دید کمزوری کېږي او پر سترګو پرده راکښته کېږي.

کله چې پر سترګو پرده راکښته شي، نو په لومړي سر کې ناروغ ګمان کوي، پر سترګو یې جال غوړېدلی دی، هر څه ورته پیکه او بې رنگه ښکاري.

د سترګو تور خپل اصلي رنگ له لاسه ورکوي او څېرې ښکارېږي.

خو د درملنې تر څنګ ځینې خلک کورنۍ درملنې هم پرې کوي چې ډاکټران له دې چارې سره سخت مخالف دي، ځکه چې سترګې د وجود خورا احساس غړي دي او باید د درملنې لپاره یې ډاکټر ته مراجعه وشي.

ډاکټران سپارښتنه کوي چې د سترګو سمه ساتنه او پالنه دې وشي، ځکه له ډېرې کوچنۍ صدمې څخه سترګې له بېلابېلو ناروغيو سره مخ کېدای شي، ان په سترګو پرده راتلل د سترګو د همېشني ړنډېدو سبب ګرځېدای شي.

د سترګو د دید کمزورتیا، د سترګو پار سوب او کوږوالی په سترګو د پردو د راتلونې نښې دي.

د سترګو د ناروغيو متخصصین وايي چې د زېربړون یا امېندواري پر مهال په خپل سر دارو خوړل هم په ماشومانو کې د سترګو د پردې د پیدا کېدو سبب کېدای شي.

د سترګو پردې د درملو له خوړلو او یا هم په پر مختللي حالت کې له جراحي عملیاتو سره تداوي کېدای شي.

کهچېر بهر ډولوي یا مینا وېر ویتنلرونکی خواړه خوړل شي؛ د فلز کاري پر مهال له ځانګړو وچشمو کار واخستل شي؛ په سړ لهضرېڅوړلو ځانو ساتل شي او د که پیو تر کارونې پر مهال له عینکو ګټه پورته شي، تر ډېر بهر بده بهر سترګو د پردو راتلو څخه مخنیوی شوی وي (سر خط)

چهره زشت کابل

منابع خارجی

روز ۳۱ اکتوبر برابر است با روز جهانی شهرها. در بسیاری از شهرهای جهان از این روز تجلیل به عمل می‌آید. مسئولان شهرها در تلاش اند تا با استفاده از چنین روزی طرح‌ها و ایده‌های جدیدشان را برای آینده‌ی شهر خودشان ارائه کنند تا شهرشان از هر لحاظ ایده‌آل و نمونه باشد.

اما کابل، شهری که هیچ چیزی معیاری ندارد؛ نه ساختمان، نه جاده و از قرار معلوم طرحی برای آینده‌اش هم ریخته نشده است. کابل شهری است که افزون بر ۵ میلیون جمعیت هنوز یک کانالایزیسیون برای دفع فاضلاب ندارد. در فقدان ویژگی‌های شهری، اما چیزی که کابل فراوان دارد زباله‌ها و انبار کثافات است. زباله‌هایی که روزها و شاید هفته‌ها در اطراف زباله‌دانی‌ها باقی می‌مانند و بوی متعفن آن هر رهگذری را آزار می‌دهد. در کنار این، افزایش روز افزون معتادان و گداها به دلیل ضعف حکومت بر زشتی این شهر افزوده است. کابل شهری است که پارک‌ها و گلدان جاده‌هایش را معتادان ژولیده و بی‌خانمان پُر کرده است. از این نظر، کابل شهری تماشایی است که حتا کودکان خردسال هم به تماشای آن می‌نشینند.

گاهی آن قدر آدم‌های مختلف از هر سن و گروه به تماشای این معتادان ایستاده می‌شوند که واقعاً تشخیص معتاد از غیر معتاد دشوار می‌شود.

شهر من، شهری که زنان متکدی برای به دست آوردن پول بیشتر، کودک خردسال خود را تریاک می‌دهند تا بتواند دل رهگذران بیشتری را به درد آورد و پول بیشتری به دست بیاورند. آری این چهره‌ی واقعی شهر من، شهر تو و شهر همه کسانی که در این جا، یعنی کابل زندگی می‌کنند است.

یکی از ویژگی‌های معیاری بودن شهر، پاکی است. اما متأسفانه شهر کابل با قدمت طولانی که دارد، پر است از زباله و کثافات. زباله و کثافات که هر روز مسئولین شهرداری وعده انتقال و جمع‌آوری آن را می‌دهند اما انگار به نظر می‌رسد که این زباله‌ها هرگز انتقال داده نخواهند شد. بیشتر شهروندان شهر کابل از چهره کنونی شهر ناراضی اند و می‌گویند که چهره شهر کابل هیچ شباهتی با پایتخت یک کشور ندارد. هم‌شهریان کابل به این باور اند که: «وضعیت فعلی شهر کابل بسیار اسفناک است.

د لېليو يا جفندر له حير انونو ګټو ځان خبر کړئ

د جفندر ژور سور رنگ ښيي چې دغه خواړه د وېټامينونو او منرالونو يو له غوره منابعو څخه دي. دلته مو د جفندر له ځينو روغتيايي ګټو سره اشنا کوو.

جفندر د بدن زهري موادو په پاکولو کې مرسته کوي دغه مغز لرونکي خواړه يوه اندازه ګټور مواد دي بېټالينز (Betalaens) په نامه لري کوم چې له ځيگر څخه زهري مواد له منځه وړي او د ځيگر روغتيا پياوړی کولو کې مرسته کوي. دغه خواړه له ځيگر سره د هغه د فعاليتونو په ترسره کولو کې مرسته کوي او له بدن څخه زهري مواد خارجوي. په دغه خواړه کې شته اکسيډنټ ضد خاصيت د بدن ازاد راډيکولونه ختی کوي، د پړسوب مخه نيسي، د سرطان او نورو مهلکو ناروغيو د کوربه د پرمختګ مخه نيسي.

د بدن د اړتياوړ غذايي مواد پوره کوي

په جفندر کې شته وېټامينونه او غذايي مواد به مو حيران کړي. جفندر زياته اندازه وېټامين اي (A)، بي ٦ (B6)، سي (C)، اي (E) او کي (K) لري. دغه خواړه همداراز د بدن د اړتياوړ ځينې منرالونه لکه منگنيوز (Manganese)، پوتاشيم (Potassium)، مکنيوزيم (Magnesium)، فاسفورس (Phosphorous)، مس (Copper)، کلسيم (Calcium) او زنک (Zinc) پوره کوي. جفندر خپل تر کيې کې اوسپنه هم لري چې له همدې امله د دغې خواړه خوړل اميدواره ښځو او د وښي کموالی لرونکو ناروغانو ته تر ټولو غوره درمل ګڼل کېږي.

عصبي روغتيا غښتلی کوي

په دغه خواړه کې شته ځينې مواد او مرکبات اعصابو ته ډيره زياته ګټه لري او انسان خوشحاله کوي. همداراز دغه خواړه د بېټين (Betaine) نومې موادو هم غوره منبع ګڼل کېږي. بېټين نومې مواد د سيروتونين (Serotonin) او ډوپامين (Dopamine) نومې هارمونونو کوم چې د خوښۍ هارمونونه دي په فعاله کولو کې مهم رول لوبوي.

بدن ته انرژي ورکوي

دغه خواړه د عضلاتو تقويه کوونکي په نوم هم شهرت لري. دغه خواړه هغو کسانو لپاره چې اندام جوړولو ورزش کوي ډيره زياته ګټه لري. جفندر د پورې او قندي موادو غوره منبع هم دی کوم چې کولی شي د بدن د اړتياوړ انرژي پوره کړي. د جفندر له خوړوالي مه وېرېږئ ځکه چې د جفندر قندي او خواړه مواد روغتيا لپاره هيڅ ډول زیان نه لري.

انبار شدن زباله ها در هر جا، نشان دهنده این است که نه مردم به فکر پاکی شهرشان هستند و نه مسئولین شهرداری.» ساختمان های بلند چند طبقه ی فقط نما دارند و هیچ کدام از این ها معیاری ساخته نشده اند. از همین رو در اثر زلزله به راحتی ویران می شوند.»

از معیارهای یک شهر، داشتن ساحات سبز، جلوگیری از تراکم نفوس، فراهم شدن خدمات و سرانجام راضی بودن مردم است که نشان می دهد یک شهر تا چه میزان معیاری می باشد. نبود یک سیستم ترانسپورتي منظم در سطح شهر، جمع شدن بسیاری از افراد بیکار در یک جا به امید پیدا کردن کار و ده ها مورد دیگر سبب شده است تا کابل چهره ی پر از دحام و بهم ریخته ای به خود بگیرد.

محمد احسان یکی دیگر از شهروندان شهر کابل می گوید: «متأسفانه شهر کابل یک سیستم بسیار کهنه و فرسوده دارد. مردم هم به همان وضعیت عادت کرده اند. مردم عادت کرده اند که هر روز از کنار انبوهی از زباله ها بگذرند و گاهی یک پلاستیک پر از زباله دیگر را به انبوهی از این زباله ها اضافه کنند.» به گفته وی مردم به این شلوغی ها و سرو صداها ی زیاد که آلودگی صوتی ایجاد می کنند عادت کرده اند، از همین رو برای مردم عادی شده است و می توان گفت که مردم به این مسایل بی تفاوت شده اند.

او اضافه می کند که همین بی تفاوتی مردم و در کنار آن مسئولین باعث شده است تا شهر چهره زشتی به خود بگیرد. هم اکنون شهر کابل با چالش های جدی جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و برنامه ریزی روبه رو است که به یک برنامه موثر و کارآمد برای مقابله با عواقب تغییرات شهرنشینی ضرورت دارد.

القانتون

المخيتون لربهم

النَّاطِقُونَ بِأَصْدَقِ الْأَقْوَالِ
يَحْيَوْنَ لَيْلَتَهُمْ بِطَاعَةِ رَبِّهِمْ
بِتِلَاوَةٍ وَتَضَرُّعٍ وَسُؤَالِ
وَعْيُونُهُمْ تَجْرِي بِفَيْضِ دُمُوعِهِمْ
مِثْلَ انْهَمَارِ الْوَابِلِ الْهَطَالِ
فِي اللَّيْلِ رَهْبَانٍ وَعِنْدَ جِهَادِهِمْ
لِعَدْوِهِمْ مِنْ أَشْجَعِ الْأَبْطَالِ
بُوجُوهِهِمْ أَثَرُ السَّجُودِ لِرَبِّهِمْ
وَبِهِيَاشِئْنَةِ نُورِهِ الْمُتَلَالِ

ترجمه: «پرهیزگاران و نمازگزارانی که در برابر پروردگارشان، کرنش می‌کنند و راست‌ترین سخنان را بر زبان می‌رانند و شب‌هایشان را به طاعت و بندگی پروردگارشان و نیز تلاوت قرآن و عزای و عرض نیاز به درگاهش سپری می‌نمایند و از چشمانشان، همچون قطرات درشت باران، اشک سرازیر می‌گردد؛ آنان، پارسایان شب‌اند و هنگام جهاد و رویارویی با دشمن، از شجاع‌ترین پهلوانان به‌شمار می‌روند. در سیمایشان، آثار و نشانه‌های سجده برای پروردگارشان به چشم می‌خورد و انوار درخشانش در چهره‌ی آنان، نمایان است.»

Srak

مجاهدينو ته د اسلامي امارت د زعيم امير المؤمنين
ملا اختر محمد منصور (حفظه الله) د لومړنۍ مخابروي وينا څو كرښې

مجاهدينو وروڼو!

تاسې د عالمانو او د وطن د قومي مخورو او مشرانو او مخلصو
افسانانو سره پټه چلنه كړئ، د هغو احترام كړئ، پټه سالوك ورسره
وكړئ، له هغو څخه مشورې واخلي او له هغو سره خپل نظريات او
مشورې شريكې كړئ، دا په ستاسې د كاميابۍ حاكمه وي.

د اولس چې كوم عام الانفعه ځاييږي، هغو ته ضرر ونه رسېږي
او زياتمن ته شي، هغه د اولس په گټه دي، اولس ته يې فايده رسېږي،
لكه پوهنه، پوځي، كليټك يا مدرسه او بشوونځي چې عام الانفعه
ځاييږي، او اولس ترې استفاده كوي، كه مو په وسه وي او
هرڅومره چې ستاسې وس او طاقت وي په عام الانفعه كارونو كې
كومك ورسره وكړئ، او زمينه ورته برابره كړئ، چې دوى د هغو څخه
استفاده وكړي، او د دوى د هوسايي سبب وگرځي، د دوى د صحت سبب
وگرځي، او د دوى د عالم او تدریس او تعليم سبب وگرځي، هغو كارونو
ته يې متوجه شئ چې هغه د اسلامي شريعت او د اسلامي قانون سره
برابر وي، په هغو كې ورسره همكاري وكړئ، زمينه ورته برابره كړئ چې
له داسې سهولتونو څخه برخمن شي، چې هغه د دوى د ژوندگۍ
سهولت لپاره پټه نريعه وگرځي.